

ARBEIDSMARKTSTATISTIEKEN IN ZORG EN WELZIJN 2004

L. Hingstman en R.J. Kenens (Nivel)

W. van der Windt en H.F. Talma (Prismant)

H.E. Meihuizen, E.J.C. Josten en G. van Essen (OSA)

bibliotheek
drieharingstraat 6
postbus 1568
3500 bn utrecht
tel 030 2729 614/615
fax 030 2729729

Deze rapportage maakt deel uit van het Basisinformatie-programma Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn 2004. Dit programma wordt gefinancierd door:

- Ministerie van VWS
- Sectorfondsen Zorg en Welzijn
- Centrum voor Werk en Inkomen

De verantwoordelijkheid voor uitvoering van het onderzoeksprogramma is opgedragen aan de Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek (OSA). Meer informatie over de OSA vindt u op de website: <http://www.uvt.nl/osa>

Vormgeving en druk
De Bondt grafimedia, Barendrecht

Fotografie
Mechteld Jansen

ISBN 906566 3223

© Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek (OSA)

Verkoopprijs € 20,- (inclusief BTW en verzendkosten). Raadpleeg de OSA-website voor informatie over de wijze waarop u deze publicatie kunt bestellen: <http://www.uvt.nl/osa>

Voorwoord

Dit is de eerste editie van de rapportage *Arbeidsmarktstatistieken in zorg en welzijn*. Het doel van deze rapportage is om actuele, betrouwbare, kwantitatieve informatie over de arbeidsmarktsituatie in zorg en welzijn te verspreiden ten behoeve van landelijke en regionale beleidsmakers en andere geïnteresseerde partijen. Het rapport is de opvolger van de Rapportage Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (RAZW) die van 1999 tot 2003 jaarlijks verscheen.

Dit rapport bevat slechts een selectie uit de vele gedetailleerde gegevens die over de arbeidsmarkt in zorg en welzijn beschikbaar zijn. Daardoor is dit rapport een stuk dunner dan de voorganger, de RAZW. In overleg met de begeleidingscommissie hebben we besloten om uitsluitend nog de belangrijkste overzichtstabellen in rapportvorm uit te brengen. De overige gegevens kunt u, samen met de tabellen die in dit rapport zijn opgenomen, vinden op de website AZWinfo.nl. Hierop staan de gegevens voor zover beschikbaar nader uitgesplitst naar branche, beroepsgroep, functie- en personeelskenmerken en regio. De website wordt regelmatig geactualiseerd, zodat steeds de meest actuele gegevens beschikbaar zijn. Onder iedere tabel in dit rapport vindt het nummer waaronder u de tabel op de website kunt vinden.

Deze rapportage en de website AZWinfo.nl maken deel uit van een onderzoeksprogramma, dat de OSA in opdracht van het ministerie van VWS, de Sectorfondsen Zorg en Welzijn (namens sociale partners) en het CWI in 2004 coördineert. Het rapport en de website zijn een gezamenlijk product van het NIVEL, Prismant en de OSA.

We danken de vele mensen bij verschillende instanties voor hun bereidheid en moeite om ons de hier gepresenteerde gegevens te verlenen. Ook danken we de leden van de begeleidingscommissie, die ons hebben geadviseerd over de structuur en inhoud van dit rapport en de website: de heer M. Boon (CBS), de heer E. Duffels (Sectorfondsen Zorg en Welzijn), de heer P. de Jonge (LVT), mevrouw C. Keizer (VWS), de heer A. Kersten (VWS), de heer E. Luttik (MOgroep) en de heer J. Weiland (VWS).

Tilburg/Utrecht, oktober 2004.

Inhoudsopgave

1	Samenvattende tabellen	7
1.1	Zorg- en welzijnssector	7
1.2	Branches	8
1.3	Beroepen/functies	22
2	Omvang en samenstelling werkgelegenheid	31
2.1	Zorg- en welzijnssector	31
2.2	Beroepen/functies	53
3	In-, door- en uitstroom	63
3.1	Instroom	63
3.2	Doorstroom	66
3.3	Uitstroom	67
4	Vacatures	75
4.1	Zorg- en welzijnssector	75
4.2	Branches	77
5	Arbeidsvoorwaarden, personeelsbeleid en werkbeleving	79
5.1	Arbeidsvoorwaarden	79
5.2	Personeelsbeleid	82
5.3	Werkbeleving	84
6	Ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en reïntegratie	93
6.1	Ziekteverzuim	93
6.2	Arbeidsongeschiktheid	96
7	Opleidingen	103
7.1	Overzicht zorg- en agogische opleidingen	103
7.2	Medische opleidingen	107
7.3	Paramedische opleidingen	108
7.4	Verpleegkundige en verzorgende opleidingen	111
7.5	Sociaal-Agogische opleidingen	118
	Toelichting	127
	Referenties	129
	Bronnen	131
	Lijst van afkortingen	135
	OSA-publicaties zorg en welzijn	137

1 Samenvattende tabellen

1.1 Zorg- en welzijnssector

Tabel 1.1.1.1: Arbeidsmarkt Nederland en Zorg en welzijn 1997, 2000 en 2003

	Nederland			Zorg en welzijn		
	1997	2000	2003	1997	2000	2003
<i>Werkgelegenheid</i>						
Werkzame personen (x 1000)	7.544	8.124	8.294	887	967	1.112
Banen werzame personen (x 1000)	7.946	8.583	8.747	953	1.046	1.198
Fte's werzame personen (x 1000)	5.992	6423	6439	611	675	763
% Vrouwen onder werkz. pers.	43%	44%	45%	78%	78%	78%
% Deeltijdbanen van werknemers	41%	43%	46%	73%	73%	77%
<i>Samenstelling werkzame beroepsbevolking</i>						
% < 25 jaar	16%	16%	.	10%	9%	.
% > 44 jaar	29%	31%	.	28%	33%	.
% Basisonderwijs	8%	9%	.	4%	5%	.
% Vmbo	23%	22%	.	13%	13%	.
% Havo, Vwo, Mbo	44%	43%	.	50%	48%	.
% Hbo	17%	18%	.	22%	23%	.
% Universiteit	8%	9%	.	11%	11%	.
<i>Vacatures</i>						
Vacaturegraad	1,5	2,7	1,2	1,2	2,1	1,3
Moeilijk-ervulbare-vacaturegraad	.	1,3	0,3	.	0,9	0,3
<i>Ziekteverzuim (exclusief zwangerschapsverlof)</i>	4,6	5,5	4,8	6,9	7,8	6,2

Bron: CBS Arbeidsrekeningen (werkgelegenheid) de cijfers voor 2003 betreffen ramingen, CBS Enquête Beroepsbevolking (samenstelling werkzame beroepsbevolking), CBS Vacature-enquête (vacatures en moeilijk vervulbare vacatures), CBS kwartaal onderzoek ziekteverzuim particuliere bedrijven (cijfers 1997 en 2000), CBS Nationale Verzuimstatistiek (cijfers 2003)
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.1.1.1.1

1.2 Branches

1.2.1 Ziekenhuizen

Tabel 1.2.1.1: Brancheoverzicht ziekenhuizen (algemeen, categoriaal en academisch)

	1999	2000	2001	2002	2003
Aantal instellingen ¹	120	115	112	107	.
Werkgelegenheid ^{2,3}					
Werkzame personen (algemeen, categoriaal en academisch)	206.252	211.450	217.408	230.835	238.300
Vast:					
Waarvan totaal primair:	64,7%	64,3%	64,3%	64,6%	.
Verpleging en verzorging	35,7%	34,7%	34,7%	34,5%	.
Medisch/soc. wet. Personeel	6,0%	6,4%	7,0%	7,9%	.
Overig personeel	20,0%	20,2%	19,7%	19,2%	.
Verplegend en verzorgend pers. In opleiding	3,1%	3,0%	2,8%	3,0%	.
Waarvan ondersteunend:	32,9%	33,1%	32,9%	32,7%	.
Uitzendkrachten, stagiaires	2,3%	2,6%	2,8%	2,7%	.
Totaal	100%	100%	100%	100%	.
Arbeidsplaatsen (Fte's)	147.910	151.250	156.025	161.862	166.500
Gemiddelde werkweek (in %)	71,7	71,5	71,3	71,6	71,8
Aantal werkzame personen naar CAO-gebied					
CAO-Academische Ziekenhuizen	46.689	49.981	52.287	54.808	.
CAO-Ziekenhuizen	163.299	164.712	167.985	179.181	.
Personeelskenmerken ⁴					
Aandeel vrouwen (in %)	76,6	76,9	77,0	77,2	80,4
Leeftijdsverdeling (in %)					
15-20 jaar	.	2,0	2,5	2,4	1,9
20-25 jaar	.	8,0	8,8	9,0	8,3
25-30 jaar	.	12,2	11,7	11,6	11,7
30-35 jaar	.	15,3	14,4	13,7	13,1
35-40 jaar	.	17,0	16,2	15,5	15,0
40-45 jaar	.	16,3	16,0	15,9	16,0
45-50 jaar	.	13,4	13,7	14,1	14,6
50-55 jaar	.	10,1	10,1	10,4	10,9
55-60 jaar	.	5,0	5,7	6,4	7,1
60 jaar en ouder	.	0,6	0,9	1,1	1,3
Totaal	.	100,0	100,0	100,0	100,0

Vervolg tabel 1.2.1.1: Brancheoverzicht ziekenhuizen (algemeen, categoriaal en academisch)

	1999	2000	2001	2002	2003
Gemiddelde leeftijd in jaren	38,4	38,7	38,8	39,1	39,7
Opleidingsniveau (in %) ⁵					
Laag	11	12	13	12	.
Midden	46	48	49	50	.
Hoog	43	40	38	38	.
Stromen					
Instroom	29.800	36.500	34.900	40.900	33.200
Verloop	27.600	31.300	28.900	27.500	25.700
Bruto-verloop (in %)	13,4	14,8	13,3	11,9	10,8
Netto-verloop (in %)	6,0	6,5	5,1	4,2	4,0
Richting vertrek:⁶					
Binnen branche (in %)	36	32	35	36	37
Binnen zorg (in %)	20	24	27	29	26
Uit zorg (in %)	20	21	18	13	10
Nog geen werk (in %)	24	23	21	23	27
Totaal	100	100	100	100	100
Verzuim					
<i>Ziekteverzuimpercentage (exclusief zwangerschapsverlof)</i>					
Algemene ziekenhuizen ⁷	6,2	6,4	6,3	5,6	5,1
Academische ziekenhuizen ⁸		6,8	6,7	5,9	5,2
<i>WAO-instroomkans (in %)</i>					
Algemene ziekenhuizen ⁹	.	.	1,5	1,4	0,8
Academische ziekenhuizen ¹⁰	.	1,1	1,3	1,1	0,6

Bron:

¹ Brancherapport Cure 2000-2003.

¹ Alleen algemene en categoriale ziekenhuizen.

² Werkgelegenheid inclusief stagiaires, zakgeldleerlingen uitzendkrachten freelancers en gedetacheerden.

³ Werkgelegenheid in 2003 betreft een schatting.

⁴ LKG.

⁵ CBS.

⁶ Exitinterviews van Prismant.

⁷ Vernet.

⁸ Arboconvenant academische ziekenhuizen (Van der Star, 2004).

⁹ UWV (nieuwe definitie instroomkans).

¹⁰ UWV (oude definitie instroomkans).

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.2.2.1.1

1.2.2 Verpleeg- en verzorgingshuizen

Tabel 1.2.2.1: Brancheoverzicht verpleeg- en verzorgingshuizen

	1999	2000	2001	2002	2003
Aantal instellingen¹	1.697	1.683	1.677	1.675	.
Werkgelegenheid^{2,3}					
Werkzame personen totaal	200.570	202.826	213.930	218.677	224.200
Arbeidsplaatsen (fte's)	126.502	128.926	132.635	134.364	136.500
Gemiddelde werkweek (in %)	63,1	63,6	62,0	61,4	61,0
Personeelskenmerken⁴					
Aandeel vrouwen (in %)	86,9	87,2	87,2	88,8	88,9
Leeftijdsverdeling (in %)					
15-20 jaar	.	6,1	6,5	6,7	6,1
20-25 jaar	.	9,3	9	8,4	8,4
25-30 jaar	.	10,4	9,6	8,3	7,8
30-35 jaar	.	12,6	12	11,0	10,4
35-40 jaar	.	14,7	14,4	13,7	12,9
40-45 jaar	.	15,8	16	16,0	15,9
45-50 jaar	.	14,1	14,4	15,3	15,9
50-55 jaar	.	10,8	11,2	12,0	12,7
55-60 jaar	.	5,3	5,8	7,2	8,1
60 jaar en ouder	.	0,8	0,9	1,3	1,8
Totaal	.	100	100	100,0	100,0
Gemiddelde leeftijd in jaren	37,4	37,9	38,5	39,5	40,1
Opleidingsniveau (in %)⁵					
Laag	21	23	23	27	.
Midden	67	65	65	62	.
Hoog	11	12	11	11	.

Vervolg tabel 1.2.2.1: Brancheoverzicht verpleeg- en verzorgingshuizen

	1999	2000	2001	2002	2003
Stromen					
Instroom	36.200	39.200	47.900	40.300	35.100
Verloop	33.900	36.900	36.800	35.600	29.600
Bruto-verloop (in %)	16,9	18,2	17,2	16,3	13,2
Netto-verloop (in %)	7,1	7,5	6,1	5,5	5,0
Richting vertrek:⁶					
Binnen branche (in %)	29	28	29	30	25
Binnen zorg (in %)	29	31	35	37	37
Uit zorg (in %)	18	18	16	11	12
Nog geen werk (in %)	24	23	20	22	26
Totaal	100	100	100	100	100
Verzuim					
Ziekteverzuimpercentage (exclusief) ⁷	8,1	8,4	8,3	7,4	6,5
WAO-instroomkans ⁸	.	.	1,6	1,6	0,9

Bron:

¹ Brancherapport Care 2000-2003

² Werkgelegenheid voor verzorgingshuizen inclusief leerlingen, werkgelegenheid in verpleeghuizen inclusief leerlingen, stagiaires, uitzendkrachten, freelancers en gedetacheerden

³ Werkgelegenheid in 2003 betreft een schatting

⁴ LKG

⁵ CBS

⁶ Exitinterviews van Prismant

⁷ Vernet

⁸ UWV (nieuwe definitie instroomkans)

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.2.3.1.1

1.2.3 Gehandicaptenzorg

Tabel 1.2.3.1: Brancheoverzicht Gehandicaptenzorg

	1999	2000	2001	2002	2003
Aantal instellingen³	.	222	207	186	183
Werkgelegenheid^{1,2}					
Werkzame personen totaal	101.623	113.706	114.244	120.683	128.000
Arbeitsplaatsen (fte's)	66.775	73.903	74.085	76.279	81.300
Gemiddelde werkweek (in %)	65,7	65,0	64,8	63,2	66,2
Personeelskenmerken⁴					
Aandeel vrouwen (in %)	80,0	80,5	81,0	81,1	80,9
Leeftijdsverdeling (in %)					
15-20 jaar	.	2,5	2,7	3,3	3,0
20-25 jaar	.	12,3	13,0	13,1	12,7
25-30 jaar	.	13,2	12,7	12,5	13,1
30-35 jaar	.	13,9	13,1	12,4	12,1
35-40 jaar	.	15,5	14,4	13,6	13,1
40-45 jaar	.	16,7	16,3	15,7	15,1
45-50 jaar	.	13,0	13,5	13,9	14,3
50-55 jaar	.	8,7	9,0	9,4	9,8
55-60 jaar	.	3,7	4,5	5,1	5,6
60 jaar en ouder	.	0,6	0,8	1,0	1,2
Totaal	.	100,0	100,0	100,0	100,0
Gemiddelde. leeftijd in jaren	37,3	37,5	37,7	37,8	38,1
Opleidingsniveau (in %) ⁵					
Laag	10	11	15	15	.
Midden	58	59	58	56	.
Hoog	31	30	27	29	.

Vervolg tabel 1.2.3.1: Brancheoverzicht Gehandicaptenzorg

	1999	2000	2001	2002	2003
Stromen					
Instroom	20.300	32.900	19.800	25.600	23.700
Verloop	16.300	20.800	19.300	19.200	16.400
Bruto-verloop (in %)	16,0	18,3	16,9	15,9	12,8
Netto-verloop (in %)	6,8	7,6	6,1	5,1	4,6
Richting vertrek: ⁶					
Binnen branche (in %)	29	31	25	27	24
Binnen zorg (in %)	28	27	39	41	40
Elders	20	19	16	12	13
Geen werk	23	22	20	20	23
Totaal	100	100	100	100	100
Verzuim					
Ziekteverzuimpercentage (exclusief) ⁷	7,5	8,1	8,1	7,3	6,5
WAO-instroomkans (in %) ⁸			1,7	1,7	0,9
Bron:					
¹ Werkgelegenheid inclusief leerlingen					
² Werkgelegenheid in 2003 betreft een schatting					
³ Brancherapport Care 2000-2003					
⁴ LKG					
⁵ CBS					
⁶ Exitinterviews Prinsnant					
⁷ Vernet					
⁸ UWV (nieuwe definitie instroomkans)					
Referentietabel www.AZWinfo.nl : 1.2.4.1.1					

1.2.4 Geestelijke gezondheidszorg

Tabel 1.2.4.1: Brancheoverzicht Geestelijke Gezondheidszorg

	1999	2000	2001	2002	2003
Aantal instellingen¹		124	118	111	.
Werkgelegenheid^{2 3 4}					
Werkzame personen totaal	61.910	61.910	60.539	59.909	60.400
Arbeidsplaatsen (fte's)	44.985	44.875	45.267	45.658	46.200
Gemiddelde werkweek (in %)	71,6	73,4	76,2	76,9	75,8
Personeelskenmerken					
Aandeel vrouwen (in %)	64,9	66,8	67,8	68,3	68,4
Leeftijdsverdeling (in %)					
15-20 jaar	.	0,9	1,4	1,7	1,1
20-25 jaar	.	5,7	7,6	7,9	6,6
25-30 jaar	.	9,7	9,4	9,8	10,6
30-35 jaar	.	12,2	11,6	11,2	11,3
35-40 jaar	.	15,4	14,0	13,3	13,1
40-45 jaar	.	18,2	16,9	16,1	15,6
45-50 jaar	.	17,2	17,1	16,7	16,9
50-55 jaar	.	13,5	13,2	13,6	14,1
55-60 jaar	.	6,4	7,7	8,4	9,1
60 jaar en ouder	.	0,7	1,0	1,3	1,6
Totaal	.	100,0	100,0	100,0	100,0
Gemiddelde leeftijd in jaren	40,5	41,0	40,9	41,0	41,4
Opleidingsniveau (in %) ⁵					
Laag	5	10	12	11	.
Midden	40	35	39	38	.
Hoog	54	55	49	51	.
Stromen					
Instroom	10.500	10.700	8.700	8.000	8.500
Verloop	10.000	10.700	10.100	8.600	8.000
Bruto-verloop (in %)	16,2	17,3	16,7	14,4	13,2
Netto-verloop (in %) ¹	7,0	6,5	5,0	4,7	4,5

Vervolg tabel 1.2.4.1: Brancheoverzicht Geestelijke Gezondheidszorg

	1999	2000	2001	2002	2003
Richting vertrek⁵					
Binnen branche (in %)	.	16	28	26	28
Binnen zorg (in %)	.	47	42	41	38
Uit zorg (in %)	.	18	14	15	11
Nog geen werk (in %)	.	19	16	17	23
Totaal	.	100	100	100	100
Verzuim					
Ziekteverzuimpercentage (exclusief) ⁷	6,9	7,1	6,9	5,9	5,3
WAO-instroomkans (in %) ⁸	.	.	1,6	1,6	0,9

Bron:

¹ Brancherapport GGZ-MZ 2000-2003

² Werkgelegenheid inclusief stagiaires, zakgeldleerlingen uitzendkrachten freelancers en gedetacheerden

³ Werkgelegenheid in 2003 betreft een schatting

⁴ Gpi

⁵ CBS

⁶ Exit-interviews. Vanwege onvoldoende deelname van de branche in 1998 en 1999 aan is het nettoverloop bepaald voor deze twee jaar op basis van vertrekrichting voor de hele zorgsector.

⁷ Vernet

⁸ UWV (nieuwe definitie instroomkans)

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.2.5.1.1

1.2.5 Thuiszorg

Tabel 1.2.5.1: Brancheoverzicht Thuiszorg

	1999	2000	2001	2002	2003
Aantal instellingen³	.	145	159	164	.
Werkgelegenheid^{1, 2}					
Werkzame personen					
Op loonlijst (inclusief oproep)	119.085	124.785	128.985	136.650	142.900
Alpha-helpenden	56.005	55.660	53.400	52.455	51.500
Arbeidsplaatsen (fte's)					
Op loonlijst (inclusief oproep)	55.340	58.115	60.765	64.185	67.400
Uitzendkrachten	2.383	2.465	2.825	3.020	3.485
Alpha-helpenden	7.295	7.490	7.570	7.610	7.700
Gemiddelde werkweek (in %)	35,8	36,4	37,5	38,0	38,6
Personeelskenmerken					
Aandeel vrouwen ⁶	96,2	97,7	94,6	95,5	.
Gemiddelde leeftijd ⁶	41,2	41,4	41,6	41,8	.
Opleidingsniveau (in %)³					
Laag	33	36	40	33	.
Midden	51	50	47	53	.
Hoog	16	15	13	14	.
Stromen					
Instroom	.	26.800	27.000	29.400	27.300
Verloop	.	21.100	22.800	21.700	21.000
Bruto-verloop (in%)	.	16,9	17,7	15,9	14,7
Netto-verloop (in%)	.	8,8	8,6	8,0	8,6
Richting vertrek:					
Binnen branche (in %)	.	13	13	12	10
Binnen zorg (in %)	.	35	39	38	32
Uit zorg (in %)	.	22	18	16	13
Nog geen werk (in %)	.	31	30	34	45
Totaal	.	100	100	100	100

Vervolg tabel 1.2.5.1: Brancheoverzicht Thuiszorg

	1999	2000	2001	2002	2003
Verzuim					
Ziekteverzuimpercentage (exclusief) ⁴	9,8	10,3	10,1	8,5	7,6
WAO-instroomkans (in %) ⁵	.	.	2,1	2,0	1,1

Bron:

¹ Werkgelegenheid inclusief oproepkrachten, alpha-helpenden.

² Werkgelegenheid in 2003 betreft een schatting.

³ CBS.

⁴ Vernet.

⁵ UWV (nieuwe definitie).

⁶ CBS, Enquête Beroepsbevolking, gegevens zijn inclusief werknemers die < 12 uur per week werken.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.2.6.1.1

1.2.6 Overige zorg

Tabel 1.2.6.1: Overzichtstabel voorzieningen overige zorg, 1999-2003 (eindejaarscijfers)

	1999	2000	2001	2002	2003
Apotheken					
aantal instellingen ¹	1.684	1.692	1.719	1.744	1.785
aantal werkzame personen ²	14.805	15.264	15.800	16.659	17.267
Ambulancehulpverlening					
aantal instellingen ³	.	.	.	69	.
aantal werkzame personen ²	.	.	3.298	.	.
Trombosediensten					
aantal instellingen ³	64	.	65	.	.
aantal werkzame personen ²	743	.	749	.	.
Bloedbanken					
aantal instellingen ³	1	1	1	.	.
aantal werkzame personen ²	.	.	2.851	3.038	.
Gezondheidscentra					
aantal instellingen ³	.	.	.	53	.
aantal werkzame personen ²	.	.	.	2.017	.
Arbodiensten					
aantal instellingen ³	133	127	105	110	.
aantal werkzame personen ²	9.975	10.917	11.583	12.203	.
Gemeentelijk geneeskundige dienst					
aantal instellingen ³	51	50	46	.	.
aantal werkzame personen ²	5.811	6.029	8.224	.	.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.2.7.1.1

1.2.7 Welzijn, jeugdhulpverlening en kinderopvang

Tabel 1.2.7.1: Branche Welzijn

	1998	1999	2000	2001	2002
Aantal instellingen¹	.	1.536	.	.	1.395
Werkgelegenheid²					
Werkzame personen (totaal)	47.300	52.300	65.200	58.100	.
Arbeidsplaatsen (Fte's)	33.100	35.100	41.300	38.100	.
Gemiddelde werkweek (in %)	.	66,0	.	67,2	67,0
Personeelskenmerken					
Aandeel vrouwen (in %)	.	76,4	.	76,9	77,4
Gemiddelde leeftijd in jaren	.	41,6	.	41,9	42,4
Opleidingsniveau (in %) voor welzijn totaal					
Laag	13	14	14	18	.
Midden	45	47	44	47	.
Hoog	42	39	41	35	.
Verzuim					
Ziekteverzuimpercentage (exclusief) ³	6,4	.	7,4	.	.
WAO-instroomkans sociaal cultureel werk	.	.	2,2	2,4	.
WAO-instroomkans overig welzijn (in %)	.	.	2,2	2,5	.

¹ Leden van de MOgroep

² MOgroep

³ OSA-werkgeverspanel

⁴ UWV Cadans

Bron: Prismant

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.2.8.1.1

Tabel 1.2.7.2: Branche Jeugdhulpverlening

	1998	1999	2000	2001	2002
Aantal instellingen¹	.	173	.	.	175
Werkgelegenheid²					
Werkzame personen (totaal)	16.400	16.800	18.100	18.200	.
Arbeidsplaatsen (Fte's)	12.000	12.500	13.000	14.000	.
Gemiddelde werkweek (in %)	.	73,3	.	74,1	81,1
Personeelskenmerken					
Aandeel vrouwen (in %)	.	66,8	.	68,1	68,9
Gemiddelde leeftijd in jaren	.	38,8	.	39,0	38,6
Opleidingsniveau (in %) voor welzijn totaal					
Laag	13	14	14	18	.
Midden	45	47	44	47	.
Hoog	42	39	41	35	.
Verzuim					
Ziekteverzuimpercentage (exclusief) ³	8,1	.	7,9	.	.
WAO-instroomkans (in %) ⁴	.	2,1	2	2,3	.

¹ Leden van de MOgroep
² Mogroep
³ OSA-bedrijvenpanel
⁴ UWV Cadans

Bron: Prismant
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.2.8.1.2

Tabel 1.2.7.3: Branche Kinderopvang

	1998	1999	2000	2001	2002
Aantal instellingen¹		544	.	.	626
Werkgelegenheid²					
Werkzame personen	25.300	33.200	35.900	39.100	.
Arbeidsplaatsen (Fte's)	14.600	19.200	21.500	24.100	.
Gemiddelde werkweek (in %)	.	73,3	.	74,1	73,5
Personeelskenmerken					
Aandeel vrouwen (in %)	.	97,6	.	96,9	96,6
Gemiddelde leeftijd in jaren	.	32,9	.	32,5	33,0
Opleidingsniveau (in %) voor welzijn totaal					
Laag	13	14	14	18	.
Midden	45	47	44	47	.
Hoog	42	39	41	35	.
Verzuim					
Ziekteverzuimpercentage (exclusief) ³	7,1	.	7,9	.	.
WAO-instroomkans kinderopvang (in %) ⁴	.	1,4	1,4	1,4	.

¹ Leden van de MOgroep

² Mogroep

³ OSA-bedrijvenpanel

⁴ UWV Cadans

Bron: Prismant

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.2.8.1.3

1.3 Beroepen/functies

1.3.1 Medische beroepen

Tabel 1.3.1.1: Overzichtstabel medische beroepen, 1999–2003 (eindejaarscijfers)¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Huisartsen²					
Aantal werkzame personen	7.706	7.763	7.932	8.107	8.209
waarvan vrouw	25%	26%	28%	30%	31%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	17%	17%	18%	17%	16%
aandeel 40 t/m 49 jaar	50%	48%	46%	44%	40%
aandeel > 49 jaar	33%	35%	37%	39%	44%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	363	360	413	466	494
waarvan vrouw	62%	61%	60%	62%	64%
aantal opleiding totaal	942	969	1.057	1.138	1.218
waarvan vrouw	63%	63%	62%	64%	65%
aantal opleiding voltooid	418	322	329	359	390
waarvan vrouw	55%	60%	64%	58%	62%
Medisch specialisten					
Aantal werkzame personen	12.300	13.000	13.300	13.600	14.000
waarvan vrouw	21%	22%	23%	24%	26%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	19%	.	.	.	17%
aandeel 40 t/m 54 jaar	58%	.	.	.	55%
aandeel > 54 jaar	24%	.	.	.	28%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	800	820	891	1.083	1.136
waarvan vrouw	51%	54%	48%	52%	52%
aantal opleiding totaal	3.460	3.644	3.931	4.351	4.763
waarvan vrouw	45%	47%	48%	50%	50%
aantal opleiding voltooid	661	695	658	751	794
waarvan vrouw	39%	39%	43%	41%	46%
Sociaal-geneeskundigen					
Aantal werkzame personen	3.400	3.600	3.600	3.700	3.700
waarvan vrouw	34%	.	35%	.	38%

Vervolg tabel 1.3.1.1: Overzichtstabel medische beroepen, 1999-2003 (eindejaarscijfers)¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 36 jaar	.	.	.	2%	2%
aandeel 36 t/m 55 jaar	.	.	.	83%	79%
aandeel > 55 jaar	.	.	.	16%	18%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	91	253	309	213	158
waarvan vrouw	53%	.	.	46%	44%
aantal opleiding totaal	862	1.265	1.022	1.274	1.037
waarvan vrouw	44%	.	46%	45%	44%
aantal opleiding voltooid	196	189	159	150	169
waarvan vrouw	36%	.	47%	51%	59%
Verpleeghuisartsen					
Aantal werkzame personen	900	1.000	1.050	1.150	1.100
waarvan vrouw	50%	53%	54%	56%	57%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	32%	.	31%	31%	29%
aandeel 40 t/m 54 jaar	60%	.	60%	58%	58%
aandeel > 54 jaar	8%	.	9%	11%	13%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	84	84	84	82	97
waarvan vrouw	.	77%	69%	72%	74%
aantal opleiding totaal	174	164	163	169	188
waarvan vrouw	70%	75%	75%	75%	73%
aantal opleiding voltooid	77	92	68	56	71
waarvan vrouw	69%	70%	62%	80%	75%
Artsen verstandelijk gehandicapten					
Aantal werkzame personen			120	145	160
waarvan vrouw			.	.	.
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten		10	9		13
waarvan vrouw		100%	67%		
aantal opleiding totaal		10	19	18	20
waarvan vrouw		100%	84%	89%	80%
aantal opleiding voltooid					.
waarvan vrouw					.

Vervolg tabel 1.3.1.1: Overzichtstabel medische beroepen, 1999-2003 (eindejaarscijfers)¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Apothekers					
Aantal werkzame personen	2.616	2.664	2.777	3.096	3.134
waarvan vrouw	40%	40%	43%	44%	45%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 41 jaar	51%	.	46%	47%	50%
aandeel 41 t/m 50 jaar	32%	.	32%	31%	31%
aandeel > 51 jaar	17%	.	22%	22%	19%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	280	230	250	270	350
waarvan vrouw	54%	61%	60%	56%	60%
aantal opleiding totaal	2.000	1.850	1.760	1.700	1.660
waarvan vrouw	56%	56%	56%	56%	56%
aantal opleiding voltooid	180	180	220	230	.
waarvan vrouw	61%	61%	59%	65%	.
Tandartsen					
Aantal werkzame personen	7.284	7.397	7.509	7.623	7.759
waarvan vrouw	21%	22%	23%	23%	24%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	.	.	.	26%	26%
aandeel 40 t/m 49 jaar	.	.	.	37%	35%
aandeel > 49 jaar	.	.	.	37%	39%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	140	180	210	210	230
waarvan vrouw	57%	50%	62%	62%	65%
aantal opleiding totaal	1.240	1.330	1.390	1.500	1.520
waarvan vrouw	48%	48%	50%	53%	55%
aantal opleiding voltooid	130	190	160	210	.
waarvan vrouw	54%	47%	44%	48%	.
Tandartsspecialisten					
Aantal werkzame personen	488	485	484	486	498
waarvan vrouw	15%	15%	15%	16%	17%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	22%	21%	18%	16%	16%
aandeel 40 t/m 49 jaar	36%	35%	36%	37%	35%
aandeel > 49 jaar	42%	44%	46%	47%	49%

Vervolg tabel 1.3.1.1: Overzichtstabel medische beroepen, 1999-2003 (eindejaarscijfers)¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Verloskundigen					
Aantal werkzame personen	1.576	1.627	1.725	1.825	1.955
waarvan vrouw	97%	97%	98%	98%	98%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	61%	61%	61%	60%	60%
aandeel 40 t/m 49 jaar	25%	24%	25%	25%	25%
aandeel > 49 jaar	14%	15%	14%	15%	15%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	128	166	223	253	254
waarvan vrouw	100%	100%	100%	99%	.
aantal opleiding totaal	461	502	600	697	766
waarvan vrouw	100%	99%	99%	99%	.
aantal opleiding voltooid	101	99	.	90	97
waarvan vrouw	100%	100%	.	100%	.

¹ N.B. Leeftijdsverdeling (klassen) verschilt per beroepsgroep.

Aandeel werkzame vrouwen: aandeel werkzame vrouwen volgens betreffende register van erkende beroepsbeoefenaren/ ledenlijst betreffende beroepsvereniging (m.u.v. huisartsen en verloskundigen).

Aantal opleiding voltooid: aantal nieuw in register betreffende beroepsgroep ingeschrevenen (m.u.v. apothekers, tandartsen, verloskundigen).

² Betreft alleen zelfstandig gevestigde huisartsen.

Bron: NIVEL, HVRC, MSRC, SGRC, SFK, NMT.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.3.2.1.1

1.3.2 Paramedische beroepen

Table 1.3.2.1: Overzichtstabel paramedische beroepen, 1999-2003 (eindejaarscijfers)¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Fysiotherapeuten (extramuraal)					
Aantal werkzame personen	12.315	12.594	12.925	13.254	13.500
waarvan vrouw	50%	50%	50%	50%	50%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	.	39%	.	36%	.
aandeel 40 t/m 49 jaar	.	54%	.	52%	.
aandeel > 49 jaar	.	7%	.	12%	.
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	1.553	1.484	1.773	1.859	1.916
waarvan vrouw	63%	65%	68%	68%	67%
aantal opleiding totaal	4.848	5.025	5.453	5.855	6.189
waarvan vrouw	61%	63%	65%	66%	66%
aantal opleiding voltooid	915	972	1.045	1.171	.
waarvan vrouw	59%	64%	66%	67%	.
Ergotherapeuten					
Aantal werkzame personen	2.015	2.350	2.536	2.680	2.785
waarvan vrouw	92%	93%	92%	.	94%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	72%	.	68%	.	67%
aandeel 40 t/m 49 jaar	21%	.	21%	.	20%
aandeel > 49 jaar	7%	.	11%	.	13%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	385	410	388	498	498
waarvan vrouw	92%	93%	90%	88%	94%
aantal opleiding totaal	1.515	1.445	1.386	1.422	1.495
waarvan vrouw	91%	92%	91%	91%	89%
aantal opleiding voltooid	378	348	353	337	.
waarvan vrouw	92%	93%	91%	96%	.

Vervolg tabel 1.3.2.1: Overzichtstabel paramedische beroepen, 1999-2003 (eindejaarscijfers)¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Logopedisten					
Aantal werkzame personen	3.910	3.935	4.385	4.625	4.410
waarvan vrouw	95%	95%	95%	96%	97%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 41 jaar	58%	.	60%	58%	60%
aandeel 41 t/m 50 jaar	25%	.	25%	27%	25%
aandeel > 50 jaar	17%	.	15%	15%	15%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	393	375	416	398	540
waarvan vrouw	98%	99%	99%	98%	97%
aantal opleiding totaal	1.334	1.369	1.435	1.445	1.579
waarvan vrouw	99%	99%	99%	99%	98%
aantal opleiding voltooid	272	269	307	308	.
waarvan vrouw	99%	99%	99%	99%	.
Diëtisten					
Aantal werkzame personen	2.200	2.270	2.315	2.335	2.415
waarvan vrouw	98%	98%	98%	98%	98%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	304	269	230	289	357
waarvan vrouw	94%	93%	95%	96%	92%
aantal opleiding totaal	1.124	986	882	885	941
waarvan vrouw	94%	93%	94%	95%	93%
aantal opleiding voltooid	261	222	205	187	.
waarvan vrouw	98%	96%	93%	95%	.
Mondhygiënist					
Aantal werkzame personen	.	.	2.315	2.225	2.300
waarvan vrouw	.	.	.	98%	98%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	72%	.	.	66%	74%
aandeel 40 jaar en ouder	28%	.	.	34%	26%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	217	213	231	227	253
waarvan vrouw	94%	94%	90%	89%	85%
aantal opleiding totaal	592	627	658	646	666
waarvan vrouw	96%	95%	93%	92%	90%
aantal opleiding voltooid	131	136	153	165	.
waarvan vrouw	97%	99%	98%	94%	.

Vervolg tabel 1.3.2.1: Overzichtstabel paramedische beroepen, 1999-2003 (eindejaarscijfers)¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Oefentherapeuten Cesar					
Aantal werkzame personen	890	905	920	935	925
waarvan vrouw	93%	93%	93%	93%	93%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	64%	61%	57%	.	55%
aandeel 40 t/m 49 jaar	27%	30%	32%	.	33%
aandeel > 49 jaar	9%	10%	11%	.	12%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	92	121	103	73	108
waarvan vrouw	82%	76%	75%	82%	74%
aantal opleiding totaal	216	251	275	280	295
waarvan vrouw	84%	82%	78%	78%	77%
aantal opleiding voltooid	44	47	49	69	.
waarvan vrouw	80%	98%	82%	81%	.
Oefentherapeuten-Mensendieck					
Aantal werkzame personen	925	950	945	950	975
waarvan vrouw	96%	95%	95%	95%	93%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 40 jaar	.	.	53%	.	52%
aandeel 40 t/m 49 jaar	.	.	30%	.	33%
aandeel > 49 jaar	.	.	17%	.	16%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	63	48	46	47	73
waarvan vrouw	90%	88%	70%	77%	71%
aantal opleiding totaal	168	160	142	132	157
waarvan vrouw	87%	89%	85%	83%	75%
aantal opleiding voltooid	42	36	43	35	.
waarvan vrouw	88%	92%	95%	97	.

Vervolg tabel 1.3.2.1: Overzichtstabel paramedische beroepen, 1999-2003 (eindejaarscijfers)¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Orthoptisten					
Aantal werkzame personen	.	.	.	293	329
waarvan vrouw	.	.	.	99%	98%
Leeftijdsverdeling					
aandeel < 41 jaar	68%	70%	62%	.	64%
aandeel 41 t/m 50 jaar	20%	19%	22%	.	21%
aandeel > 50 jaar	12%	11%	16%	.	15%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	15	25	28	30	15
waarvan vrouw	93%	96%	100%	97%	93%
aantal opleiding totaal	71	75	80	81	67
waarvan vrouw	96%	95%	96%	95%	96%
aantal opleiding voltooid	17	16	14	16	.
waarvan vrouw	100%	100%	93%	88%	.
Podotherapeuten					
Aantal werkzame personen	380	408	430	415	455
waarvan vrouw	74%	74%	77%	75%	74%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	46	45	42	65	92
waarvan vrouw	76%	84%	66%	65%	65%
aantal opleiding totaal	120	134	140	166	207
waarvan vrouw	78%	77%	73%	69%	66%
aantal opleiding voltooid	20	25	28	30	.
waarvan vrouw	90%	92%	82%	77%	.
Huidtherapeuten					
Aantal werkzame personen	134	250	255	250	230
waarvan vrouw	.	.	99%	99%	99%
Opleiding					
aantal eerstejaarsstudenten	28	27	75	88	135
waarvan vrouw	100%	100%	97%	97%	100%
aantal opleiding totaal	84	75	113	183	183
waarvan vrouw	98%	99%	98%	98%	100%
aantal opleiding voltooid	22	20	1	14	.
waarvan vrouw	96%	95%	100%	100%	.

¹ N.B. Leeftijdsverdeling (klassen) verschilt per beroepsgroep.
Aandeel werkzame vrouwen: aandeel werkzame vrouwen volgens ledenlijst betreffende beroepsvereniging (m.u.v. fysiotherapeuten, ergotherapeuten en oefentherapeuten Cesar eri -Mensendieck).

Bron: NIVEL, NVE, NVLF, NVD, NVM, VBC, NVOM, NVvO, NVvP, NVH, HBO-Raad, HvU.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.3.3.1.1

1.3.3 Verpleegkundige en verzorgende beroepen

Tabel 1.3.3.1: Beroepsoverzicht Verpleegkundige en verzorgende beroepen

	1999	2000	2001	2002	2003
Werkgelegenheid^{1 2}					
Werkzame personen	390.963	411.764	424.418	440.209	455.196
Aantal Arbeidsplaatsen	210.757	222.004	228.969	233.310	240.550
Personeelskenmerken³					
Aandeel vrouwen (in %)	.	88,0	88,3	88,3	88,3
Gemiddelde leeftijd in jaren	36,6	37,0	37,4	37,9	38,2
Bruto-verloop (in %)	14,7	16,3	15,9	14,1	11,3
Netto-verloop (in %)	4,7	5,4	4,3	3,7	3,1
Bestemming verloop					
Binnen zorg	.	67	73	74	73
Buiten zorg	.	11	10	7	7
(Nog) geen werk	.	22	18	19	21
		100	100	100	100
Verzuim⁴					
Ziekteverzuimpercentage (exclusief)	8,7	9,1	9,0	8,0	7,4

¹ Inclusief leerlingen. Werkgelegenheid in 2003 betreft een schatting.

² Prismant.

³ Exclusief thuiszorg.

⁴ Inclusief thuiszorg.

Bron: LKG.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 1.3.4.1.1

2 Omvang en samenstelling werkgelegenheid

2.1 Zorg- en welzijnssector

Tabel 2.1.1.1: Werkgelegenheid in Nederland en in zorg en welzijn in werkzame personen 1998-2003 (in duizendtallen en groeipercentages)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	groei 1998- 2003	groei 2002- 2003
Nederland									
Aantal werkzame personen	7544	7743	7946	8124	8291	8325	8294	7,1%	-0,4%
Banen werkzame personen	7946	8194	8400	8583	8715	8775	8747	6,7%	-0,3%
Fte's werkzame personen	5992	6166	6309	6423	6508	6501	6439	4,4%	-1,0%
Zorg en welzijn									
Aantal werkzame personen	887	925	948	967	1019	1058	1112	20,2%	5,1%
Banen werkzame personen	953	1000	1025	1046	1093	1141	1198	19,8%	5,0%
Fte's werkzame personen	611	645	661	675	709	737	763	18%	3%

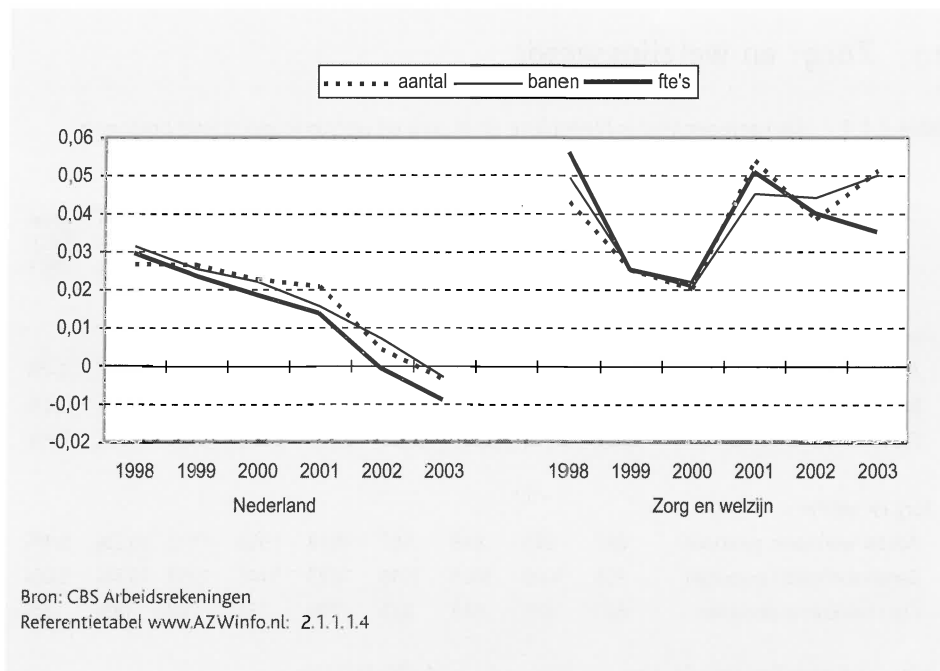
Bron: CBS Arbeidsrekeningen, de cijfers voor 2002 en 2003 betreffen ramingen
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.1.1.1.2

Tabel 2.1.1.2: Werkgelegenheid in Nederland en in zorg en welzijn in banen van werknemers 1998-2003 (in duizendtallen en groeipercentages, contracturen in miljoenen)

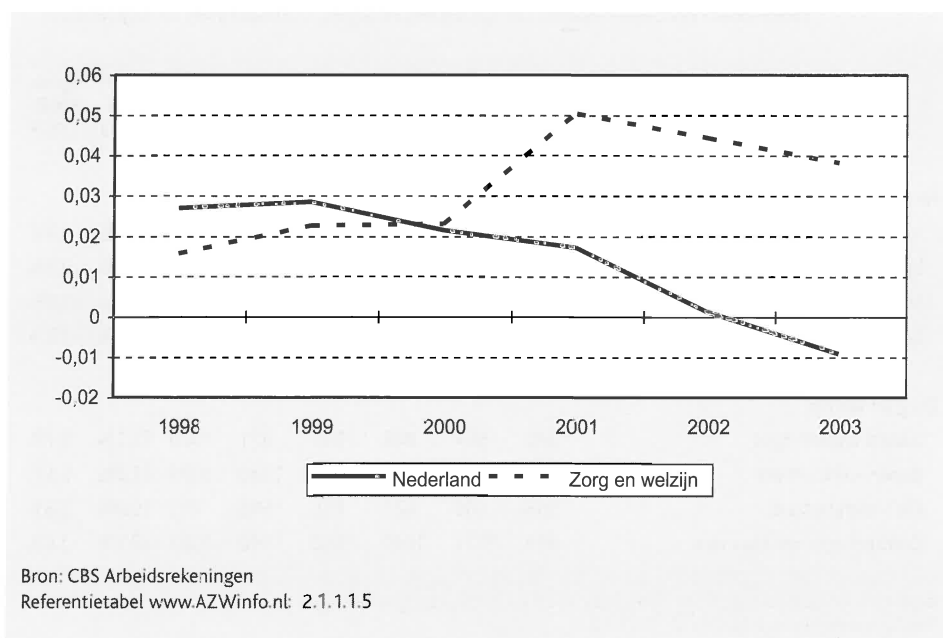
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	groei 1998- 2003	groei 2002- 2003
Nederland								
Aantal werknemers	6559	6798	6969	7124	7166	7141	8,9%	-0,3%
Banen werknemers	6881	7113	7285	7424	7486	7462	8,4%	-0,3%
Fte's werknemers	5384	5547	5663	5753	5751	5695	5,8%	-1,0%
Contracturen werknemers	9232	9491	9691	9853	9861	9767	5,8%	-1,0%
Zorg en welzijn								
Aantal werknemers	840	864	885	930	971	1026	22,1%	5,7%
Banen werknemers	901	923	942	986	1038	1095	21,5%	5,5%
Fte's werknemers	593	608	623	655	685	711	19,9%	3,8%
Contracturen werknemers	995	1017	1040	1092	1140	1183	18,9%	3,8%

Bron: CBS Arbeidsrekeningen, de cijfers voor 2002 en 2003 betreffen ramingen
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.1.1.1.3

Figuur 2.1.1.3: Groeipercentages inwerkzame personen, banen en arbeidsvolume in Nederland en zorg en welzijn (1998-2003)

Figuur 2.1.1.4: Ontwikkeling arbeidsvolume in Nederland en Zorg en welzijn in contracturen van werknemer, 1998-2002

Tabel 2.1.1.5: Werkzame personen naar geslacht in Nederland en zorg en welzijn 1998- 2003
(in 1.000 personen en groeipercentages)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	groei 1998-2003
Nederland							
totaal	7743	7946	8124	8291	8325	8294	
vrouwen	3338	3469	3582	3700	3716	3741	
mannen	4405	4477	4542	4592	4610	4554	
Zorg en welzijn							
totaal	925	948	967	1019	1058	1112	
vrouwen	716	739	757	794	824	870	
mannen	209	209	210	225	234	243	
Groeipercentage							
Nederland							
totaal	2,6%	2,6%	2,2%	2,1%	0,4%	-0,4%	7,1%
vrouwen	3,5%	1,6%	1,5%	1,1%	0,4%	-1,2%	12,1%
mannen	2,0%	3,9%	3,3%	3,3%	0,4%	0,7%	3,4%
Zorg en welzijn							
totaal	4,3%	2,5%	2,0%	5,4%	3,8%	5,1%	20,2%
vrouwen	3,3%	0,0%	0,5%	7,1%	4,0%	3,8%	21,5%
mannen	7,7%	3,2%	2,4%	4,9%	3,8%	5,6%	16,3%
Aandeel vrouwen							
Nederland	43%	44%	44%	45%	45%	45%	
Zorg en welzijn	77%	78%	78%	78%	78%	78%	

Bron: CBS Arbeidsrekeningen, de cijfers voor 2002 en 2003 betreffen ramingen.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.1.1.1.6

Tabel 2.1.1.6: Deeltijd en voltijd banen van werknemers (in 1000 banen) en gemiddeld aantal contracturen per jaar in Nederland en zorg en welzijn 1998-2003

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	groei 1998-2003
Nederland							
Totaal banen	6881	7113	7285	7424	7486	7462	
Voltijds	4004	4094	4131	4169	4098	4016	
Deeltijds	2877	3019	3155	3255	3388	3446	
Gemid. contracturen	1342	1334	1330	1327	1317	1309	
Groeipercentage							
Totaal banen	3,7%	3,4%	2,4%	1,9%	0,8%	-0,3%	8,4%
Voltijds	2,9%	2,2%	0,9%	0,9%	-1,7%	-2,0%	0,3%
Deeltijds	4,8%	4,9%	4,5%	3,2%	4,1%	1,7%	19,8%
Gemid. contracturen	-1,0%	-0,5%	-0,3%	-0,2%	-0,7%	-0,6%	-2,4%
Aandeel deeltijdbanen	42%	42%	43%	44%	45%	46%	
Zorg en welzijn							
Totaal banen	901	923	942	986	1038	1095	
Voltijds	244	250	251	262	257	253	
Deeltijds	657	673	692	724	782	842	
Gemid. contracturen	1104	1102	1104	1108	1098	1080	
Groeipercentage							
Totaal banen	4,3%	2,4%	2,1%	4,7%	5,3%	5,5%	21,5%
Voltijds	3,4%	2,5%	0,4%	4,4%	-1,9%	-1,6%	3,7%
Deeltijds	4,6%	2,4%	2,8%	4,6%	8,0%	7,7%	28,2%
Gemid. contracturen	-2,6%	-0,2%	0,2%	0,3%	-0,8%	-1,6%	-2,2%
Aandeel deeltijdbanen	73%	73%	73%	73%	75%	77%	
Bron: CBS Arbeidsrekeningen, de cijfers voor 2002 en 2003 betreffen ramingen Referentietabel www.AZWinfo.nl : 2.1.1.17							

Tabel 2.1.1.7: Verdeling werknemers naar opleidingsniveau in de zorg- en welzijnsbranches in 1999-2002 (in %)*

	1999	2000	2001	2002
<i>Ziekenhuizen</i>				
lo	2	3	3	3
vmbo	9	9	10	8
havo vwo mbo	46	48	49	50
hbo	30	29	26	27
wo	13	11	12	11
<i>Verpleeg- en verzorgingshuizen</i>				
lo	6	7	6	7
vmbo	15	16	17	20
havo vwo mbo	67	65	65	62
hbo	9	9	9	8
wo	2	3	3	3
<i>Gehandicaptenzorg</i>				
lo	3	3	3	3
vmbo	7	9	12	12
havo vwo mbo	58	59	58	56
hbo	27	26	23	24
wo	4	4	4	5
<i>Geestelijke gezondheidszorg</i>				
lo	1	3	2	2
vmbo	5	7	10	9
havo vwo mbo	40	35	39	38
hbo	36	33	28	29
wo	18	22	21	22
<i>Thuiszorg</i>				
lo	9	10	11	9
vmbo	24	26	29	25
havo vwo mbo	51	50	47	53
hbo	13	12	11	11
wo	3	3	2	2
<i>WJK</i>				
lo	4	5	5	4
vmbo	11	8	13	11
havo vwo mbo	41	41	46	47
hbo	33	34	27	26
wo	11	12	10	12

*personen die minder dan 12 uur per week werken zijn ook meegenomen

Bron: CBS, Enquête Beroepsbevolking
Referentietabel www.AZWInfo.nl: 2.2.1.1.10

Tabel 2.1.1.8: Aandeel zelfstandigen in de werkzame beroepsbevolking in 1999-2002 (in %)*

	1999	2000	2001	2002
Totale economie	13	14	13	13
Zorg en welzijn	7	8	7	6

*personen die minder dan 12 uur per week werken of willen werken zijn ook meegenomen

Bron: CBS, Enquête Beroepsbevolking
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.1.1.1.10

Tabel 2.1.1.9: Werkenden in de sectoren Zorg en Welzijn en totale beroepsbevolking per provincie per 31 december 2002 (voorlopig)

	Zorg en Welzijn (x1000)	Totaal (x1000)	% Zorg en Welzijn
Groningen	41,1	229,2	17,9
Friesland	39,6	235,8	16,8
Drenthe	29,7	174,2	17,0
Overijssel	71	455,1	15,6
Flevoland	14	111,5	12,6
Gelderland	126,9	800,1	15,9
Utrecht	84,5	602,3	14,0
Noord-Holland	167,9	1.266,3	13,3
Zuid-Holland	213,6	1.522,5	14,0
Zeeland	23,1	139,3	16,6
Noord-Brabant	139,6	1.058,3	13,2
Zuid-Limburg	72,6	464,0	15,6
Totaal	1.024	7.059	14,5

Bron: CBS.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.8.1.16

2.1.2 Zorgbranches

Tabel 2.1.2.1: Aantal werkzame personen naar zorgbranche, jaargemiddelde

	1998	1999	2000	2001	2002	2003 ¹
Ziekenhuizen	204.025	206.252	211.450	217.408	230.835	238.300
Algemeen	152.152	152.521	154.065	158.742	169.866	174.600
Categorieel	6.994	5.481	5.720	5.226	5.244	4.900
Academisch	44.879	48.250	51.665	53.440	55.725	58.800
Specialisten (vrijgevestigd)	8.100	8.300	8.400	8.500	8.600	8.700
Revalidatiecentra ⁶	5.422	5.528	5.830	5.980	6.199	6.400
Geestelijke gezondheidszorg		61.910	61.910	60.539	59.909	60.400
APZ-instellingen		18.079	13.739	9.835	9.069	.
RIAGG		4.409	3.519	2.611	2.368	.
RIBW		2.916	2.820	2.848	3.029	.
Verslavingszorg		4.536	4.184	4.225	4.536	.
MKD en MKT		3.288	2.962	2.374	.	.
Brede GGZ-instellingen		28.683	33.774	37.731	39.854	.
Gehandicaptenzorg ²	97.612	100.114	113.706	114.244	120.683	128.000
Verstandelijk gehandicapten ⁵	92.755	94.954	102.900	101.239	98.653	100.200
Lichamelijk gehandicapten (inclusief grote woonvormen)	530	508	6.029	7.707	4.391	.
Zintuiglijk gehandicapten	2.027	2.072	2.117	2.558	2.959	.
Meervoudig gehandicapten	.	.	.	.	14.680	.
SPD	2.300	2.580	2.660	2.740	.	.
Verpleeg- en verzorgingshuizen	198.015	199.004	202.143	213.930	218.677	224.200
Verzorgingshuizen ³	86.385	88.231	90.480	93.111	95.682	98.200
Verpleeghuizen	111.630	110.773	111.663	120.819	122.995	126.000
Thuiszorg³	171.994	175.090	180.445	182.385	189.105	194.400
Loondienst	95.990	99.690	103.630	109.370	119.145	125.800
Alphahulpen	56.617	56.005	55.660	53.400	52.455	51.500
Oproepkrachten	19.388	19.395	21.155	19.615	17.505	17.100

Vervolg tabel 2.1.2.1: Aantal werkzame personen naar zorgbranche, jaargemiddelde

	1998	1999	2000	2001	2002	2003 ¹
Extramuraal	59.255	59.077	60.198	61.166	63.798	65.624
Huisartsen ⁴	7.514	7.634	7.735	7.848	8.020	8.158
Tandartsen	7.162	7.340	7.513	7.453	7.566	7.691
Verloskundigen	1.300	1.312	1.357	1.410	1.472	1.532
Paramedici ⁷	18.207	18.641	19.018	19.590	19.900	20.168
Assistenten ⁷	21.350	20.450	20.850	21.565	23.540	24.775
Ambulance hulpverlening	3.722	3.700	3.725	3.300	3.300	3.300
Farmaceutische hulp	13.885	14.352	14.636	15.106	15.795	16.524
Openbare apothekers	2.125	2.292	2.237	2.295	2.502	2.676
Apothekersassistenten	11.760	12.060	12.399	12.811	13.293	13.848
TOTAAL	758.308	829.626	858.717	879.257	913.601	942.548

¹ Schatting op basis van gemiddelde groei in de periode 1998-2002.

² Vanaf 2000 exclusief uitzendpersoneel en stagiaires, inclusief het Dorp.

³ Einde jaarscijfers omgezet in jaargemiddelde.

⁴ Inclusief HIDHA's.

⁵ Vanaf 2000 exclusief uitzendpersoneel en stagiaires.

⁶ Berekent op basis van parttimefactor per functiegroep in 2002

⁷ Raming.

⁸ MKD/MKT valt onder welzijn.

Bron: Prismant, VRIN, Gpi-monitor, VGN, SOMMA, CBS, NIVEL.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.1.1.1

Tabel 2.1.2.2: Aantal bezette arbeidsplaatsen (in fte's) naar zorgbranche, jaargemiddelde

	1999	2000	2001	2002	2003 ¹
Ziekenhuizen	147.910	151.250	156.025	161.862	166.500
Algemeen	108.048	109.018	111.628	116.222	118.600
Categorieaal	3.873	3.878	3.558	3.592	3.400
Academisch	35.989	38.354	40.839	42.048	44.500
Specialisten (vrijgevestigd)	7.500	7.600	7.700	7.800	8.000
Revalidatiecentra ⁸	4.227	4.472	4.593	4.755	4.900
Geestelijke gezondheidszorg⁷	44.985	44.875	45.267	45.658	46.200
APZ-instellingen	13.060	9.990	7.342	6.740	.
RIAGG	3.100	2.525	1.944	1.722	.
RIBW	2.130	2.120	2.213	2.299	.
Verslavingszorg	3.461	3.220	3.332	3.583	.
MKD en MKT ⁵	2.107	1.948	1.631	.	.
Brede GGZ-instellingen	21.147	25.074	28.806	30.595	.
Gehandicaptenzorg²	66.775	73.903	74.085	76.279	81.300
Verstandelijk gehandicapten	63.138	66.719	65.798	62.336	.
Lichamelijk gehandicapten (inclusief grote woonvormen)	552	3.969	4.783	2.749	.
Zintuiglijk gehandicapten	1.486	1.565	1.804	1.995	.
Meervoudig gehandicapten	.	.	.	9.199	.
SPD	1.599	1.650	1.700	.	.
Verpleeg- en verzorgingshuizen	126.503	128.926	132.635	134.364	136.500
Verzorgingshuizen ³	53.178	54.113	55.071	56.246	57.300
Verpleeghuizen	73.325	74.813	77.564	78.118	79.200
Thuiszorg³	62.515	65.675	68.420	71.795	75.100
Loondienst	51.855	54.430	57.265	61.230	64.600
Alphahulpen	7.175	7.560	7.710	7.610	7.700
Oproepkrachten	3.485	3.685	3.445	2.955	2.800
Extramuraal⁴	45.489	46.352	47.097	49.124	50.530

Vervolg tabel 2.1.2.2: Aantal bezette arbeidsplaatsen (in fte's) naar zorgbranche, jaargemiddelde

	1999	2000	2001	2002	2003 ¹
Farmaceutische hulp ⁵	10.476	10.684	11.027	11.530	12.062
TOTAAL	516.380	533.736	546.848	563.167	581.092

¹ Schatting op basis van gemiddelde groei in de periode 1998-2002.

² Vanaf 2000 exclusief uitzendpersoneel en stagiaires, inclusief het Dorp.

³ Einde jaarscijfers omgezet in jaargemiddelde.

⁴ Schatting op basis van deeltijdfactor 0,77.

⁵ Schatting op basis van deeltijdfactor 0,73.

⁶ MKD/MKT valt sinds 2002 onder welzijn.

⁷ Totaal aantal komt als gevolg van afrondingsverschillen niet overeen met uitsplitsing.

⁸ Exclusief Sint Maartenskliniek en Centrum voor Revalidatie-AZG, locatie Beatrixoord.

Bron: Bron: Prismant, VRIN, Gpi-monitor, VGN, SOMMA, CBS, NIVEL.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.1.1.2

Tabel 2.1.2.3: Leeftijdopbouw per branche ultimo 2003 (in %)

	Algemene en categorale ziekenhuizen	Academische ziekenhuizen	Geestelijke gezondheids- zorg	Gehandicap- tenzorg	Verpleeg en verzorgings- huizen
15-20 jaar	2,2	1,1	1,1	2,9	6,0
20-25 jaar	8,2	8,4	6,7	12,8	8,5
25-30 jaar	11,2	13,1	10,6	13,1	7,8
30-35 jaar	12,9	13,6	11,3	12,1	10,4
35-40 jaar	15,1	14,9	13,1	13,1	12,9
40-45 jaar	16,3	15,1	15,6	15,1	15,9
45-50 jaar	15,0	13,6	16,9	14,3	15,9
50-55 jaar	10,9	10,7	14,1	9,8	12,7
55-60 jaar	7,0	7,7	9,1	5,6	8,1
60 jaar en ouder	1,1	1,9	1,6	1,2	1,8

Bron: LKG.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.1.1.5

Tabel 2.1.2.4: Gemiddelde duur van het dienstverband bij dezelfde werkgever per zorgbranche voor 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Algemene en categorale ziekenhuizen	9,0	9,3	9,0	9,1	9,5
Academische ziekenhuizen	9,6	8,5	8,1	8,2	8,6
GGZ	8,5	8,5	8,4	8,2	8,3
Gehandicaptenzorg	7,0	7,1	6,9	6,8	6,9
Verpleeg- en verzorgingshuizen	7,0	7,0	7,0	7,0	7,2
Totaal	7,9	7,9	7,8	7,7	6,8

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.1.1.7

Tabel 2.1.2.5: De gemiddelde leeftijd per zorgbranche in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Algemene en categorale ziekenhuizen	38,2	38,6	38,6	39,0	39,7
Academische ziekenhuizen	38,9	39,2	39,4	39,6	39,7
GGZ	40,5	41,0	40,9	41,0	41,4
Gehandicaptenzorg	37,3	37,5	37,7	37,8	38,1
Verpleeg- en verzorgingshuizen	37,9	38,3	38,8	39,5	40,1
Totaal	38,3	38,6	38,8	39,2	39,7

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.1.1.8

Tabel 2.1.2.6: Percentage vrouwelijke werknemers per zorgbranche in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Algemene en categorale ziekenhuizen	80	80	80	81	80
Academische ziekenhuizen	68	68	67	68	67
Geestelijke gezondheidszorg	65	67	68	68	68
Gehandicaptenzorg	80	81	81	81	81
Verpleeg- en verzorgingshuizen	88	88	88	89	89
Totaal	80	81	81	81	81

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.1.1.9

Tabel 2.1.2.7: Gemiddeld aantal werkzame personen in 2002 in een aantal zorgbranches naar RBA-gebied¹

	Zh ²	Ggz ³	Geh ⁴	Vph ⁵	Verz ⁶
Groningen	13.967	758	3.048	4.599	3.914
Friesland	7.283	1.614	4.833	5.247	4.130
Drenthe	5.236	4.568	3.876	3.746	3.340
IJssel-Vecht	9.170	453	2.122	3.120	2.092
Twente	8.573	1.289	3.793	6.338	4.340
Midden-IJssel	2.072	3.137	1.164	2.221	1.471
Veluwe	6.770	2.704	9.845	4.868	4.135
Arnhem/Oost-Gelderland	6.546	2.679	6.990	4.389	4.070
Nijmegen/Rivierenland	13.780	1.233	2.394	3.782	2.758
Flevoland	2.461	64	924	1.259	889
Utrecht	21.185	6.107	20.283	7.910	5.270
Het Gooi en Vechtstreek	3.550	194	861	2.310	2.060
Noord-Holland Noord	6.120	3.004	3.543	3.771	3.673
Amsterdam/Zaanstreek/Waterland	23.171	4.210	4.008	7.885	5.725
Kennemer-/Amstel- en Meerlanden	8.738	1.767	4.031	4.593	4.318
Rijnstreek	10.559	2.294	3.811	5.552	4.330
Haaglanden	11.328	5.118	6.997	9.603	6.084
Drechtsteden	5.944	933	3.208	3.169	2.330
Rijnmond	21.537	4.732	3.739	11.090	6.885
Zeeland	4.152	1.046	3.023	3.164	3.152
West-Brabant	7.884	2.295	3.363	4.598	3.957
Midden-Brabant	5.201	945	5.859	2.903	2.589
Noord-Oost Brabant	6.844	3.399	6.160	4.126	3.540
Zuid-Oost Brabant	10.016	1.475	5.055	4.879	4.036
Noord- en Midden-Limburg	4.768	1.903	6.423	3.803	2.854
Zuid-Limburg	11.007	2.263	1.330	4.879	4.366
Nederland	237.860	60.184	120.683	123.803	96.307

¹ Cijfers intramurale gezondheidszorg inclusief personeel niet in loondienst. Toedeling van instellingen naar regio heeft plaatsgevonden naar hoofdvestiging.

² Ziekenhuizen.

³ Geestelijke gezondheidszorg.

⁴ Gehandicaptenzorg.

⁵ Verpleeghuizen.

⁶ Verzorgingshuizen.

Bron: Prismant, CBS (verzorgingshuizen).
Referentietabel AZWinfo.nl: 2.2.8.1.15

Tabel 2.1.2.8: Gemiddeld aantal bezette arbeidsplaatsen (in fte's) in 2002 in een aantal zorgbranches naar RBA-gebied¹

	Zh ²	Ggz ³	Geh ⁴	Vph ⁵	Verz ⁶
Groningen	9.610	553	2.013	2.981	2.330
Friesland	4.941	1.234	3.287	3.213	2.295
Drenthe	3.516	3.423	2.537	2.449	1.889
IJssel-Vecht	4.827	335	1.103	1.738	1.181
Twente	5.948	989	2.338	3.711	2.422
Midden-IJssel	1.473	2.384	741	1.422	857
Veluwe	4.799	2.019	5.538	3.034	2.442
Arnhem/Oost-Gelderland	4.411	1.925	4.432	2.757	2.389
Nijmegen/Rivierenland	9.704	953	1.281	2.419	1.624
Flevoland	1.683	51	565	802	545
Utrecht	14.830	4.655	13.402	4.979	3.254
Het Gooi en Vechtstreek	2.442	135	607	1.551	1.128
Noord-Holland Noord	4.467	2.222	2.151	2.366	1.918
Amsterdam/Zaanstreek/Waterland	18.172	3.229	2.771	5.247	3.427
Kennemer-/Amstel- en Meerlanden	5.811	1.364	2.293	2.917	2.496
Rijnstreek	7.548	1.658	2.200	3.432	2.586
Haaglanden	8.357	4.056	4.400	6.221	3.796
Drechtsteden	3.626	768	2.195	1.968	1.363
Rijnmond	15.469	3.652	2.403	7.309	4.432
Zeeland	2.548	776	1.781	1.984	1.840
West-Brabant	5.519	1.730	2.191	2.917	2.386
Midden-Brabant	3.526	734	3.707	1.846	1.555
Noord-Oost Brabant	4.684	2.594	4.090	2.539	1.974
Zuid-Oost Brabant	7.033	1.209	3.298	3.165	2.339
Noord- en Midden-Limburg	3.534	1.425	4.062	2.464	1.611
Zuid-Limburg	8.140	1.824	894	3.242	2.603
Nederland	166.617	45.897	76.279	78.672	56.683

¹ Cijfers intramurale gezondheidszorg inclusief personeel niet in loondienst.

Toedeling van instellingen naar regio heeft plaatsgevonden naar hoofdvestiging.

² Ziekenhuizen.

³ Geestelijke gezondheidszorg.

⁴ Gehandicaptenzorg.

⁵ Verpleeghuizen.

⁶ Verzorgingshuizen.

Bron: Prismant, CBS (verzorgingshuizen).

Referentietabel AZWinfo.nl: 2.2.8.1.14

Tabel 2.1.2.9: Enkele kenmerken van het personeel in belangrijke delen van de zorg naar regio in 2002

	personen	fte's	gemid. werk- week (in uren)	Aandeel vrouw (%)	Aandeel werknemers van buiten eigen arbeids- markt (in %)
Groningen	27.025	17.974	26,7	75,3%	13,2%
Friesland	23.757	15.393	23,6	83,7%	4,6%
Drenthe	21.285	14.176	24,6	80,1%	22,1%
IJssel-Vecht	17.439	9.438	24,4	84,2%	29,7%
Twente	25.005	15.843	24,1	84,2%	7,8%
Midden-IJssel	10.288	7.048	25,0	79,8%	45,2%
Veluwe	29.168	18.330	23,5	85,1%	36,4%
Arnhem/Oost-Gelderland	25.379	16.362	24,5	81,5%	23,1%
Nijmegen/-Rivierenland	24.612	16.405	25,6	77,5%	15,3%
Flevoland	5.759	3.750	24,2	87,0%	12,7%
Utrecht	62.592	42.205	25,6	78,5%	24,2%
Het Gooi en Vechtstreek	9.218	6.035	24,6	84,3%	35,7%
Noord-Holland Noord	20.637	13.481	24,1	83,4%	7,6%
Amsterdam/ Zaanstreek/ Waterland	46.195	33.709	27,5	74,1%	28,6%
Kennemer-/Amstel- en Meerlanden	24.093	15.304	24,3	83,0%	24,3%
Rijnstreek	27.264	17.907	25,6	80,9%	17,4%
Haaglanden	40.171	27.557	26,6	78,3%	18,4%
Drechtsteden	16.029	10.196	24,1	83,0%	24,1%
Rijnmond	49.232	34.158	26,8	81,8%	16,5%
Zeeland	14.940	9.195	24,3	85,0%	4,5%
West-Brabant	22.687	15.156	25,0	84,9%	11,6%
Midden-Brabant	18.033	11.691	24,8	82,4%	25,5%
Noord-Oost Brabant	24.737	16.310	24,7	83,2%	28,8%
Zuid-Oost Brabant	26.187	17.519	24,7	82,9%	11,7%
Noord- en Midden-Limburg	20.335	13.456	24,3	83,2%	12,6%
Zuid-Limburg	24.454	17.163	26,2	78,5%	6,3%
Totaal Nederland	656.520	435.760	25,3	81,0%	19,5%

Bron: LKG ziekenhuizen, GGZ, gehandicaptenzorg (vooral intramuraal) verpleeghuizen en verzorgingshuizen.
Ziekteverzuim Vernet.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.1.1.1.9a

Tabel 2.1.2.10: Enkele kenmerken van het personeel in belangrijke delen van de zorg naar regio in 2002

	gemiddelde leeftijd (in jaren)	Aandeel 50+ (in %)	Gemiddelde duur dienstverband (in jaren)	Bruto-verloop (in %)	Ziekteverzuim (in%)
Groningen	39,9	20,6%	7,9	8,9%	7,1%
Friesland	39,3	17,7%	8,5	11,9%	6,1%
Drenthe	40,2	20,7%	9,0	11,1%	6,3%
IJssel-Vecht	38,4	15,8%	7,8	10,8%	6,4%
Twente	38,9	17,1%	9,0	10,7%	6,5%
Midden-IJssel	40,2	21,7%	7,8	12,5%	6,0%
Veluwe	38,9	18,7%	7,4	13,3%	6,8%
Arnhem/Oost-Gelderland	40,0	20,2%	7,8	10,9%	7,2%
Nijmegen/-Rivierenland	40,2	21,1%	7,9	12,1%	7,3%
Flevoland	40,0	19,9%	5,2	15,3%	7,1%
Utrecht	39,0	20,5%	6,8	14,9%	7,1%
Het Gooi en Vechtstreek	41,1	26,2%	7,5	15,8%	6,4%
Noord-Holland Noord	40,7	21,9%	7,6	12,1%	6,2%
Amsterdam/ Zaanstreek/ Waterland	40,5	22,4%	7,6	15,3%	5,8%
Kennemer-/Amstel- en Meerlanden	40,8	24,3%	7,1	14,0%	6,6%
Rijnstreek	40,2	23,0%	7,3	13,0%	7,0%
Haaglanden	40,2	22,7%	7,3	15,2%	7,3%
Drechtsteden	37,9	18,0%	6,0	18,4%	6,6%
Rijnmond	39,2	19,8%	7,1	13,7%	6,9%
Zeeland	39,2	19,8%	8,4	11,4%	6,8%
West-Brabant	39,4	19,8%	7,6	11,3%	6,3%
Midden-Brabant	39,6	20,2%	7,3	8,9%	6,4%
Noord-Oost Brabant	39,7	20,0%	7,8	11,3%	6,4%
Zuid-Oost Brabant	39,2	19,4%	8,3	11,3%	5,9%
Noord- en Midden-Limburg	40,0	20,7%	9,3	13,4%	6,1%
Zuid-Limburg	39,9	19,4%	9,7	11,4%	7,0%
Totaal Nederland	39,7	20,5%	7,7	12,8%	6,6%

Bron: LKG ziekenhuizen, CGZ, gehandicaptenzorg (vooral intramuraal) verpleeghuizen en verzorgingshuizen. Ziekteverzuim Vernet.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.1.1.1.9b

2.1.3 Welzijn, jeugdhulpverlening en kinderopvang

Tabel 2.1.3.1: Aantal bezette arbeidsplaatsen (fte's) en werkzame personen naar branche in WJK in 1999-2002

	1999	2000	2001	2002	gemiddelde jaarlijkse groei
FTE's					
Welzijn	35.100	41.300	38.100	48.100	11,1%
Jeugdhulpverlening	12.500	13.000	14.000	15.200	6,7%
Kinderopvang	19.200	21.500	24.100	28.400	13,9%
Totaal WJK	66.800	75.800	76.200	91.700	11,1%
Personen					
Welzijn	52.300	65.200	58.100	73.700	12,1%
Jeugdhulpverlening	16.800	18.100	18.200	22.600	10,4%
Kinderopvang	33.200	35.900	39.100	45.700	11,2%
Totaal WJK	102.300	119.200	115.400	142.000	11,6%
Bron: MO-groep. Referentietabel www.AZWinfo.nl : 2.2.8.1.6					

Tabel 2.1.3.2: Gemiddelde leeftijd in de sector WJK naar branche, 1999-2003 (in jaren)

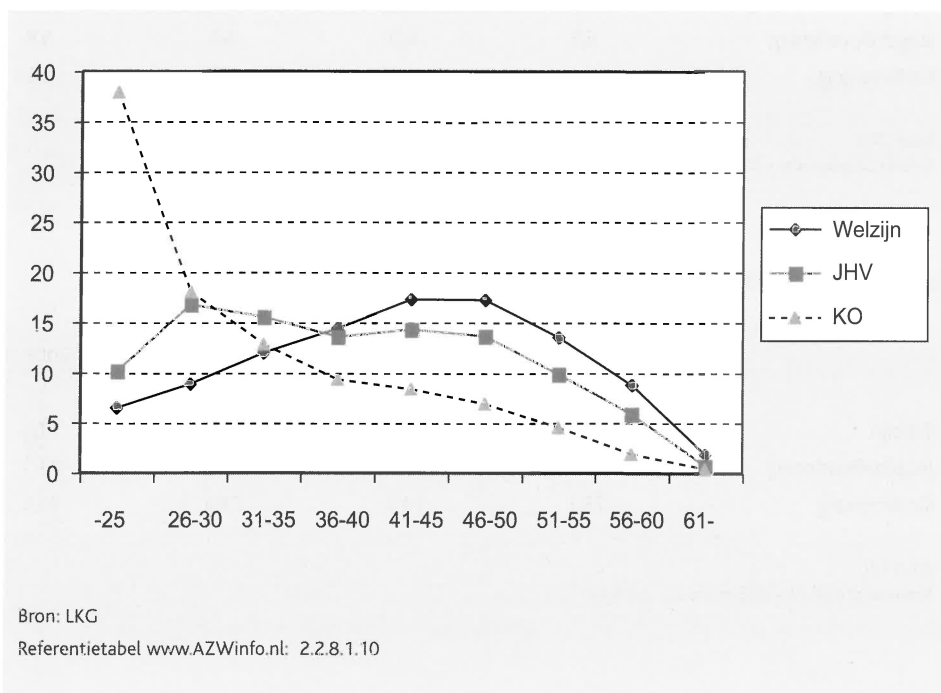
	1999	2001	2002	2003
Welzijn	41,6	41,9	42,4	42,5
Jeugdhulpverlening	38,8	39,0	38,6	39,0
Kinderopvang	32,9	32,5	33,0	32,3
Bron: LKG. Referentietabel www.AZWinfo.nl : 2.2.8.1.7				

Tabel 2.1.3.3.: Gemiddelde leeftijd naar regio en branche in WJK in 2003 (in jaren)

Regio	Welzijn	Jeugdhulpverlening	Kinderopvang
Noord	42,8	39,0	33,4
Oost	42,7	38,8	32,3
West en Midden (excl. grote steden)	42,6	39,2	32,1
Zuid	43,2	39,3	33,5
Grote steden	41,7	38,5	31,2
Totaal	42,5	39,0	32,3

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.8.1.3

Figuur 2.1.3.4: Verdeling werknemers naar leeftijdscategorie in WJK in 2002

Tabel 2.1.3.5: Percentage vrouwen in de sector WJK, 1999-2002

	1999	2001	2002	2003
Welzijn	76,4	76,9	77,4	72,0
Jeugdhulpverlening	66,8	68,1	68,9	69,5
Kinderopvang	97,6	96,9	96,6	96,5

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.8.1.8

Tabel 2.1.3.6: Gemiddeld aantal jaren dat men bij dezelfde werkgever in dienst is in WJK, 1999-2003

	1999	2001	2002	2003
Welzijn	5,8	5,6	5,7	5,2
Jeugdhulpverlening	6,2	6,0	5,5	5,8
Kinderopvang	3,4	3,4	3,7	3,5

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.8.1.1

Tabel 2.1.3.7: Gemiddelde deeltijdfactor per branche in WJK 1999-2003 (voltijds=100)

	1999	2001	2002	2003
Welzijn	66,0	67,2	67,0	71,1
Jeugdhulpverlening	81,4	80,0	81,1	81,1
Kinderopvang	73,3	74,1	73,5	74,1

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.8.1.2

Tabel 2.1.3.8: Gemiddelde deeltijdfactor naar regio en branche in 2003 (in procenten)¹

	Welzijn	Jeugdhulpverlening	Kinderopvang
Noord	66,5	82,4	68,3
Oost	64,3	83,0	67,7
West en Midden (excl. grote steden)	69,2	78,6	74,7
Zuid	77,8	82,3	80,3
Grote steden	68,3	79,6	71,5
Totaal	71,1	81,1	74,1

¹ Volledig = 100%.

Bron: LKG.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.8.1.5

Tabel 2.1.3.9: Het aantal werkzame personen bij verschillende typen instellingen voor welzijnswerk¹ en kindercentra in 2001 en in 2002

		Aantal werkzame personen	Aantal werkzame personen in loondienst	Uitzend- krachten en overige inhuur	Arbeid niet in loondienst	Uitgeleend personeel
KO/PSZ instellingen	2001	81.564	54.299	1.868	25.396	168
	2002	76.670	56.445	1.558	18.667	39
WO instellingen	2001	39.040	2.424	188	36.427	466
	2002	39.856	2.286	278	37.292	19
SCW instellingen	2001	95.336	17.560	1.389	76.387	674
	2002	81.908	16.605	2.526	62.777	881
AMW instellingen	2001	4.076	2.983	339	754	51
	2002	.	.	.	.	.
Brede welzijnsinstellingen	2001	31.743	12.613	587	18.543	37
	2002	33.271	13.009	1.130	19.132	191

¹ Rechtspersonen die meerdere activiteiten aanbieden (KO, WO, SCW, AMW) zijn verdeeld naar de belangrijkste hoofdactiviteit.

Afkortingen: KO/SPZ: kinderopvang en peuterspeelzalen; WO: welzijn ouderen; SCW sociaal-cultureel werk; AMW: algemeen maatschappelijk werk;

Bron: CBS.

Referentietabel AZWinfo.nl: 2.2.8.12a

Tabel 2.1.3.10: Het aantal werkzame personen in loondienst uitgesplitst per personeelscategorie bij verschillende typen instellingen voor welzijnswerk¹ en kindercentra in 2001 en in 2002

		Uitvoerend agogisch personeel	Leiding- gevend personeel	Uitvoerend/ leiding- gevend personeel	Onder- steunend personeel	Totaal personeel in loondienst
KO/PSZ instellingen	2001	42.822	3.046	2.673	5.757	54.299
	2002	44.556	3.519	2.889	5.482	56.445
WO instellingen	2001	879	273	261	1.011	2.424
	2002	831	263	256	936	2.286
SCW instellingen	2001	9.967	1.269	1.625	4.698	17.560
	2002	8.834	1.425	1.399	4.946	16.605
AMW instellingen	2001	2.144	231	142	466	2.983
	2002	.	.	.	.	.
Brede welzijnsinstellingen	2001	8.754	766	1.012	2.081	12.613
	2002	8.017	792	721	3.479	13.009

¹ Rechtspersonen die meerdere activiteiten aanbieden (KO, WO, SCW, AMW) zijn verdeeld naar de belangrijkste hoofdactiviteit.

Afkortingen: KO/SPZ: kinderopvang en peuterspeelzalen; WO: welzijn ouderen; SCW sociaal-cultureel werk; AMW: algemeen maatschappelijk werk;

Bron: CBS.

Referentietabel AZWinfo.nl: 2.2.8.1.12b

Tabel 2.1.3.11: Het totaal aantal bezette arbeidsplaatsen bij verschillende typen welzijnswerk¹ en kindercentra in 2001 en in 2002

		Aantal werkzame personen	Aantal werkzame personen in loondienst	Uitzend- krachten en overige inhuur	Uitgeleend personeel
KO/PSZ instellingen	2001	33.159	31.865	1.294	67
	2002	33.389	32.394	995	24
WO instellingen	2001	1.698	1.547	152	246
	2002	1.630	1.456	174	10
SCW instellingen	2001	13.065	12.142	924	440
	2002	13.116	11.355	1.761	646
AMW instellingen	2001	2.403	2.148	255	33
	2002	.	.	.	.
Brede welzijnsinstellingen	2001	8.600	8.111	488	30
	2002	9.125	8.499	626	83

¹ Rechtspersonen die meerdere activiteiten aanbieden (KO, WO, SCW, AMW) zijn verdeeld naar de belangrijkste hoofdactiviteit.

Afkortingen: KO/SPZ: kinderopvang en peuterspeelzalen; WO: welzijn ouderen; SCW sociaal-cultureel werk; AMW: algemeen maatschappelijk werk;
Referentietabel AZWinfo.nl: 2.2.8.1.13a

Tabel 2.1.3.12: Het totaal aantal bezette arbeidsplaatsen in loondienst uitgesplitst per personeels-
categorie bij verschillende typen welzijnswerk¹ en kindercentra in 2001 en in 2002

		Totaal personeel in loondienst	Uitvoerend agogisch personeel	Leiding- gevend personeel	Uitvoerend/ leiding- gevend personeel	Onder- steunend personeel
KO/PSZ instellingen	2001	31.865	24.470	2.227	1.676	3.493
	2002	32.394	25.285	2.400	1.533	3.175
WO instellingen	2001	1.547	577	227	175	567
	2002	1.456	531	220	168	537
SCW instellingen	2001	12.142	6.614	1.010	1.301	3.217
	2002	11.355	6.009	1.125	1.119	3.102
AMW instellingen	2001	2.148	1.574	192	95	287
	2002	.	.	.	.	.
Brede welzijnsinstellingen	2001	8.111	5.544	574	611	1.382
	2002	8.499	5.617	649	495	1.738

¹Rechtspersonen die meerdere activiteiten aanbieden (KO, WO, SCW, AMW) zijn verdeeld naar de belangrijkste hoofdactiviteit.

Afkortingen: KO/SPZ: kinderopvang en peuterspeelzalen; WO: welzijn ouderen; SCW sociaal-cultureel werk; AMW: algemeen maatschappelijk werk;

Bron: CBS.

Referentietabel AZWinfo.nl: 2.2.8.1.13b

2.2 Beroepen/functies

2.2.1 Overzicht beroepen/functies

Tabel 2.2.1.1: Aantal werkzame beroepsbeoefenaren in zorgberoepen, 1999-2003
(eindejaarscijfers)

	1999	2000	2001	2002	2003
Medische beroepen¹					
Huisartsen (incl. HIDHA's) (1)	7.706	7.763	7.932	8.107	8.209
Medisch specialisten (2)	12.300	13.000	13.300	13.600	14.000
Sociaal-geneeskundigen (3)	3.400	3.600	3.600	3.700	3.700
Verpleeghuisartsen (4)	900	1.000	1.050	1.150	1.100
Artsen verstandelijk gehandicapten (4)	.	.	120	145	160
Tandartsen (5)	7.284	7.397	7.509	7.623	7.759
Tandarts-specialisten (6)	488	485	484	486	498
Apothekers (7)	2.616	2.664	2.777	3.096	3.134
Verloskundigen (8)	1.576	1.627	1.725	1.825	1.955
Paramedische beroepsgroepen					
Fysiotherapeuten (extramuraal) (9)	12.160	12.594	12.915	13.254	13.500
Fysiotherapeuten (intramuraal)	4.900	5.000	5.100	5.000	5.000
Ergotherapeuten (10)	2.015	2.350	2.536	2.680	2.785
Logopedisten (11)	3.910	3.935	4.385	4.625	4.410
Diëtisten (12)	2.200	2.270	2.315	2.335	2.415
Mondhygiënisten (13)	.	.	2.315	2.225	2.300
Oefenth. Cesar (14)	890	905	920	935	925
Oefenth.-Mensendieck (15)	925	950	945	950	975
Orthoptisten (16)	338	344	312	293	329
Podotherapeuten (17)	380	408	430	415	455
Radiologisch laboranten ² (18)	.	5.500	5.700	5.900	.
Verplegende en verzorgende beroepen (20)					
Kwalificatieniveau 5	.	.	.	36.400	.
Kwalificatieniveau 4	.	.	.	96.400	.
Kwalificatieniveau 3 (vig)	.	.	.	63.300	.
Kwalificatieniveau 3	.	.	.	65.700	.
Kwalificatieniveau 2	.	.	.	32.900	.
Kwalificatieniveau 1	.	.	.	32.000	.
Totaal	.	.	312.100	326.700	.

Vervolg tabel 2.2.1.1: Aantal werkzame beroepsbeoefenaren in zorgberoepen, 1999-2003
(eindejaarscijfers)

	1999	2000	2001	2002	2003
Assisterende beroepen					
Apothekersassistenten ³ (19)	12.189	12.600	13.023	13.563	14.133
Praktijkassistenten huisartsen (1) ⁴	9.170	9.240	9.404	9.650	9.770
Tandartsassistenten (21)	11.940	11.800	13.930	15.350	.
Operatie assistenten (22)	.	.	7.958	.	.

¹ Aantallen medisch specialisten, sociaal-geneeskundigen, verpleeghuisartsen en artsen verstandelijk gehandicapten betreffen schattingen op basis van het aantal geregistreerde artsen.

² Totaal aantal gekwalificeerden.

³ In openbare apotheek werkzame apothekersassistenten.

⁴ Aantal 2001 bepaald aan de hand van enquête onder alle huisartsen. Overige jaren schatting op basis van verhouding huisarts:praktijkassistent uit 2001.

Bron: NIVEL (1, 8, 9, 26), HVRC (4), Prismant (2, 22), SGRC (3), NMT (5, 6, 21), KNMP (7, 19), NVE (10), NVLF (11), NVD (12), NVM (13), VBC (14), NVOM (15), NVvO (16), NVvP (17), MSRC (2), RegioMarge2001 (20).
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.3.1.1.1

Tabel 2.2.1.2: Verschillende personeelskenmerken voor een aantal functies in de zorgsector in 2003¹

	Gem. deeltijd- factor	Gem. leeftijd (in jaren)	Aandeel 50+ (%)	Gem. duur dienst- verband (in jr)	Aandeel vrouw (%)
algemeen personeel	138	42,5	26	8,8	78
hotelpersoneel	168	41,8	29	9,1	74
patientgebonden personeel	143	40,4	22	8,2	79
verpleegkundig personeel	151	38,8	16	8,1	88
leerling-verpleegkundigen	114	28,1	4	2,1	86
technisch personeel	112	46,1	42	12,2	12

¹ Gebaseerd op de branches (academische) ziekenhuizen, geestelijke gezondheidszorg, gehandicaptenzorg en ouderenzorg.

Bron: LKG.

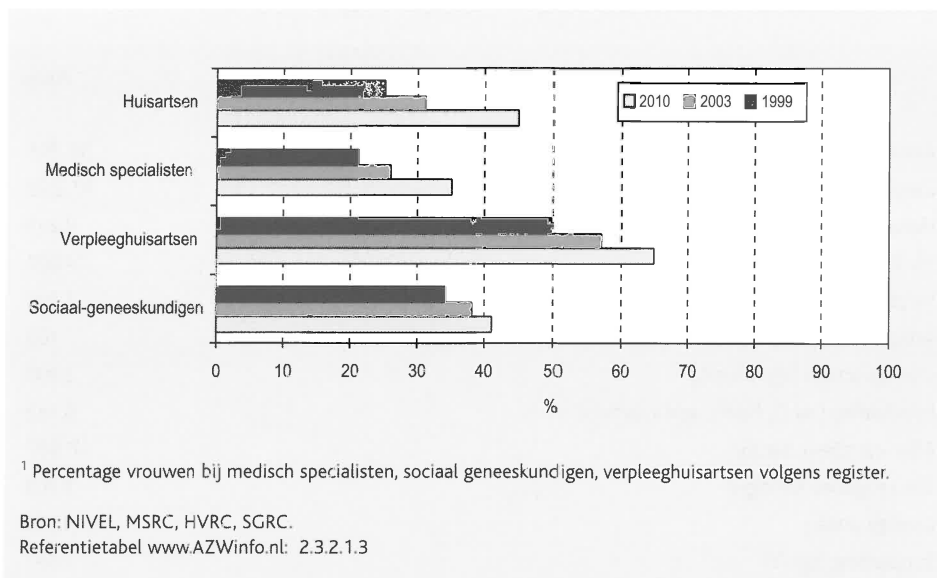
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.2.1.1.3

2.2.2 Medische beroepen

Tabel 2.2.2.1: Aantal werkzame medici en medici in opleiding, per 31 december 2003

	2003
Artsen¹	39.795
<i>Curatieve sector:</i>	<i>31.858</i>
Huisartsen	8.209
Medisch specialisten	14.000
Verpleeghuisartsen	1.100
Artsen verstandelijk gehandicapten	160
Overige artsen (agnio's e.d.)	2.200
In opleiding (vaio's, haio's, agio's, avgio's)	6.189
<i>Niet-curatieve sector:</i>	<i>7.937</i>
Sociaal-geneeskundigen	3.700
Overige artsen	3.200
In opleiding (sgio's)	1.037
Tandartsen	7.759
Apothekers	3.134
Verloskundigen	1.955
Totaal aantal medici	52.643
¹ Aantallen medisch specialisten, sociaal-geneeskundigen, verpleeghuisartsen en artsen verstandelijk gehandicapten betreffen schattingen op basis van het aantal geregistreerde artsen.	
Bron: NIVEL, HVRC, MSRC, SGRC, NMT, KNMP/SFK. Referentietabel www.AZWinfo.nl : 2.3.2.1.1	

Figuur 2.2.2.2: Aandeel vrouwen in een aantal medische beroepen, per 31 december 1999 en 2003 en een schatting voor 2010¹

2.2.3 Paramedische beroepen

Tabel 2.2.3.1: Aantal werkzame personen¹ in paramedische beroepen, per 31 december 1999 en 2003 en de gemiddelde jaarlijkse groei

	1999	2003	groei
Fysiotherapeuten (extramuraal)	12.160	13.500	2,6%
Fysiotherapeuten (intramuraal)	4.900	5.000	0,5%
Ergotherapeuten	2.015	2.785	8,4%
Logopedisten	3.910	4.410	3,1%
Diëtisten	2.200	2.415	2,4%
Mondhygiënisten	.	2.300	.
Oefentherapeuten Cesar	890	925	1,0%
Oefentherapeuten-Mensendieck	925	975	1,3%
Orthoptisten	255	329	6,6%
Podotherapeuten	380	455	4,6%
Radiologisch laboranten	.	.	.
Huidtherapeuten	.	230	.

¹ Deels gebaseerd op schattingen.

Bron: NIVEL, NVLF, NVD, NVM, VBC, NVOM, NVvO, NVvP, LOPHR, NVH, MBRT.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.3.3.1.1

Tabel 2.2.3.2: Aandeel vrouwen binnen paramedische beroepen en opleidingen, per 31 december 1999 en 2003

	1999		2003	
	Werk	Opleiding	Werk	Opleiding
Fysiotherapeuten (extramuraal)	50%	61%	50%	66%
Ergotherapeuten	92%	91%	94%	89%
Logopedisten	95%	99%	97%	98%
Diëtisten	98%	94%	98%	93%
Mondhygiënist	.	96%	98%	90%
Oefentherapeuten Cesar	93%	84%	93%	77%
Oefentherapeuten-Mensendieck	96%	87%	93%	75%
Orthoptisten	99%	96%	98%	96%
Podotherapeuten	74%	78%	74%	66%
Huidtherapeuten	.	98%	99%	100%

Bron: NIVEL, NVLF, NVD, NVM, VBC, NVOM, NVvO, NVvP, LOPHR, NVH, CBS, HBO-Raad.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.3.3.1.2

2.2.4 Verpleegkundige en verzorgende beroepen

Tabel 2.2.4.1: Het aantal volledige arbeidsplaatsen verpleging en verzorging 1998-2002

	1998	1999	2000	2001	2002
Ziekenhuiszorg	53.187	53.705	53.937	54.534	55.883
algemeen ziekenhuis	40.530	40.667	40.392	40.898	41.895
academisch	9.861	10.529	10.785	11.199	11.231
categoraal en revalidatie	2.796	2.509	2.760	2.437	2.757
Geestelijke gezondheidszorg	18.153	18.818	18.522	19.065	19.162
Apz-instellingen	8.764	7.735	4.825	4.379	4.149
Riagg	0	94	0	0	0
Ribw	724	2088	2042	2232	2344
Verslavingszorg	1.813	1.301	1.346	1.514	1.745
Mkd en mkt	1.541	1.852	1.498	1.179	1
Brede ggz instellingen	11.342	12.548	14.883	15.236	16.475
Gehandicaptenzorg	18.199	18.665	26.867	26.847	25.405
Woonvormen verstandelijk geh.	17.471	17.958	25.513	25.600	23.109
Woonvormen zintuiglijk geh.	432	417	181	88	156
Woonvormen overig lichamenlijk geh.	296	290	1.173	1.159	694
Woonvormen meervoudig geh.	.	.	.	.	1.446
Ouderenzorg	68.781	69.558	70.436	73.717	74.491
verpleeghuizen	38.747	38.637	38.842	41.507	40.995
verzorgingshuizen	30.034	30.921	31.594	32.210	33.496
Thuiszorg	45.402	47.260	49.390	51.830	55.385
verpleegkundigen	4.652	5.030	5.290	5.385	6.010
verzorgenden	40.751	42.230	44.100	46.445	49.375
Overige verpleegkundigen	2.744	2.752	2.853	2.976	2.985
Totaal	206.465	210.757	222.004	228.969	233.310

¹ Medisch kinderdagverblijf/ tehuizen voor kinderen vallen niet langer meer onder de geestelijke gezondheidszorg maar onder welzijn

Bron: Prismant
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.3.4.1.3

Tabel 2.2.4.2: Relatieve leeftijdsverdeling van verplegend en verzorgend personeel (incl. leerlingen) naar branche in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002 ²	2003
Algemene en categorale ziekenhuizen					
15-25 jaar	11,2	11,0	13,2	.	13,8
25-30 jaar	17,2	16,0	14,4	.	13,1
30-35 jaar	18,4	17,3	16,0	.	14,3
35-40 jaar	17,5	17,4	17,1	.	15,6
40-45 jaar	15,3	15,7	16,0	.	16,2
45 jaar en ouder	20,4	22,6	23,2	.	27,0
totaal	100,0	100,0	100,0	.	100,0
Academische ziekenhuizen					
15-25 jaar	7,7	8,3	12,3	13,0	14,5
25-30 jaar	14,6	14,3	13,5	13,6	13,7
30-35 jaar	18,1	16,7	14,5	13,2	12,5
35-40 jaar	20,0	19,1	17,6	16,4	15,0
40-45 jaar	17,6	17,6	17,3	16,7	16,4
45 jaar en ouder	21,9	24,0	24,8	27,0	28,0
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Geestelijke gezondheidszorg¹					
15-25 jaar	5,8	9,0	10,1	9,9	10,5
25-30 jaar	13,7	13,1	12,8	13,3	13,8
30-35 jaar	16,7	14,5	13,5	12,8	12,0
35-40 jaar	18,9	17,2	15,7	15,0	14,0
40-45 jaar	19,0	18,2	17,4	16,5	15,7
45 jaar en ouder	25,9	27,9	30,5	32,4	34,1
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gehandicaptenzorg²					
15-25 jaar	13,9	14,6	19,0	18,9	19,7
25-30 jaar	19,4	18,2	14,9	14,8	15,6
30-35 jaar	18,3	17,2	14,4	13,8	13,4
35-40 jaar	17,3	16,5	14,7	13,9	13,1
40-45 jaar	15,9	16,1	15,8	15,3	14,1
45 jaar en ouder	15,3	17,4	21,2	23,2	24,1
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vervolg tabel 2.2.4.2: Relatieve leeftijdsverdeling van verplegend en verzorgend personeel (incl. leerlingen) naar branche in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002 ²	2003
Verpleeghuizen					
15-25 jaar	14,6	13,9	15,9	14,9	14,9
25-30 jaar	17,3	15,1	12,3	10,2	9,4
30-35 jaar	16,3	16,1	14,5	12,9	12,2
35-40 jaar	15,6	15,7	15,5	15,1	14,2
40-45 jaar	15,2	15,8	16,3	16,6	16,3
45 jaar en ouder	21,0	23,4	25,5	30,3	33,1
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Verzorgingshuizen					
15-25	25,3	24,5	.	.	.
26-30	13,8	13,3	.	.	.
31-35	16,2	15,8	.	.	.
36-45	17,5	17,6	.	.	.
45 jaar en ouder	27,2	28,9	.	.	.
totaal	100,0	100,0	.	.	.

¹ In 2002 verpleeg- en verzorgingshuizen samen
² NVZ stelt de gegevens niet kosteloos beschikbaar

Bron: LKG; thuiszorg en verzorgingshuizen t/m 96 Cadans; daarna LVT en LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.3.4.1.5

Tabel 2.2.4.3: Gemiddelde duur in jaren van het dienstverband van verpleegkundige en verzorgende beroepen naar branche in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Algemene ziekenhuizen	8,8	9,1	9,0	9,1	9,3
Academische ziekenhuizen	8,7	8,9	8,6	8,7	8,6
Psychiatrische ziekenhuizen	7,7	7,8	7,9	7,9	7,9
Intramurale gehandicaptenzorg	6,9	6,8	6,4	6,2	6,2
Verpleeg- en verzorgingshuizen	7,0	6,9	6,8	6,9	7,0
Totaal intramuraal	7,6	7,7	7,5	7,6	7,7

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.3.4.1.6

Tabel 2.2.4.4.: Relatieve verdeling naar werkduur (in % van volledige werkweek) van verpleegkundige en verzorgende beroepen in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Ziekenhuizen					
uurloner	7,9	7,4	7,0	6,3	5,8
0 - 20%	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7
20 - 40%	4,4	4,5	4,6	4,7	4,8
40 - 60%	18,5	19,6	20,2	20,9	21,2
60 - 80%	15,4	16,8	17,2	17,7	18,1
80 - 100%	21,6	21,1	19,7	19,6	19,8
Full-time	30,9	29,3	29,8	29,1	28,6
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Academische ziekenhuizen					
uurloner	10,2	10,1	10,8	10,4	8,8
0 - 20%	0,1	0,1	0,5	0,6	0,6
20 - 40%	0,9	1,1	1,3	1,9	1,8
40 - 60%	8,1	8,9	10,0	10,3	10,6
60 - 80%	18,0	18,7	19,3	18,9	18,9
80 - 100%	29,8	28,7	27,5	27,2	27,8
Full-time	33,0	32,4	30,6	30,7	31,5
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Geestelijke gezondheidszorg					
uurloner	4,9	5,3	4,8	4,8	4,4
0 - 20%	2,2	2,6	2,7	2,9	3,0
20 - 40%	3,6	3,8	4,2	4,3	4,4
40 - 60%	11,3	11,5	12,2	12,2	12,1
60 - 80%	16,2	17,6	18,2	19,1	19,4
80 - 100%	35,6	33,9	31,9	31,6	30,4
Full-time	26,3	25,3	25,9	25,0	26,2
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Gehandicaptenzorg					
uurloner	9,3	10,4	10,9	10,1	10,3
0 - 20%	3,4	3,9	4,5	5,1	5,1
20 - 40%	8,1	8,4	8,5	8,8	9,0
40 - 60%	18,4	18,3	18,3	19,0	19,0
60 - 80%	14,6	15,5	17,3	18,1	18,7
80 - 100%	27,8	26,7	24,5	24,1	24,3
Full-time	18,4	16,8	15,9	14,8	13,6
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Vervolg tabel 2.2.4.4.: Relatieve verdeling naar werkduur (in % van volledige werkweek) van verpleegkundige en verzorgende beroepen in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Verpleeg- en verzorgingshuizen					
uurloner	11,5	11,5	10,4	10,1	10,1
0 - 20%	3,3	3,7	3,9	4,4	4,6
20 - 40%	12,2	12,2	12,5	13,0	12,9
40 - 60%	22,0	22,8	23,6	23,3	23,4
60 - 80%	13,5	14,5	15,6	16,6	17,3
80 - 100%	19,6	18,7	18,2	17,8	17,5
Full-time	18,0	16,6	15,8	14,8	14,3
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.3.4.1.7

2.2.5 Agogische beroepen

Tabel 2.2.5.1: Aantal werkzame personen binnen zorg en welzijn in de agogische beroepen, 1999-2002 (x 1000)¹

	1999	2000	2001	2002	Toename 1999-2002
Zorgsector					
Middelbare agogische beroepen	23	29	31	34	48%
Hogere agogische beroepen	34	38	40	50	45%
Totaal agogische beroepen	57	67	71	84	46%
Sector WJK					
Middelbare agogische beroepen ²	54	57	64	72	33%
Hogere agogische beroepen	22	18	21	21	-3%
Totaal agogische beroepen	75	75	85	93	23%

¹ Het betreft hier alleen agogische beroepen die tot het beleidsterrein van het Ministerie van VWS behoren. Dit betekent dat beroepen zoals sociaal raadsman niet zijn meegerekend.

² De cijfers over de middelbare agogische beroepen in de sector WJK zijn inclusief middelbare verpleegkundigen en verzorgenden. Dit is echter een zeer kleine groep. Zij tellen mee in de cijfers omdat ze bij het CBS dezelfde beroepencode hebben als crècheleidsters. De cijfers over de middelbare agogische beroepen in de zorgsector zijn exclusief middelbare V&V-ers en crècheleidsters.

Bron: CBS Enquête Beroepsbevolking. Personen die minder dan 12 uur per week werken zijn ook meegenomen. Referentietabel www.AZWinfo.nl: 2.3.6.1.1

3 In-, door- en uitstroom

3.1 Instroom

3.1.1 Zorgbranches

Tabel 3.1.1.1: Instroompercentage naar zorgbranche en naar herkomst, 1998-2003

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
<i>Totale instroom</i>						
Totaal (exclusief thuiszorg)	18,4	17	20,2	18,4	18,2	15,4
Ziekenhuizen	16,8	14,5	17,3	16	17,7	13,9
Verpleeg- en verzorgingshuizen	19,9	18	19,3	22,4	18,5	15,7
Gehandicaptenzorg	19,8	19,9	.*	17,4	21,2	18,5
Geestelijke gezondheidszorg	16,5	17	17,3	14,4	13,3	14
Thuiszorg	.	.	21,5	21	21,5	19,1
<i>Van binnen de eigen branche</i>						
Totaal (exclusief thuiszorg)	4,7	4,7	4,6	4,6	4,4	3,8
Ziekenhuizen	4,7	4,8	4,8	4,6	4,3	4
Verpleeg- en verzorgingshuizen	5	4,9	5	5,1	4,9	3,3
Gehandicaptenzorg	4,1	4,7	.*	4,3	4,2	3
Geestelijke gezondheidszorg	.	.	2,8	4,6	3,8	3,7
Thuiszorg	.	.	2,2	2,3	1,9	1,5
<i>Van buiten de eigen branche</i>						
Totaal (exclusief thuiszorg)	13,7	12,2	15,6	13,7	13,9	11,6
Ziekenhuizen	12,1	9,7	12,5	11,4	13,4	9,9
Verpleeg- en verzorgingshuizen	14,9	13,2	14,3	17,3	13,6	12,4
Gehandicaptenzorg	15,7	15,3	.*	13,1	17	15,5
Geestelijke gezondheidszorg	16,5	17	14,5	9,8	9,5	10,3
Thuiszorg	.	.	19,3	18,7	19,6	17,6

* In 2000 zijn de gegevens over Het Dorp toegevoegd aan de branche gehandicaptenzorg en is de informatievoorziening over lichamelijke gehandicaptenzorg verbeterd. Hierdoor is de instroom in deze branche in dat jaar niet vast te stellen.

Bron: LKG-bestand en exitinterviews Prismant
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.1.1.1.1

Tabel 3.1.1.2: Verdeling van de instroom in de zorg over herkomstkanalen in de periode 2001-2002 (in %)

	Andere baan	Werkloosheid	Opleiding	Arbeidsongeschiktheid	Herintreders	Anders
Totale economie	56	7	19	2	5	11
Zorg en welzijn	50	4	20	3	9	15
Zorgsector	51	3	17	3	9	17
Ziekenhuizen*	.	.	.	.	.	.
Verpleeg- en verzorgingshuizen	60	2	18	2	13	4
Gehandicaptenzorg	49	6	31	5	10	0
Geestelijke gezondheidszorg	85	2	8	2	3	1
Thuiszorg*	.	.	.	.	.	.

* Te weinig waarnemingen om over te rapporteren

Bron: OSA-werkgeverspanel 2003
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.1.1.1.2

3.1.2 Welzijn, jeugdhulpverlening en kinderopvang

Tabel 3.1.2.1: Gemiddelde jaarlijkse instroom van verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden in de instelling in de periode 2001-2002 (in %)

	Instroom
Sector WJK	15
Welzijn	11
Algemeen maatschappelijk werk	11
Sociaal-cultureel werk	15
Peuterspeelzalen	10
Maatschappelijke opvang	11
Overige welzijn	10
Jeugdhulpverlening	17
Kinderopvang	17

Bron: OSA-werknemerspanel zorg en welzijn 2003
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.1.2.1.1

Tabel 3.1.2.2: Verdeling van de instroom in de sector WJK over herkomstkanalen in de periode 2001-2002 (in %)

	Andere baan	Werkloosheid	Opleiding	Arbeidsongeschiktheid	Herintreder	Anders
Totale economie	56	7	19	2	5	11
Zorgsector	51	3	17	3	9	17
Sector WJK	44	7	26	3	6	15
Welzijn	61	12	15	1	8	2
Jeugdhulpverlening	23	2	32	4	1	39
Kinderopvang	47	6	31	3	8	5

Bron: OSA-werkgeverspanel 2003
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.1.2.1.2

3.2 Doorstroom

3.2.1 Verpleegkundig, verzorgend en agogisch personeel

Tabel 3.2.1.1: Interne functieverandering van verpleegkundig, verzorgend en agogisch personeel in 2000 en 2002 (in %)

	Interne functie-verandering		Richting functieverandering 2002		
	2000	2002	Hoger	Gelijk	Lager
Totaal zorg en welzijn	11	10	5	4	1
Zorgsector	11	10	5	4	1
Alg. en cat. ziekenhuizen	11	9	5	3	1
Verpleeg- en verzorgingshuizen	10	9	4	4	1
Gehandicaptenzorg	18	16	7	7	2
Geestelijke gezondheidszorg	11	14	7	5	2
Thuiszorg	8	9	6	3	0
Sector WJK	-	10	3	6	1
Welzijn	-	11	3	7	0
Algemeen maatschappelijk werk	-	5	1	4	1
Sociaal-cultureel werk	-	15	4	11	0
Peuterspeelzalen	-	6	1	5	0
Maatschappelijke opvang	-	20	8	12	0
Overige welzijn	-	11	3	8	0
Jeugdhulpverlening	9	11	4	6	1
Kinderopvang	-	9	3	5	1
Geslacht					
Vrouw	10	10	5	4	1
Man	13	14	6	7	1
Leeftijdscategorie					
16-24 jaar	9	12	6	6	0
25-34 jaar	12	11	6	4	1
35-44 jaar	11	10	5	5	1
45-54 jaar	10	11	5	5	1
55-64 jaar	7	5	2	3	1
Opleidingsniveau					
Lo.	2	8	5	3	0
Vbo/mavo	11	9	4	5	0
Mbo/havo/vwo	10	10	5	4	1
Hbo	12	13	7	6	1

Bron: OSA-werknemerspanel zorg en welzijn 2000 en 2002
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.2.1.1.1

3.3 Uitstroom

3.3.1 Zorgsector

Tabel 3.3.1.1: Brutoverloop, nettoverloop en baan-baan-mobiliteit binnen de zorg* bij intramurale zorginstellingen onder totaal, patiënt-gebonden, niet-patiëntgebonden en verpleegkundig en verzorgend personeel 1999-2002 (in %)

	1999	2000	2001	2002	2003
<i>Totaal personeel</i>					
Brutoverloop	16,3	16,9	15,7	14,4	12,1
Nettoverloop	7,2	7,1	5,8	4,9	4,8
Baan-mobiliteit binnen zorg	9,1	9,8	9,9	9,5	7,3
<i>Patientgebonden</i>					
Brutoverloop	14,4	16,1	15,7	14,4	12,2
Nettoverloop	4,3	5,0	4,1	3,8	3,8
Baan-mobiliteit binnen zorg	10,1	11,1	11,6	10,6	8,4
<i>Niet-patientgebonden</i>					
Brutoverloop	22,9	20,1	16,4	15,0	11,3
Nettoverloop	16,4	13,8	11,2	8,4	6,4
Baan-mobiliteit binnen zorg	6,5	6,3	5,2	6,6	4,9
<i>Verpleegkundig en verzorgend</i>					
Brutoverloop	14,7	16,3	15,9	14,1	11,3
Nettoverloop	4,7	5,4	4,3	3,7	3,1
Baan-mobiliteit binnen zorg	10,0	10,9	11,6	10,4	8,2

Bron: LKG-bestand en exitinterviews Prismant

* Sinds 2000 inclusief verzorgingshuizen voor het totale personeel en sinds 2002 inclusief verzorgingshuizen voor patientgebonden personeel.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.1.1.1

Tabel 3.3.1.2: Procentuele verdeling van de vertrekrichting van het verloop in de intramurale gezondheidszorg in 1998-2003¹

	1998	2000	2001	2002	2003
Zorg	58	58	63	66	59
Elders	17	19	17	12	11
Geen werk	25	23	20	22	30
Totaal	100	100	100	100	100

¹ Exclusief thuiszorg.

Bron: Exitinterviews Prismant.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.1.1.2

Tabel 3.3.1.3: Belangrijkste vertrekredenen¹ van het verloop in de intramurale gezondheidszorg in 2000 en 2003 (in procenten)

2000	%	2003	%
Behoeftte ander werk	23	Ontplooiing	23
Ontplooiing	19	Behoeftte ander werk	21
Reistijd	16	Perspectief	18
Beloning	15	Voldoening werk	16
Perspectief	15	Reistijd	13
Voldoening werk	13	Opleiding	12
Gezin	12	Gezin	11
Besluitvorming en overleg op de afdeling/werkeenheid	10	Beloning	10

¹ Gewogen naar branche

Bron: Exit-interviews van Prismant.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.1.1.3

Tabel 3.3.1.4: Belangrijkste vermijdbare vertrekredenen¹ van het verloop in de intramurale gezondheidszorg in 2000 en 2003 (in procenten)

2000	%	2003	%
Ontplooiing	16	Ontplooiing	15
Perspectief	13	Perspectief	12
Overleg	11	Beloning	9
Beloning	11	Klimaat	9
Werkdruk	9	Leiderschap	8
Klimaat	9	Overleg	8
Voldoening werk	9	Werkdruk	7
Gebrek opleiding	9	Werktijden	7

¹ Gewogen naar branche

Bron: Exit-interviews van Prismant.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.1.1.4

Tabel 3.3.1.5: Belangrijkste vertrekredenen¹ per vertekrichting van het verloop in de intramurale gezondheidszorg in 2003 (in procenten)

Binnen zorg	%	Buiten zorg	%	Nog geen werk	%
Ontplooiing	29	Behoeftte ander werk	30	Einde contract	23
Behoeftte ander werk	27	Ontplooiiing	27	Verhuizing	18
Perspectief	24	Perspectief	24	Ontplooiiing	14
Voldoening werk	20	Voldoening werk	21	Voldoening werk	14
Reistijd	17	Beloning	14	Behoeftte ander werk	11
Beloning	13	Reistijd	10	Gezin	11
Opleiding	13	Geest.belasting	9	Klimaat	10
Werktijden	11	Opleiding	9	Overleg	10
Gestopt	%	Opleiding	%		
AOW/OBU	30	Opleiding	65		
Gezin	24	Einde contract	16		
Vrije tijd	19	Voldoening werk	14		
Ouderschap	14	Ontplooiiing	13		
Gezondheid	11	Behoeftte ander werk	12		
Lich.belasting	10	Verhuizing	10		
Werkdruk	8	Vrije tijd	10		
Verhuizing	8	Gebrek opleiding	10		

¹ Gewogen naar branche

Bron: Exit-interviews van Prismant.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.1.1.5

Tabel 3.3.1.6: Belangrijkste vermijdbare vertrekredenen¹ per vertrekrichting van het verloop in de intramurale gezondheidszorg in 2003 (in procenten)

Binnen zorg	%	Buiten zorg	%	Gestopt	%
Ontplooiing	20	Ontplooiing	17	Overleg	11
Perspectief	17	Perspectief	15	Ontplooiing	11
Beloning	12	Beloning	10	Klimaat	9
Klimaat	11	Leiderschap	8	Leiderschap	9
Leiderschap	10	Overleg	7	Werktijden	6
Overleg	9	Klimaat	7	Werkdruk	6
Werkdruk	9	Werkdruk	6	Perspectief	6
Werktijden	8	Werktijden	5	Lich.belasting	5
Werkzoekend	%	Opleiding	%		
Lich.belasting	5	Ontplooiing	7		
Werkdruk	4	Beloning	7		
Arb.omstandigheden	4	Klimaat	5		
Leiderschap	3	Perspectief	5		
Werktijden	3	Werkdruk	4		
Klimaat	3	Leiderschap	3		
Minder uren	3	Werktijden	3		
Beloning	3	Gebrek opleiding	3		

¹ Gewogen naar branche

Bron: Exit-interviews van Prismant.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.1.1.6

Tabel 3.3.1.7: Verdeling naar vertrekrichting van het verloop in de intramurale gezondheidszorg per regio in 2002 (in procenten)

	Noord/Oost	West	Zuid
Binnen branche	18	26	11
Binnen zorg	36	35	46
Elders	12	10	12
Geen werk	34	28	31
Totaal	100	100	100

Bron: Prismant Exitinterviews.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.1.1.7

Tabel 3.3.1.8: Belangrijkste vermijdbare vertrekredenen van het verloop in de intramurale gezondheidszorg per regio in 2002 (in procenten)

Noord/Oost	%	West	%	Zuid	%
Ontplooiing	13	Ontplooiing	14	Ontplooiing	16
Perspectief	11	Perspectief	12	Perspectief	13
Werktijden	7	Klimaat	9	Beloning	9
Klimaat	7	Beloning	9	Werktijden	7
Leiderschap	6	Leiderschap	9	Leiderschap	6
Beloning	6	Overleg	8	Overleg	6
Overleg	6	Werkdruk	8	Klimaat	6
Gebrek opleiding	5	Werktijden	6	Werkdruk	6

Bron: Exit-interviews Prismant.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.1.1.8

3.3.2 Branches

Tabel 3.3.2.1: Brutoverloop per zorgbranche in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Algemene en categorale ziekenhuizen	13,6	15,3	13,5	12,0	10,7
Academische ziekenhuizen	12,9	13,3	12,9	11,5	9,0
GGZ	16,2	17,3	16,7	14,4	13,2
Gehandicaptenzorg	16,0	18,3	16,9	15,9	12,8
Verpleeg- en verzorgingshuizen	16,9	18,2	17,2	16,3	13,2
Thuiszorg	.	.	17,7	15,9	14,7
Totaal (excl. thuiszorg)	15,4	16,9	15,7	14,4	12,1

Bron: LKG, Exitinterviews Prismant voor thuiszorg.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.2.1.1

Tabel 3.3.2.2: Belangrijkste vertrekredenen per zorgbranche in 2003 (in procenten van vertrekkers)

Ziekenhuizen	%	GGZ	%	Gehandicaptenzorg	%
Behoeftte ander werk	23	Ontplooing	36	Ontplooing	31
Ontplooing	21	Perspectief	30	Behoeftte ander werk	28
Perspectief	20	Behoeftte ander werk	25	Perspectief	22
Reistijd	16	Voldoening werk	22	Voldoening werk	21
Opleiding	15	Beloning	15	Reistijd	15
Voldoening werk	15	Reistijd	14	Beloning	14
Einde contract	12	Klimaat	13	Werktijden	13
Verhuizing	11	Leiderschap	12	Gezin	13

Ouderenzorg	%	Thuiszorg	%
Behoeftte ander werk	25	Gezin	15
Ontplooing	20	Ontplooing	14
Voldoening werk	16	Voldoening werk	12
Perspectief	14	Perspectief	11
Opleiding	13	Opleiding	10
Reistijd	12	Lich.belasting	10
Werkdruk	12	Verhuizing	10
Lich.belasting	11	Gezondheid	9

Bron: Prismant Exitinterviews.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.2.1.2

3.3.3 Beroepen/functies

Tabel 3.3.3.1: Percentage vertrekkers in verpleging en verzorging naar sector, 1999-2002

	1999	2000	2001	2002	2003
Algemene ziekenhuizen	12,1	13,4	12,0	9,5	8,0
Academische ziekenhuizen	9,6	11,4	10,7	9,8	7,1
Geestelijke gezondheidszorg	15,4	16,2	16,8	14,4	11,2
Gehandicaptenzorg	16,7	19,4	18,0	16,9	13,4
Verpleeg- en verzorgingshuizen	16,4	17,7	18,0	15,9	12,8
Totaal	14,7	16,3	15,9	14,1	11,3

Bron: LKG.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 4.3.3.3.1

4 Vacatures

4.1 Zorg- en welzijnssector

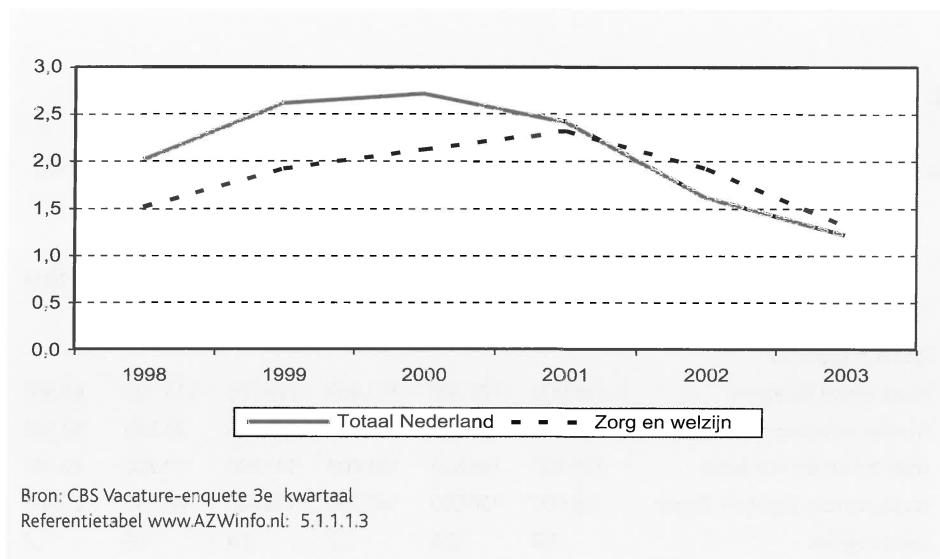
Tabel 4.1.1.1: Openstaande vacatures particuliere bedrijven en overheid in Nederland en zorg en welzijn 1998-2003

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Totaal Nederland						
Totaal aantal vacatures	128.900	170.700	183.400	170.700	115.100	81.300
Moeilijk vervulbare vacatures	55.200	90.100	91.300	85.100	31.800	18.000
Arbeidsplaatsen niet bezet	105.100	146.800	151.400	141.900	101.200	70.700
Vacatures voor minstens 20 uur	103.500	130.500	147.700	138.600	86.000	61.400
Vacaturegraad	2,0	2,6	2,7	2,4	1,6	1,2
Moeilijk-vervulbare-vacaturegraad*	0,9	1,4	1,3	1,2	0,4	0,3
Niet-bezette-arbeidsplaatsen-graad*	1,6	2,2	2,2	2,0	1,4	1,0
Zorg en welzijn						
Totaal aantal vacatures	12.900	16.300	18.600	22.200	19.400	14.000
Moeilijk vervulbare vacatures	4.400	7.000	8.400	11.800	5.700	3.400
Arbeidsplaatsen niet bezet	9.400	12.400	13.100	17.300	16.000	11.600
Vacatures voor minstens 20 uur	9.400	11.600	13.100	16.600	12.700	9.500
Vacaturegraad	1,5	1,9	2,1	2,3	1,9	1,3
Moeilijk-vervulbare-vacaturegraad*	0,5	0,8	0,9	1,2	0,6	0,3
Niet-bezette-arbeidsplaatsen-graad*	1,1	1,4	1,5	1,8	1,6	1,1

* berekening door OSA op basis van gegevens CBS.

Bron: CBS Vacature Enquête, derde kwartaal
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 5.1.1.1.1

Figuur 4.1.1.2: Vacaturegraad in Nederland en in zorg en welzijn 1998-2003

Tabel 4.1.1.3: Aantal openstaande vacatures in Nederland en zorg en welzijn per RBA-regio 2000-2002

	Totaal Nederland			Zorg en welzijn		
	2000	2001	2002	2000	2001	2002
Nederland	183.400	170.700	115.100	18.600	22.200	19.400
Groningen	3.800	3.600	2.700	600	900	600
Friesland	3.100	3.600	3.100	400	400	600
Drenthe	2.100	2.900	1.800	400	600	400
IJssel-Vecht/Twente	7.400	8.000	5.200	600	1.500	800
IJssel/Veluwe	11.700	7.700	5.300	1.000	1.400	900
Arnhem/Oost-Gelderl./Rivierenl.	11.800	13.400	9.100	800	1.300	2.400
Flevoland	2.400	3.000	2.400	300	200	400
Midden-Nederland	21.400	20.200	13.200	2.600	1.900	1.500
Noord-Holland Noord	4.500	4.200	3.100	600	600	400
Zuidelijk Noord-Holland	31.900	26.000	18.700	3.100	4.100	2.500
Rijnstreek	9.700	10.200	5.500	800	800	700
Haaglanden	12.800	12.000	6.400	1.400	1.500	1.100
Rijnmond	18.000	19.700	11.500	1.800	2.100	1.900
Zeeland	2.300	2.900	3.100	300	300	400
Midden- en West-Brabant	10.500	10.300	6.900	1.000	1.000	1.600
Noordoost-Brabant	9.600	6.800	4.800	900	900	600
Zuidoost-Brabant	10.300	7.300	6.000	600	1.100	700
Limburg	10.200	8.800	6.400	1.400	1.500	1.900

Bron: CBS Vacature Enquête
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 5.1.1.1.2

4.2 Branches

Tabel 4.2.1.1: Ontwikkeling van het aantal openstaande vacatures, de vacaturegraad en de moeilijk-ervulbare-vacaturegraad in Nederland en in zorg en welzijn*

	1998	1999	2000	2001	2002	2003
<i>Openstaande vacatures</i>						
Nederland	128.900	170.700	183.400	170.700	115.100	81.300
Zorg en welzijn	12.900	16.300	18.600	22.200	19.400	14.000
Ziekenhuizen, klinieken met overnachting	3.300	3.900	4.800	5.100	4.700	4.000
Medische en veterinaire dienst, geen ziekenhuis	1.300	2.100	2.400	3.400	2.500	1.300
Welzijnszorg met huisvesting	4.200	4.800	5.300	6.200	5.200	4.300
Overige welzijnszorg	4.100	5.400	6.100	7.500	7.000	4.300
<i>Vacaturegraad</i>						
Nederland	2,0	2,6	2,7	2,4	1,6	1,2
Zorg en welzijn	1,5	1,9	2,1	2,3	1,9	1,3
Ziekenhuizen, klinieken met overnachting	1,4	1,6	1,9	1,9	1,6	1,3
Medische en veterinaire dienst, geen ziekenhuis	1,4	2,2	2,4	3,2	2,3	1,3
Welzijnszorg met huisvesting	1,4	1,6	1,7	1,9	1,5	1,2
Overige welzijnszorg	1,9	2,4	2,7	3,1	2,6	1,5
<i>Moeilijk-ervulbare-vacaturegraad**</i>						
Nederland	0,9	1,4	1,3	1,2	0,4	0,3
Zorg en welzijn	0,5	0,8	0,9	1,2	0,6	0,3
Ziekenhuizen, klinieken met overnachting	0,5	0,7	0,8	1,3	0,5	0,4
Medische en veterinaire dienst, geen ziekenhuis	0,5	0,9	0,9	1,7	0,9	0,4
Welzijnszorg met huisvesting	0,4	0,8	0,8	1,0	0,5	0,3
Overige welzijnszorg	0,7	0,9	1,3	1,4	0,6	0,3

Bron: CBS Vacature Enquête, derde kwartaal

* De vacaturegraad is het aantal openstaande vacatures per 100 banen.

** berekening door OSA op basis van gegevens CBS.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 5.2.1.1.1

Tabel 4.2.1.2: Aantal openstaande vacatures naar branche in zorg en welzijn, 1e en 2e kwartaal 2003*

	1e kwartaal 2003	2e kwartaal 2003
Zorg en welzijn	17.900	17.200
Academische ziekenhuizen	1.100	1.100
Overige ziekenhuizen	2.200	2.000
Verpleeg- en verzorgingshuizen	3.400	3.000
Gehandicaptenzorg	1.400	1.600
Geestelijke gezondheidszorg	1.500	1.500
Thuiszorg	2.700	2.900
Overige zorg	2.400	2.200
Welzijn	1.200	1.400
Jeugdhulpverlening	600	500
Kinderopvang	1.300	1.000

* voorlopig cijfer

Bron: CBS Vacature-enquete 3e kwartaal
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 5.2.1.1.2

5 Arbeidsvoorwaarden, personeelsbeleid en werkbeleving

5.1 Arbeidsvoorwaarden

Tabel 5.1.1.1: Mutaties in bruto-uurlonen van werknemers in Nederland en in zorg en welzijn 1998-2002 (in %)

	Nederland					Zorg en welzijn				
	1998	1999	2000	2001	2002	1998	1999	2000	2001	2002
Blijvers										
Initieel	2,3	2,5	2,6	2,8	2,3	3,1	3,1	2,4	3,8	3,2
Incidenteel	3,3	3,6	3,9	5,9	3,5	2,9	2,4	3,3	5,9	4,0
Prijs-effect arbeidsduur-mutatie	0,1	-0,1	-0,2	-0,1	-0,1	0,3	0,0	-0,2	-0,3	-0,3
Bruto uurloon blijvers	5,6	5,9	6,4	8,6	5,7	6,4	5,6	5,5	9,4	6,8
Komers-en-gaanders-effect	-2,2	-2,0	-2,5	-2,4	-1,3	-1,9	-1,7	-3,1	-1,2	-2,1
Bruto uurlonen alle werknemers	3,4	3,9	3,8	6,2	4,4	4,5	3,9	2,4	8,2	4,7
Mutaties extra uitkeringen blijvers	.	0,7	0,5	1,2	0,2	.	0,1	0,4	2,3	0,7
Bruto uurloon incl. extra uitkeringen blijvers	.	6,6	6,9	9,8	5,9	.	5,7	5,9	11,7	7,7

Bron: Arbeidsvoorwaardenonderzoek van de Arbeidsinspectie: cijfers voor 1998 uit Venema en Faas (1999); cijfers voor 1999 uit Pieters en Venema (2001); cijfers voor 2000 uit Erdem, Pieters en Venema (2002); cijfers 2001 uit Venema, Faas en Samadhan (2003) en cijfers 2002 uit Venema, Faas en Samadhan (2004). Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.1.1.1.1

Tabel 5.1.1.2: Loonkostenontwikkelingen in Nederland en in zorg en welzijn 1997-2003 (in miljarden euro's)

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	groei 1998-2003
Nederland	180	192,3	205,7	220,4	233,9	240,6	
Groei Nederland	7,1%	6,8%	7,0%	7,1%	6,1%	2,9%	33,7%
Zorg en Welzijn	17,1	18,2	19,4	21,4	23,7	25,9	
Groei Zorg en Welzijn	7,6%	6,4%	6,6%	10,3%	10,7%	9,3%	51,5%

Bron: CBS Arbeidsrekeningen, de cijfers voor 2002 en 2003 betreffen ramingen
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.1.1.1.2

Tabel 5.1.1.3: Personeelskosten per zorgbranche (x1000 euro) in 1998-2002

	1998	1999	2000	2001	2002
Algemene ziekenhuizen	3.509.315	3.676.917	3.928.467	4.403.003	4.891.671
Academische ziekenhuizen	1.329.211	1.586.652	1.756.445	2.015.043	2.277.659
Categoriale ziekenhuizen	171.641	143.420	151.004	137.054	146.742
Revalidatieinstellingen ³	155.659	168.292	174.231	195.072	220.731
Geestelijke gezondheidszorg	.	1.520.863	1.856.070	2.052.860	2.267.404
Gehandicaptenzorg ²	1.326.253	1.405.984 ¹	2.320.666	2.542.858	2.873.703
Verpleeghuizen	2.046.768	2.116.095	2.292.872	2.566.355	2.735.536
Verzorgingshuizen	1.526.000	1.627.000	1.711.000	1.836.000	1.914.000
Thuiszorg	1.586.000	1.736.000	1.931.000	2.273.000	2.571.000
Totaal		13.981.223	16.121.755	18.021.245	19.898.446

¹ Schatting op basis van gemiddelde groei in 1994-1998

² Vanaf 2000 inclusief trans- en semimuraal

³ Exclusief Sint Maartenskliniek en Centrum voor Revalidatie-AZG, locatie Beatrixoord.

Bron: Prismant, gegevens over thuiszorg en verzorgingshuizen van CBS

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.1.1.1.3

Tabel 5.1.1.4: Aandeel personeelskosten in totale kosten per zorgbranche (in %)

	1998	1999	2000	2001	2002
Algemene ziekenhuizen	56,9	57,5	58,1	58,7	59,2
Academische ziekenhuizen	58,7	61,2	62,5	62,6	64,0
Categoriale ziekenhuizen	.	.	.	60,9	59,5
Revalidatieinstellingen ³	69,8	70,6	71,2	72,0	73,2
Geestelijke gezondheidszorg ¹	71,3	.	72,3	72,1	72,2
Gehandicaptenzorg ²	68,7	68,9	69,1	70,0	70,0
Verpleeghuizen	69,1	69,4	69,6	69,7	69,1
Verzorgingshuizen	63,0	63,5	63,0	63,5	53,3
Thuiszorg	79,1	81,0	80,5	82,8	82,6

¹ 1998 betreft alleen algemene psychiatrische ziekenhuizen.

² Vanaf 2000 inclusief semi- en transmurale gehandicaptenzorg.

³ Exclusief Sint Maartenskliniek en Centrum voor Revalidatie-AZG, locatie Beatrixoord

Bron: Prismant, CBS, Revalidatie Nederland.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.1.1.1.4

Tabel 5.1.1.5: Gemiddelde personeelskosten per bezette arbeidsplaats (FTE) in euro's

	1998	1999	2000	2001	2002
Algemene ziekenhuizen	32.767	34.030	36.035	39.444	42.089
Academische ziekenhuizen	36.904	37.031	38.939	38.520	40.852
Categorale ziekenhuizen	36.904	37.031	38.939	38.520	40.852
Revalidatieinstellingen ¹	37.819	39.817	38.961	42.476	46.425
Geestelijke gezondheidszorg ²	.	33.808	41.361	45.351	49.661
Gehandicaptenzorg ³	20.786	21.056	31.402	34.324	37.674
Verpleeghuizen	27.710	28.859	30.648	33.087	35.018
Verzorgingshuizen	29.298	30.595	31.619	33.339	34.029
Thuiszorg	26.437	27.769	29.402	33.221	35.810

¹ Exclusief Sint Maartenskliniek en Centrum voor Revalidatie-AZG, locatie Beatrixoord

² De gegevens over 1996 t/m 1998 betreffen alleen algemene psychiatrische ziekenhuizen

³ in 2000 gegevens inclusief extramuraal en semimuraal

Bron: Prismant; gegevens over thuiszorg en verzorgingshuizen van CBS.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.1.1.1.5

Tabel 5.1.1.6: Aandeel verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden dat het loon hoog of tamelijk hoog vindt in 1998-2003

	1998	2000	2003
Totale economie	51	49	56
Zorg en welzijn	22	15	27
Zorgsector	23	14	27
Alg. en cat. ziekenhuizen	27	13	31
Verpleeg- en verzorgingshuizen	24	16	26
Gehandicaptenzorg	23	15	23
Geestelijke gezondheidszorg	27	14	33
Thuiszorg	15	13	27
Sector WJK	.	.	25
Welzijn	.	.	24
Algemeen maatschappelijk werk	.	.	24
Sociaal-cultureel werk	.	.	22
Peuterspeelzalen	.	.	12
Maatschappelijke opvang	.	.	37
Overig welzijn	.	.	25
Jeugdzorg	18	14	36
Kinderopvang	.	.	20

Bron: OSA werknemerspanel voor de totale economie en OSA-werknemerspanel zorg en welzijn
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.1.1.1.6

5.2 Personeelsbeleid

Tabel 5.2.1.1: Aandeel werkgevers dat een tamelijk of zeer hoge prioriteit geeft aan de onderstaande onderdelen van het personeelsbeleid, 2004 (in %)

	arbeids- omstan- digheden	ziekte- verzuim	reinte- gratie	beoorde- ling van medewer- kers	opleiding en scholing	loopbaan- ontwikke- ling en mobiliteit
Totale economie	85	64	38	85	67	49
Totaal zorg en welzijn	88	75	54	83	77	49
Zorgsector	86	92	76	78	85	62
Ziekenhuizen	91	100	92	47	88	63
Verpleeg- en verzorgingshuizen	93	98	85	78	82	59
Gehandicaptenzorg	86	89	60	78	82	63
Geestelijke gezondheidszorg	57	87	83	72	93	80
Thuiszorg	95	88	81	89	80	37
Sector WJK	91	75	53	80	75	49
Welzijn	87	67	52	72	68	36
Alg. maatschappelijk werk	96	84	46	83	87	34
Sociaal-cultureel werk	96	62	55	78	65	45
Peuterspeelzalen	77	55	46	63	70	21
Welzijn ouderen	56	60	46	54	45	37
Overig welzijn	92	75	58	80	80	25
Jeugdzorg	89	83	54	66	84	69
Kinderopvang	94	82	54	90	81	60

Bron: OSA werkgeverspanel 2003/2004
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.2.1.1.1

Tabel 5.2.1.1: Vervolg

	personeels- planning	werving en selectie	uitstroom	arbeids- voorwaar- den	medezeg- genschap
Totale economie	73	37	20	75	58
Totaal zorg en welzijn	84	49	23	78	77
Zorgsector	93	62	31	80	80
Ziekenhuizen	92	76	37	69	69
Verpleeg- en verzorgingshuizen	98	63	32	81	72
Gehandicaptenzorg	90	53	27	84	80
Geestelijke gezondheidszorg	89	70	10	79	88
Thuiszorg	94	66	46	68	86
Sector WJK	84	49	23	84	74
Welzijn	80	44	21	84	67
Alg. maatschappelijk werk	88	73	8	85	89
Sociaal-cultureel werk	86	29	22	93	61
Peuterspeelzalen	74	37	9	75	68
Welzijn ouderen	83	53	25	58	55
Overig welzijn	66	58	30	89	75
Jeugdzorg	70	57	30	70	69
Kinderopvang	92	52	23	87	82

Bron: OSA werkgeverspanel 2003/2004
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.2.1.1.1

Tabel 5.2.1.2: Aandeel verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden dat tevreden of zeer tevreden is met het beleid van de instelling in 2003 (in %)

	Personeels- beleid	Personeel behouden	Nieuw personeel werven	Scholings- mogelijk- heden	Doorgroei- mogelijk- heden	Verzuim- beleid
Totaal zorg en welzijn	40	39	49	55	39	52
Zorgsector	40	39	49	57	41	52
Alg. en cat. ziekenhuizen	28	29	43	55	38	47
Verpleeg- en verzorgingshuizen	36	36	44	57	36	47
Gehandicaptenzorg	38	36	46	50	36	53
Geestelijke gezondheidszorg	31	27	40	48	32	50
Thuiszorg	58	57	67	66	54	61
Sector WJK	42	41	46	44	27	54
Welzijn	37	39	44	42	26	53
Alg. maatschappelijk werk	36	39	42	33	21	59
Sociaal-cultureel werk	33	35	49	34	15	43
Peuterspeelzalen	54	58	60	61	44	66
Maatschappelijke opvang	27	27	27	45	29	54
Overig welzijn	35	36	44	45	23	42
Jeugdhulpverlening	33	33	45	38	22	48
Kinderopvang	53	48	49	50	30	57

Bron: OSA werknemerspanel voor de totale economie en OSA-werknemerspanel zorg en welzijn
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.2.1.1.2

5.3 Werkbeleving

Tabel 5.3.1.1: Aandeel werkenden dat aangeeft regelmatig blootgesteld te zijn aan het risico kracht zetten en het risico hoge tijdsdruk, 1996-2003 (in %)

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Hoge tijdsdruk								
Zorg en welzijn	33	36	39	38	38	36	34	n.n.b.
Totale economie	30	32	33	33	31	30	29	28
Kracht zetten								
Zorg en welzijn	34	34	31	31	36	35	34	n.n.b.
Totale economie	24	24	23	23	23	23	23	23

Bron: CBS Enquête Beroepsbevolking
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.3.1.1.1

Tabel 5.3.1.2: Aandeel werkenden dat aangeeft de genoemde werkkenmerken te hebben, 1996-2002 (in %)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Goede werksfeer¹						
Zorg en welzijn	84	85	85	84	86	87
Totale economie	82	84	82	85	85	85
Kan me ontplooiën in het werk³						
Zorg en welzijn	75	78	74	78	75	81
Totale economie	73	75	73	75	76	78
Heb goede promotie-kansen⁴						
Zorg en welzijn	20	21	24	25	27	33
Totale economie	33	34	34	34	38	39
Kan zelf over uitvoering werk beslissen¹						
Zorg en welzijn	62	62	66	67	62	64
Totale economie	69	70	70	71	72	72
Kan zelf werktempo regelen²						
Zorg en welzijn	48	47	55	62	53	56
Totale economie	59	59	65	66	64	65
Kan zelf volgorde werk bepalen¹						
Zorg en welzijn	67	65	64	65	66	69
Totale economie	71	71	68	69	74	74
Word gewaardeerd door leiding-gevende⁴						
Zorg en welzijn	-	-	-	80	-	83
Totale economie	-	-	-	79	-	79
Krijg voldoende ondersteuning van leidinggevende⁴						
Zorg en welzijn	-	-	-	70	-	73
Totale economie	-	-	-	70	-	70

¹ Weergegeven is het aandeel werkenden dat *meestal* het genoemde werkkenmerk heeft.

² Weergegeven is het aandeel werkenden dat *regelmatig* het genoemde werkkenmerk heeft.

³ Weergegeven is het aandeel werkenden dat zichzelf *grotendeels of helemaal* kan ontplooiën.

⁴ Weergegeven is het aandeel werkenden dat het *grotendeels of helemaal eens* is met de stelling.

Bronnen: CBS Periodiek Onderzoek Leefsituatie (sfeer tot en met invloed op volgorde werkzaamheden) en OSA-werknemerspanel voor de totale economie (oordeel over de leidinggevende, zelfstandigen zijn bij deze vragen niet meegenomen).

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.3.1.1.2

Tabel 5.3.1.3: Aandeel verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden dat te maken heeft met belastende werkkenmerken, 2003 (in %)

	Lichamelijk zwaar werk ¹	Emotioneel zwaar werk ²	Agressie op het werk ²
Totale economie	29	13	-
Totaal zorg en welzijn	62	35	26
Zorgsector	66	35	26
Alg. en cat. ziekenhuizen	63	44	22
Verpleeg- en verzorgingshuizen	82	31	24
Gehandicaptenzorg	46	36	47
Geestelijke gezondheidszorg	22	54	62
Thuiszorg	76	28	5
Sector WJK	39	37	24
Welzijn	17	44	28
Algemeen maatschappelijk werk	1	59	21
Sociaal-cultureel werk	20	38	34
Peuterspeelzalen	56	16	4
Maatschappelijke opvang	4	58	62
Overig welzijn	15	43	22
Jeugdhulpverlening	11	58	54
Kinderopvang	73	18	3

¹ Weergegeven is het aandeel werknemers dat 'ja' antwoordde op de vraag of dit kenmerk aanwezig is.

² Weergegeven is het aandeel werknemers dat grotendeels of geheel instemde met de vraag of dit kenmerk voorkomt.

Bron: OSA werknemerspanel voor de totale economie en OSA-werknemerspanel zorg en welzijn
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.3.1.1.3

Tabel 5.3.1.4: Werkdruk: aandeel verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden dat grotendeels of geheel instemt met de stellingen over werkdruk en gemiddelde score, 2000-2003 (in %, gemiddelde score is gemiddelde op 5-puntsschaal)

	Werken onder hoge tijdsdruk	Vaak het gevoel hebben tijd te kort te komen	Gemiddelde score (1=laag, 5=hoog)	
	2003	2003	2000	2003
Totale economie	36	42	3	2,9
Totaal zorg en welzijn	31	60	3,4	3,2
Zorgsector	31	59	3,4	3,2
Alg. en cat. ziekenhuizen	41	58	3,5	3,4
Verpleeg- en verzorgingshuizen	39	69	3,6	3,5
Gehandicaptenzorg	25	64	3,4	3,2
Geestelijke gezondheidszorg	29	49	3,2	3,1
Thuiszorg	18	43	3	2,8
Sector WJK	28	64	-	3,2
Welzijn	31	63	-	3,2
Algemeen maatschappelijk werk	39	70	-	3,4
Sociaal-cultureel werk	36	64	-	3,4
Peuterspeelzalen	15	56	-	2,8
Maatschappelijke opvang	29	61	-	3,2
Overig welzijn	30	62	-	3,3
Jeugdhulpverlening	38	68	3,6	3,4
Kinderopvang	19	63	-	3,1

Bron: OSA werknemerspanel voor de totale economie en OSA-werknemerspanel zorg en welzijn
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.3.1.1.4

Tabel 5.3.1.5: Autonomie: aandeel verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden dat grotendeels of geheel instemt met de stellingen over autonomie¹ en gemiddelde score, 1998-2003 (in %, gemiddelde score is gemiddelde op 5-puntsschaal)

	Voldoende invloed op inhoud werk	Mogelijkheid zelf te beslissen over volgorde werkzaamheden	Mogelijkheid zelf werktempo te bepalen	Gemiddelde score (1=laag, 5=hoog)		
	2003	2003	2003	1998	2000	2003
Totale economie	75	64	64	-	-	3,7
Totaal zorg en welzijn	75	63	44	3,3	3,4	3,5
Zorgsector	74	62	42	3,3	3,4	3,5
Alg. en cat. ziekenhuizen	69	51	25	3,1	3,1	3,3
Verpleeg- en verzorgingshuizen	74	53	33	3,2	3,2	3,4
Gehandicaptenzorg	78	64	47	3,2	3,5	3,6
Geestelijke gezondheidszorg	70	70	46	3,4	3,5	3,6
Thuiszorg	75	76	62	3,7	3,7	3,8
Sector WJK	82	71	55	-	-	3,8
Welzijn	83	82	62	-	-	4,0
Alg. maatschappelijk werk	83	93	70	-	-	4,1
Sociaal-cultureel werk	82	78	59	-	-	3,9
Peuterspeelzalen	90	76	57	-	-	3,9
Maatschappelijke opvang	76	83	62	-	-	4,0
Overig welzijn	84	77	58	-	-	3,9
Jeugdhulpverlening	76	81	56	3,5	3,7	3,8
Kinderopvang	84	54	47	-	-	3,6

¹ De antwoordmogelijkheden waren: 'volstrekt mee oneens', 'grotendeels mee oneens', 'noch mee eens, noch mee oneens', 'grotendeels mee eens' en 'volledig mee eens'.

Bron: OSA werknemerspanel voor de totale economie en OSA-werknemerspanel zorg en welzijn
Referentietabel www.AZWinfo.nl. 8.3.1.1.5

Tabel 5.3.1.6: Groeimogelijkheden: aandeel verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden dat grotendeels of geheel instemt met de stellingen over groeimogelijkheden¹ en gemiddelde score, 2000-2003 (in %, gemiddelde score is gemiddelde op 5-puntsschaal)

	Voldoende loopbaanperspectieven op werk in werk	Mogelijkheid voor ontplooiing/ontwikkeling	Gemiddelde score (1=laag, 5=hoog)	
	2003	2003	2000	2003
Totale economie	47	65	-	3,4
Totaal zorg en welzijn	42	54	3,1	3,3
Zorgsector	44	54	3,1	3,3
Alg. en cat. ziekenhuizen	47	59	3,1	3,4
Verpleeg- en verzorgingshuizen	42	49	3,1	3,3
Gehandicaptenzorg	41	56	3,1	3,3
Geestelijke gezondheidszorg	37	56	2,9	3,2
Thuiszorg	48	54	3,1	3,3
Sector WJK	31	54	-	3,1
Welzijn	28	55	-	3,1
Algemeen maatschappelijk werk	23	52	-	3,0
Sociaal-cultureel werk	25	65	-	3,1
Peuterspeelzalen	38	53	-	3,2
Maatschappelijke opvang	28	58	-	3,2
Overig welzijn	29	51	-	3,1
Jeugdhulpverlening	29	56	3,0	3,1
Kinderopvang	35	52	-	3,1

¹ De antwoordmogelijkheden waren: 'volstrekt mee oneens', 'grotendeels mee oneens', 'noch mee eens, noch mee oneens', 'grotendeels mee eens' en 'volledig mee eens'.

Bron: OSA werknemerspanel voor de totale economie en OSA-werknemerspanel zorg en welzijn
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.3.1.1.6

Tabel 5.3.1.7: Feedback/ondersteuning door leidinggevende: aandeel verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden dat grotendeels of geheel instemt met de stellingen over feedback/ondersteuning door leidinggevende¹ en gemiddelde score, 2000-2003 (in %, gemiddelde score is gemiddelde op 5-puntsschaal)

	Ik heb het gevoel gewaardeerd te worden door mijn leidinggevende	Ik krijg voldoende ondersteuning van mijn leidinggevende	Mijn leidinggevende laat mij weten of hij/zij tevreden is over mijn werk	Gemiddelde score (1=laag, 5=hoog)	
	2003	2003	2003	2000	2003
Totale economie	79	70	-	-	-
Totaal zorg en welzijn	74	63	59	3,7	3,7
Zorgsector	74	64	59	3,7	3,7
Alg. en cat. ziekenhuizen	73	62	52	3,6	3,6
Verpleeg- en verzorgingshuizen	74	63	61	3,7	3,7
Gehandicaptenzorg	74	63	60	3,7	3,7
Geestelijke gezondheidszorg	69	58	56	3,6	3,5
Thuiszorg	78	68	62	3,9	3,8
Sector WJK	72	60	61	-	3,7
Welzijn	67	53	51	-	3,5
Alg. maatschappelijk werk	64	48	51	-	3,4
Sociaal-cultureel werk	72	64	58	-	3,5
Peuterspeelzalen	73	61	54	-	3,7
Maatschappelijke opvang	67	57	49	-	3,5
Overig welzijn	59	43	46	-	3,4
Jeugdhulpverlening	71	63	63	3,7	3,7
Kinderopvang	79	65	68	-	3,9

¹ De antwoordmogelijkheden waren: 'volstrekt mee oneens', 'grotendeels mee oneens', 'noch mee eens, noch mee oneens', 'grotendeels mee eens' en 'volledig mee eens'.

Bron: OSA werknemerspanel voor de totale economie en OSA-werknemerspanel zorg en welzijn
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.3.1.1.7

Tabel 5.3.1.8: Sfeer op het werk: aandeel verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werknemers dat grotendeels of geheel instemt met de stelling dat de sfeer op het werk goed is¹, 1998-2003 (in %)

	1998	2000	2003
Totale economie	-	84	84
Zorg en welzijn	82	84	85
Zorgsector	82	84	85
Alg. en cat. ziekenhuizen	81	84	90
Verpleeg- en verzorgingshuizen	81	83	83
Gehandicaptenzorg	85	85	88
Geestelijke gezondheidszorg	81	80	83
Thuiszorg	82	84	83
Sector WJK	-	-	86
Welzijn	-	-	82
Algemeen maatschappelijk werk	-	-	83
Sociaal-cultureel werk	-	-	81
Peuterspeelzalen	-	-	93
Maatschappelijke opvang	-	-	86
Overig welzijn	-	-	72
Jeugdhulpverlening	80	81	89
Kinderopvang	-	-	88

¹ De antwoordmogelijkheden waren: 'volstrekt mee oneens', 'grotendeels mee oneens', 'noch mee eens, noch mee oneens', 'grotendeels mee eens' en 'volledig mee eens'.

Bron: OSA werknemerspanel voor de totale economie en OSA-werknemerspanel zorg en welzijn
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.3.1.1.8

Tabel 5.3.1.9: Aandeel verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden dat tevreden of zeer tevreden is met de huidige baan (in %)

	2003
Zorg en welzijn	76
Zorgsector	77
Alg. en cat. ziekenhuizen	82
Verpleeg- en verzorgingshuizen	75
Gehandicaptenzorg	74
Geestelijke gezondheidszorg	72
Thuiszorg	77
Sector WJK	69
Welzijn	68
Algemeen maatschappelijk werk	68
Sociaal-cultureel werk	65
Peuterspeelzalen	85
Maatschappelijke opvang	60
Overig welzijn	60
Jeugdhulpverlening	70
Kinderopvang	71

Bron: OSA-werknemerspanel zorg en welzijn
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 8.3.1.1.9

6 Ziekteverzuim, arbeidsongeschiktheid en reïntegratie

6.1 Ziekteverzuim

6.1.1 Zorg- en welzijnssector

Tabel 6.1.1.1: Ziekteverzuim exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof in zorg en welzijn, en in Nederland, 1996-2004 (in %)

	1999	2000	2001	2002	2003
Zorg en Welzijn	7,8	7,8	7,5	6,8	6,5
Nederland	5,4	5,5	5,4	5,3	4,7

Bron: cijfers 1999-2001: CBS Kwartaalonderzoek ziekteverzuim particuliere bedrijven, cijfers 2002-2003: CBS Nationale verzuimstatistiek
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 9.1.1.1.1

6.1.2 Zorgbranches

Tabel 6.1.2.1: Ziekteverzuim exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof in de zorgsector (in %)

	1999	2000	2001	2002	2003	2004
<i>Jaargemiddelde</i>						
Algemene ziekenhuizen	6,2	6,4	6,3	5,6	5,1	
Verpleeg- en verzorgingshuizen	8,1	8,4	8,3	7,4	6,5	
Gehandicaptenzorg	7,5	8,1	8,1	7,3	6,5	
GGZ	6,9	7,1	6,9	5,9	5,3	
Thuiszorg	9,8	10,3	10,1	8,5	7,6	
Totaal	7,4	7,8	7,7	6,8	6,1	
<i>1e kwartaal</i>						
Algemene ziekenhuizen			7,1	6,9	5,9	5,3
Verpleeg- en verzorgingshuizen			9,5	8,9	7,9	6,9
Gehandicaptenzorg			9,2	8,8	7,8	6,9
GGZ			8,4	7,2	6,3	5,7
Thuiszorg			10,9	10,8	9,2	8,1
Totaal			8,7	8,2	7,2	6,5
<i>2e kwartaal</i>						
Algemene ziekenhuizen			6,1	5,5	5,0	4,7
Verpleeg- en verzorgingshuizen			7,8	7,3	6,5	5,9
Gehandicaptenzorg			7,7	7,3	6,6	5,9
GGZ			6,7	5,6	5,1	4,8
Thuiszorg			9,5	8,7	7,8	6,9
Totaal			7,3	6,7	6,1	5,5

Noot: de deelname aan de verzuimmonitor is in de ene branche in de afgelopen jaren sterker gestegen dan bij de andere. Dit betekent dat de invloed van een branche op het totale verzuimcijfer niet ieder jaar hetzelfde is. Hierdoor zijn de branchecijfers beter over de jaren heen vergelijkbaar dan het verzuim in de totale zorgsector.

Bronnen: 2000, 2001, 2002, 2003 en 2004: www.vernet.nl. 1999: Vernet (2002). 1998: Vernet (2001)
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 9.1.1.1.2

6.1.3 Welzijn, jeugdhulpverlening en kinderopvang

Tabel 6.1.3.1: Ziekteverzuim exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof in welzijn, jeugdhulpverlening en kinderopvang in 2000 en 2003 (in %)

	2000	2003
<i>Welzijn, jeugdhulpverlening en kinderopvang</i>	7,6	5,8
Welzijn	7,4	6,7
Jeugdhulpverlening	7,9	5,8
Kinderopvang	7,9	4,8

Bron: OSA-bedrijvenpanel 2000 en 2003
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 9.1.1.1.3

6.2 Arbeidsongeschiktheid

6.2.1 Zorg- en welzijnssector

Tabel 6.2.1.1: Aantal nieuwe, lopende en beëindigde WAO-uitkeringen, 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
<i>Totale economie</i>					
nieuwe uitkeringen	91.514	100.193	104.142	92.387	66.335
lopende uitkeringen	744.117	768.779	792.116	802.468	785.595
beëindigde uitkeringen	72.104	75.531	80.805	82.035	83.208
<i>Totaal sector Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke Belangen</i>					
nieuwe uitkeringen	15.805	16.758	17.131	17.228	10.921
lopende uitkeringen	95.906	103.226	109.427	113.738	110.819
beëindigde uitkeringen	9.970	9.438	10.930	12.917	13.841
<i>Zorgsector</i>					
nieuwe uitkeringen	11.565	12.101	12.011	11.865	7.113
lopende uitkeringen	59.977	65.885	70.738	74.141	71.674
beëindigde uitkeringen	6.266	6.263	7.275	8.619	8.991
<i>Algemene en categorale Ziekenhuizen</i>					
nieuwe uitkeringen	2.290	2.392	2.511	2.469	1.488
lopende uitkeringen	11.513	12.616	13.664	14.296	13.807
beëindigde uitkeringen	1.287	1.300	1.477	1.856	1.815
<i>Verpleeg- en verzorgingshuizen</i>					
nieuwe uitkeringen	4.040	4.292	4.210	4.210	2.552
lopende uitkeringen	22.818	24.942	26.699	27.880	27.036
beëindigde uitkeringen	2.160	2.190	2.491	3.073	3.190
<i>Gehandicaptenzorg</i>					
nieuwe uitkeringen	1.424	1.564	1.544	1.524	867
lopende uitkeringen	5.712	6.591	7.302	7.930	7.727
beëindigde uitkeringen	688	686	830	918	1.020
<i>Geestelijke gezondheidszorg</i>					
nieuwe uitkeringen	1.042	1.114	1.127	1.100	691
lopende uitkeringen	5.016	5.560	6.038	6.363	6.137
beëindigde uitkeringen	609	574	671	786	833
<i>Thuiszorg</i>					
nieuwe uitkeringen	2.769	2.739	2.619	2.562	1.515
lopende uitkeringen	14.918	16.176	17.035	17.672	16.967
beëindigde uitkeringen	1.521	1.513	1.806	1.986	2.134

Vervolg tabel 6.2.1.1: Aantal nieuwe, lopende en beëindigde WAO-uitkeringen, 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Sector WJK					
nieuwe uitkeringen		2.198	2.467		
lopende uitkeringen		9.591	10.820		
beëindigde uitkeringen		933	1.264		
Sociaal-cultureel werk¹					
nieuwe uitkeringen		679	739		
lopende uitkeringen		3.102	3.495		
beëindigde uitkeringen		275	349		
Overig welzijn¹					
nieuwe uitkeringen		621	735		
lopende uitkeringen		3.198	3.540		
beëindigde uitkeringen		264	408		
Jeugdzorg					
nieuwe uitkeringen	360	361	400		
lopende uitkeringen	4.692	1.590	1.774		
beëindigde uitkeringen	161	177	220		
Kinderopvang					
nieuwe uitkeringen	506	537	593		
lopende uitkeringen	4.899	1.701	2.011		
beëindigde uitkeringen	211	217	287		

¹ De branches 'sociaal-cultureel werk' en 'overig welzijn' kennen behoorlijk veel vervuiling. Naar schatting 16 procent, respectievelijk minimaal 34 procent van de verzekerden in deze branches, hoort eigenlijk in een andere branche.

Bronnen: gegevens totale economie: UWV (2001, 2002, 2003, 2004a) gegevens GG&MB: UWV (2001, 2002, 2003, 2004b) gegevens zorgsector en zorgbranches: cijfers geleverd door UWV BIV aan Ministerie van SZW. Beëindigde uitkeringen zijn geschat op basis van gegevens over het aantal nieuwe uitkeringen en de verhouding tussen nieuwe en beëindigde uitkeringen gegevens WJK en WJK-branches: eigen bewerking op Buijs, Van Gellekom, Slot-Van der Krift en Velders (2002); Van den Bosch, Bouius, Eikens-Jansen en Romkes-Heuvelman (2003) Referentietabel www.AZWinfo.nl: 9.2.1.1.2

Tabel 6.2.1.2: WAO-instroomkans per zorgbranche volgens oude en nieuwe definitie, 1999-2003¹ (in %)

	1999	2000	2001	2002	2003
Totale economie					
oude definitie	1,4	1,5	1,5	1,3	
nieuwe definitie			1,4	1,2	0,9
Totaal sector Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke Belangen					
oude definitie	1,8	1,8	1,8	1,7	
Zorgsector²					
oude definitie	2,0	1,9	1,9		
nieuwe definitie			1,7	1,7	0,9
Algemene en categorale Ziekenhuizen					
oude definitie	1,5	1,6	1,6		
nieuwe definitie			1,5	1,4	0,8
Academische ziekenhuizen					
oude definitie		1,1	1,3	1,1	0,6
Verpleeg- en verzorgingshuizen					
oude definitie	2,0	2,0	2,0		
nieuwe definitie			1,8	1,7	1,0
Gehandicaptenzorg					
oude definitie	1,9	1,9	1,8		
nieuwe definitie			1,7	1,7	0,9
Geestelijke gezondheidszorg					
oude definitie	1,7	1,7	1,8		
nieuwe definitie			1,6	1,6	0,9
Thuiszorg					
oude definitie	2,7	2,5	2,4		
nieuwe definitie			2,1	2,0	1,1

¹ Berekening WAO-instroomkans volgens oude definitie: aantal nieuwe uitkeringen gedeeld door het aantal verzekerden ultimo het voorafgaande jaar.

Berekening WAO-instroomkans volgens nieuwe definitie: aantal nieuwe uitkeringen gedeeld door het gemiddelde aantal dienstverbanden in januari tot en met november het voorafgaande jaar.

² De academische ziekenhuizen tellen niet mee in de cijfers voor de totale zorgsector.

Bronnen: gegevens oude definitie: eigen bewerking op Buijs, Van Gelleckm, Slot-Van der Krift en Velders (2002), Van den Bosch, Bouius, Eikens-Jansen en Romkes-Heuvelman (2003), UWV (2003); gegevens nieuwe definitie: cijfers geleverd door UWV BIV aan Ministerie van SZW.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 9.2.1.1.3

Tabel 6.2.1.3: Aantal nieuwe WAO-uitkeringen gedeeld door aantal beëindigde WAO-uitkeringen, 1999-2003¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Totale economie	1,3	1,3	1,3	1,1	0,8
Zorgsector	1,8	1,9	1,7	1,4	0,8
Algemene en categorale Ziekenhuizen	1,8	1,8	1,7	1,3	0,8
Verpleeg- en verzorgingshuizen	1,9	2,0	1,7	1,4	0,8
Gehandicaptenzorg	2,1	2,3	1,9	1,7	0,9
Geestelijke gezondheidszorg	1,7	1,9	1,7	1,4	0,8
Thuiszorg	1,8	1,8	1,5	1,3	0,7

Bron: cijfers geleverd door UWV BIV aan Ministerie van SZW.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 9.2.1.1.4

Tabel 6.2.1.4: WAO'ers afkomstig uit zorg en welzijn, die in de loop van het jaar een dienstverband zijn aangaan en de kans op reïntegratie naar branche van herkomst, 1999-2001

	1999 Aantal reïnte- graties	Reïnte- gratie- kans	2000 Aantal reïnte- graties	Reïnte- gratie- kans	2001 Aantal reïnte- graties	Reïnte- gratie- kans
<i>Herkomst:</i>						
Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke Belangen	2.624	4,1%	5.257	7,7%	6.984	9,3%
Zorgsector	1.644	4,7%	3.714	9,8%	5.142	11,8%
Ziekenhuizen	304	4,8%	601	8,8%	1.004	12,6%
Verpleeg- en verzorgingshuizen	666	4,7%	1.471	9,7%	1.776	10,5%
Thuiszorg	331	3,4%	520	5,3%	1.009	8,7%
Geestelijke gezondheidszorg	152	6,4%	585	20,0%	478	15,3%
Gehandicaptenzorg	191	7,0%	537	16,8%	875	21,5%
Sector WJK ¹	-	-	578	10,0%	854	12,3%
Sociaal-cultureel werk ¹	-	-	149	7,8%	246	10,5%
Overig welzijn ¹	-	-	211	10,3%	339	14,2%
Jeugdhulpverlening	55	7,1%	118	13,1%	148	14,5%
Kinderopvang	65	8,3%	100	10,8%	121	10,1%
Overige zorg	-	-	226	10,6%	248	9,5%
Overig Gezondheid, Geestelijke en Maatschappelijke Belangen	-	-	739	3,3%	740	3,4%

¹ Vanwege een wijziging van de branche- en sectorindeling kan geen vergelijking worden gemaakt met 1999.

Bron: UWV (Buijs, Van Gellekom, Slot-Van der Krift en Velders, 2002; Van den Bosch, Bouius, Eikens-Jansen en Romkes-Heuvelman, 2003)

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 9.2.2.1.1

6.2.2 Welzijn, jeugdhulpverlening en kinderopvang

Tabel 6.2.2.1: WAO-instroomkans voor welzijn, jeugdhulpverlening en kinderopvang, oude definitie, 1999-2001¹ (in%)

	1999	2000	2001
Sector WJK		1,9	2,1
Sociaal-cultureel werk ³		2,2	2,4
Overig welzijn ³		2,2	2,5
Jeugdzorg	2,1	2,0	2,3
Kinderopvang	1,4	1,4	1,4

¹ Berekening WAO-instroomkans volgens oude definitie: aantal nieuwe uitkeringen gedeeld door het aantal verzekerden ultimo het voorafgaande jaar

³ De branches 'sociaal-cultureel werk' en 'overig welzijn' kennen behoorlijk veel vervuiling. Naar schatting 16 procent, respectievelijk minimaal 34 procent van de verzekerden in deze branches, hoort eigenlijk in een andere branche.

Bronnen: gegevens oude definitie: eigen bewerking op Buijs, Van Gellekom, Slot-Van der Krift en Velders (2002), Van den Bosch, Bcuius, Eikens-Jansen en Romkes-Heuvelman (2003), UWV (2003); gegevens nieuwe definitie: cijfers geleverd door UWV BIV aan Ministerie van SZW.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 9.2.2.8.2

7 Opleidingen

7.1 Overzicht zorg- en agogische opleidingen

Tabel 7.1.1.1: Aandeel leerlingen en studenten in zorg- en sociaal-agogische opleidingen gerelateerd aan alle opleidingen in ons land in 1995 - 2003 (in %)

	1995	1999	2000	2001	2002	2003
Zorg en Welzijn (ongewogen)	17,5	18,7	18,5	18,4	18,8	19,0
Zorg (gewogen)*	11,6	11,2	11,2	11,4	11,6	11,9
Sociaal-agogisch (gewogen)*	8,1	9,7	9,5	9,4	9,8	10,3

* gewogen naar opleidingsniveau

Bron: Bewerking gegevens CBS en Ministerie van OC&W.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.1.1.1.1

Tabel 7.1.1.2: Aantal personen in zorg- en sociaal-agogische opleidingen en de groei 1993-2003 naar richting en niveau

	Aantal in 2003	Gem. jaarlijkse groei (in %)	
		1993-1998	1998-2003
Soort opleiding			
Medisch	17.620	2,5	2,8
Paramedisch	11.779	2,0	1,4
Verpleging en verzorging	57.071	-3,6	3,4
Assisterend	11.606	-2,2	1,7
Sociaalagogisch	67.578		3,5
Niveau en sector			
Zorg MBO-niveau	57.402	-4,7	4,0
Zorg HBO-niveau	23.820	2,8	0,5
Zorg WO-niveau	16.854	2,3	2,6
<i>Totaal zorgopleidingen</i>	98.076	-1,8	2,8
Sociaal-agogisch MBO-niveau	52.009		6,6
Sociaal-agogisch HBO-niveau	17.270	5,5	-3,3
Totaal Sociaal-agogische opleidingen	69.279		3,5
Totaal zorg en welzijn	167.355		3,5
Totaal voltijds			
MBO	439.300	-0,7	3,0
HBO	253.400	2,1	1,7
WO	180.800	-2,9	3,0

Bron: Bewerking gegevens CBS en Ministerie van OC&W.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.1.1.1.2

Tabel 7.1.1.3: Aantal personen in opleiding (eindejaarscijfers) en gemiddelde jaarlijkse groei (in %), 2000-2003

	2000	2001	2002	2003	Groei
Medische opleidingen	15.902	16.480	17.457	18.386	5,0%
Geneeskunde (1)	12.220	12.730	13.560	14.440	5,7%
Tandheelkunde (2)	1.330	1.390	1.500	1.520	4,6%
Farmacie (apotheker) (3)	1.850	1.760	1.700	1.660	-3,5%
Verloskunde (4)	502	600	697	766	15,1%
Paramedische opleidingen	10.147	10.564	11.095	11.779	5,1%
Fysiotherapie (5)	5.025	5.453	5.855	6.189	7,2%
Ergotherapie (6)	1.445	1.386	1.422	1.495	1,1%
Logopedie (7)	1.369	1.435	1.445	1.579	4,9%
Voeding en diëtetiek (8)	986	882	885	941	-1,5%
Mondhygiëne (9)	627	658	646	666	2,0%
Oefentherapie-Cesar (10)	251	275	280	295	5,5%
Oefentherapie-Mensendieck (11)	160	142	132	157	-0,6%
Orthoptie (12)	75	80	81	67	-3,7%
Podotherapie (13)	134	140	166	207	15,6%
Huidtherapie (14)	75	113	183	183	34,6%
Opleidingen verpleegkunde en verzorging	50.410	51.930	55.383		
Niveau 5 (15)	9.040	8.328	8.131		
Niveau 4 (16)	15.352	15.853	16.209		
Niveau 3 (16)	20.031	20.310	21.553		
Niveau 2 (16)	5.087	5.835	6.472		
Niveau 1 (16)	900	1.604	3.018		
Opleidingen assisterende beroepen	10.451	10.755	6.740	7.081	-12,2%
Apothekersassistenten (17)	2.202	2.402	2.709	2.794	8,3%
Doktersassistenten (18) ¹	2.593	2.809	3.114	3.360	9,0%
Tandartsassistenten (19) ¹	878	868	917	927	1,8%
Operatie-assistenten (20)	1.150	1.272			
HBO-medische lab (15)	2.712	2.568			
MBRT (15)	916	836			

¹ Prognose voor jaar 2003.

Bron: CBS (1, 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13), Opleidingsinstituten (4, 14), Ministerie van OCW (Cfi) (16), OVDB: Informatie arbeidsmarkt en onderwijs 2003 (17: t/m 2001, 18, 19), Prismant: Monitor opleiding apothekersassistent - stand van zaken 2003 (17: vanaf 2002), NVZ (20), HBO-Raad (10: vanaf 2001, 11: vanaf 2001, 12: vanaf 2001, 13: vanaf 2001, 15).

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.1.1.1.4

Tabel 7.1.1.4: Studierendement van gezondheidszorgopleidingen¹ (%)

	T=0	T+1	T+2
Wetenschappelijk onderwijs (cohort 1991, 1992, 1993)			
Gezondheidszorg-opleidingen	60	61	60
	79	81	80
Hoger beroepsonderwijs (cohort 1996, 1997, 1998)			
Hbo gezondheidszorgonderwijs	53	51	51
Fysiotherapie	66	63	63
Ergotherapie	61	62	64
Logopedie	77	73	75
Voeding en diëtetiek	71	72	74
Mondhygiëne	58	56	57
Oefentherapie Cesar	84	69	65
Oefentherapeut Mensendieck	83	53	65
Orthoptie	79	44	55
Podotherapie	81	59	66
Medische Beeldvormende en radiotherapeutische technieken	74	61	61
Verpleegkunde	55	59	58
Verpleegkunde in de maatschappelijke gezondheidszorg	61	62	58
Hbo Technisch en natuurwetenschappelijk onderwijs	81	79	80
Biologie en medisch laboratoriumonderzoek	54	53	51
	55	55	53
Middelbaar beroepsonderwijs			
Mbo V&V-opleidingen (meting 2001, 2002, 2003)			
BOL Verpleegkunde niveau 4	61	62	64
BOL Verzorgende niveau 3	63	65	65
BOL Helpende niveau 2	65	66	68
BOL Zorghulp niveau 1	50	56	58
BBL Verpleegkunde niveau 4	65	88	66
BBL Verzorgende niveau 3	70	83	54
BBL Helpende niveau 2	78	.	.
BBL Zorghulp niveau 1	50	56	.

¹ Bij het wetenschappelijk onderwijs heeft het studierendement betrekking op het aandeel studenten dat 8 jaar na hun inschrijving een diploma heeft behaald van een wetenschappelijke opleiding, ongeacht de opleiding. Bij het hbo gaat het om het aandeel studenten dat 5 jaar na hun start met een opleiding aan dezelfde instelling het diploma van die opleiding heeft behaald. Bij het mbo is het studierendement berekend op basis van overgangskansen tussen leerjaren (zie Van der Windt en Arnold, 2002). T=0, T+1 en T+2 verwijst naar het studierendement in opeenvolgende jaren. Deze jaren verschillen per opleidingsniveau.

Bron: Ministerie van OC&W (2002), website HBO-raad (14 augustus 2004) en Van der Windt en Arnold (2004). Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.1.1.1.5

7.2 Medische opleidingen

7.2.1 Aantallen in opleiding

Tabel 7.2.1.1: Capaciteit huisartsopleiding 2000 -2005

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Capaciteit huisartsopleiding	1.020	1.116	1.248	1.380	1.452	1.476

Bron: Jaarverslag HVRC 2002.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.2.2.1.1

7.2.2 Instroom in opleiding

Tabel 7.2.2.1: Instroom in de medische (vervolg)opleidingen in de periode 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003	Groei in 2003
Opleiding geneeskunde	1.230	1.330	1.460	1.870	2.160	16%
Opleiding tot huisarts	363	360	413	466	494	6%
Opleiding tot medisch specialist	800	820	891	1.083	1.136	-1%
Opleiding tot sociaal-geneeskundige	91	253	309	213	158	-26%
Opleiding tot verpleeghuisarts	84	84	84	82	97	18%
Opleiding tot arts verstandelijk gehandicapten	.	10	9	.	13	-
Opleiding tandheekunde	140	180	210	210	230	10%
Opleiding farmacie	280	230	250	270	350	30%
Opleiding verloskunde	128	166	223	253	254	0%
Totaal	3.116	3.433	3.849	4.447	4.892	10%
Jaarlijkse groei		10%	12%	16%	10%	

Bron: NIVEL, HVRC, MSRC, SGRC, SFK, NMT.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.2.1.1.3

7.3 Paramedische opleidingen

7.3.1 Aantallen in opleiding

Tabel 7.3.1.1: Aantal studenten in paramedische opleidingen per jaar in de periode 1999-2003 en gemiddelde jaarlijkse groei

	1999	2000	2001	2002	2003	groei
Fysiotherapie	4.848	5.025	5.453	5.855	6.189	6%
Ergotherapie	1.515	1.445	1.386	1.422	1.495	0%
Logopedie	1.334	1.369	1.435	1.445	1.579	4%
Mondhygiëne	592	627	658	646	666	3%
Diëtetiek	1.124	986	882	885	941	-4%
Oefentherapie-Cesar	216	251	275	280	295	8%
Oefentherapie-Mensendieck	168	160	142	132	157	-2%
Orthoptie	71	75	80	81	67	-1%
Podotherapie	120	134	140	166	207	15%
Huidtherapie			273	309	367	
Totaal	9.988	10.072	10.724	11.221	11.963	5%

Bron: Website HBO-raad
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.3.1.1.1

7.3.2 Instroom in opleiding

Tabel 7.3.2.1: Aantal eerstejaarsstudenten in paramedische opleidingen per jaar in de periode 1999-2003 en gemiddelde jaarlijkse groei

	1999	2000	2001	2002	2003	groei
Fysiotherapie	1.553	1.484	1.773	1.859	1.916	5,4%
Ergotherapie	385	410	388	498	498	6,6%
Logopedie	393	375	416	398	540	8,3%
Mondhygiëne	217	213	231	227	253	3,9%
Diëtetiek	304	269	230	289	357	4,1%
Oefentherapie-Cesar	92	121	103	73	108	4,1%
Oefentherapie-Mensendieck	63	48	46	47	73	3,8%
Orthoptie	15	25	28	30	15	0,0%
Podotherapie	46	45	42	65	92	18,9%
Radiologie	451	489	434	491	.	.
Huidtherapie	28	27	75	88	135	48,2%
Totaal	3.547	3.506	3.766	4.065	3.987	3,0%

Bron: CBS, HBO-raad
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.3.1.1.2

7.3.3 Aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt

Tabel 7.3.3.1: Arbeidsmarktpositie afgestudeerden van paramedische opleidingen anderhalf jaar na afstuderen 1998 - 2002 (in %)

	Intrede werkloosheid ¹					Werkloos ²				
	1998	1999	2000	2001	2002	1998	1999	2000	2001	2002
Fysiotherapie	29	38	35	21	23	4	5	6	1	5
Ergotherapie	27	41	30	35	26	2	-	1	3	-
Logopedie	23	30	31	15	13	1	4	2	2	2
Voeding en diëtetiek	.	41	46	25	25	2	4	5	3	4
Mondhygiënist	13	10	14	6	5	-	-	2	-	2
Oefentherapie	.	.	33	24	19	.	.	3	3	-
Optometrie	.	.	.	.	7	.	.	.	.	-
Totaal HGZO ³	16	20	21	12	11	2	2	2	2	2
Totaal HBO	19	23	22	17	19	2	2	3	2	3

¹ Intredewerkloosheid: periode van minimaal één maand werkloosheid na afronding van de studie.

² Werkloos: afgestudeerden die anderhalf jaar na afstuderen geen baan hebben.

³ Hoger Gezondheidszorgonderwijs.

Bron: HBO-Monitor.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.3.1.1.3

7.4 Verpleegkundige en verzorgende opleidingen

7.4.1 Aantallen in opleiding

Tabel 7.4.1.1: Totaal aantal leerlingen in de Verpleegkundige en verzorgende opleidingen, 1997-2003

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Niveau 5	10.755	11.842	12.093	11.430	10.681	10.436	10.830
5 BBL	0	919	1.523	2.175	2.378	2.517	2.620
5 BOL (voltijd)	8.755	8.231	7.842	6.861	5.950	5.614	6.060
5 BOL (deeltijd)	2.000	2.026	1.954	1.537	1.412	1.370	1.241
5 MGZ	800	666	774	857	941	935	909
Niveau 4	11.359	12.412	14.262	15.352	15.853	16.209	16.922
4 BBL oud	8.184	5.601	2.611	479			
4 BBL nieuw	1.276	3.246	6.519	8.768	9.736	9.938	9.662
4 BOL	1.899	3.565	5.132	6.105	6.117	6.271	7.260
Niveau 3	22.675	20.062	19.806	20.031	20.310	21.553	21.196
oud 3 BBL	7.183	2.685	740	4			
3 BBL	1.696	5.266	9.244	11.220	12.800	14.404	14.395
3 BOL	4.414	7.384	9.822	8.807	7.510	7.149	6.801
Niveau 2	6.535	6.697	5.882	5.087	5.835	6.386	7.310
MDGO-VZ kort	2.006	46					
2 BOL	3.876	5.556	4.464	3.092	2.717	3.567	3.400
oud 2 BBL	205						
2 BBL	653	1.095	1.418	1.995	3.118	3.567	3.910
Niveau 1				1.370	2.063	3.018	3.227
Zorghulp BBL				348	644	947	1.146
Zorghulp BOL (voltijd)				1.022	1.419	1.477	1.716
Zorghulp BOL (deeltijd)				452	459	594	365
Totaal	51.324	51.013	52.043	53.270	54.742	57.688	59.485

Bron: Prismant, RegioMarge, OVDB, CBS en HBO-raad en Ministerie van OCW.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.4.1.1.2

7.4.2 Instroom in opleiding

Tabel 7.4.2.1: De instroom in de Verpleegkundige en verzorgende opleidingen, 1997-2003

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Niveau 5	3785	3.696	3.708	3.161	2.982	3.259	3.576
5 BBL	300	487	640	617	601	693	707
5 BOL (voltijd)	2770	2.414	2.239	1.825	1.605	1.747	2.219
5 BOL (deeltijd)	535	546	500	378	417	462	338
5 MGZ	180	249	329	341	359	357	312
Niveau 4	3175	4.297	5.976	4.869	5.989	5.720	6.416
4 BBL	1276	2.178	3.720	2.883	3.747	3.481	3.488
4 BOL	1899	2.119	2.256	1.986	2.242	2.239	2.928
Niveau 3	6110	7.662	8.391	8.106	10.115	9.894	9.068
3 BBL	1696	3.837	4.736	4.935	7.300	6.927	6.535
3 BOL	4414	3.825	3.655	3.171	2.815	2.967	2.533
Niveau 2	4324	3.500	3.397	3.179	3.995	4.418	4.676
2 BBL	3876	2.738	2.245	1.789	1.732	1.906	2.594
2 BOL	448	762	1.152	1.390	2.263	2.512	2.082
Niveau 1				1.370	2.063	3.018	3.217
1 BBL				348	644	947	1.146
1 BOL (voltijd)				570	960	1.477	1.706
1 BOL (deeltijd)				452	459	594	365
Totaal 1-5	17394	19.155	21.472	20.685	25.144	26.309	26.953
BBL	3720	7.264	10.248	10.173	14.555	14.560	13.958
BOL	12959	11.096	10.395	9.341	9.354	10.336	11.980
overig	715	795	829	1.171	1.235	1.413	1.015

Bron: Prismant, RegioMarge, OVDB, CBS, HBO-raad en bewerking van gegevens van het ministerie van OC&W.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.4.1.1.1

Tabel 7.4.2.2: Aantal nieuwe inschrijvingen voor verpleegkundige vervolgopleidingen 1998-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
Intensive Care	611	541	601	750	481
IC Neonatologie/kinderen	205	168	154	195	153
Spoed Eisende Hulp	199	224	250	295	268
Kinderverpleegkunde	352	341	294	353	355
Obstetrie en Gynaecologie	182	210	236	236	211
Oncologie	238	235	289	275	284
Dialyse	153	213	159	245	203
Maatschappelijke Gezondheidszorg (HBO)	329	341	359	357	312
GGZ Verpleegkundig specialist	29	29	37	32	32
Totaal	2.298	2.302	2.379	2.738	2.299

Bron: VOVV, AZG.

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.4.2.1.4

7.4.3 Aantal gediplomeerden

Tabel 7.4.3.1: Diploma's behaald in de verpleegkundige en verzorgende opleidingen, 1997-2003

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Niveau 5	2.360	2.216	2.233	2.515	2.478	2.633	2.472
5 BBL				19	180	427	512
5 BOL (voltijd)	1.630	1.538	1.635	1.811	1.688	1.511	1.270
5 BOL (deeltijd)	390	362	336	435	362	358	359
5 MGZ	340	316	262	250	248	337	331
Niveau 4	3.625	2.472	1.845	1.794	3.519	4.101	4.173
4 BBL			1.845	1.268	2.154	2.808	2.900
4 BOL				526	1.365	1.293	1.273
Niveau 3	7.004	6.901	6.175	6.005	6.790	6.243	6.231
oud 3 BBL	3.131	2.891	2.319	378			
3 BBL				2.670	3.984	3.978	4.275
oud 3 BOL	3.873	4.010	3.635				
3 BOL			221	2.957	2.806	2.265	1.956
Niveau 2	2.057	1.835	2.063	2.624	2.729	3.794	3.779
2 BOL			1.478	1.374	1.429	1.141	1.096
2 BBL			428	1.250	1.300	2.653	2.683
Niveau 1				43	802	1.204	1.455
1 BBL				43	378	723	851
1 BOL (voltijd)					263	433	548
1 BOL (deeltijd)					161	48	56
Totaal	15.046	13.424	12.316	12.981	16.318	17.975	18.110
Index (1990=100)	84	75	69	73	91	100	101

Bron: Prismant, RegioMarge, CBS, HBO-raad en bewerking van gegevens van het ministerie van OC&W.
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.4.3.1.2

7.4.4 Aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt

Tabel 7.4.4.1: Aandeel schoolverlaters van de verpleegkundige en verzorgende mbo- en hbo-opleidingen, dat anderhalf jaar na diplomering in zorg en welzijn betaald werk verricht¹

	1999	2000	2001	2002	2003
Sectorrendement naar niveau					
Hbo-Verpleegkunde (5)	91	90	87	92	88
Mbo-Verpleegkunde (4)	69	85	93	90	89
Verzorgende (3)	70	82	88	89	91
Helpende (2)	42	55	59	57	86
Zorghulp (1)	x	x	x	59	56
Totaal mbo V&V	65	78	82	79	88
Totaal V&V	71	81	83	81	88
Sectorrendement naar leerweg					
BBL	74	87	91	93	94
BOL	57	69	72	62	71
Alle mbo-opleidingen	14	18	19	19	21
Alle hbo-opleidingen	18	18	19	20	20

'x' = geen of minder dan 15 waarnemingen

¹ Het betreft alle schoolverlaters die anderhalf jaar na schoolverlaten betaald werk verrichten (inclusief betaald werk in het kader van BBL of Hbo duaal), ongeacht het aantal uren dat zij werken.

Bron: ROA (cijfers op verzoek geleverd)

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.4.4.1.1

Tabel 7.4.4.2: Aandeel schoolverlaters van de verpleegkundige en verzorgende mbo- en hbo-opleidingen, dat anderhalf jaar na diplomering in zorg en welzijn betaald werk verricht¹ of een vervolgopleiding doet gericht op zorg en welzijn

	1999	2000	2001	2002	2003
Totaalrendement naar niveau					
Hbo-Verpleegkunde (5)	91	91	89	92	88
Mbo-Verpleegkunde (4)	80	89	93	93	90
Verzorgende (3)	75	83	91	93	94
Helpende (2)	55	66	64	74	93
Zorghulp (1)	x	x	x	75	69
Totaal mbo V&V	73	83	85	87	92
Totaal V&V	77	84	86	88	91
Totaalrendement naar leerweg					
BBL	75	86	91	93	94
BOL	71	79	77	79	87
Alle mbo-opleidingen	17	20	20	23	25
Alle hbo-opleidingen	17	18	19	20	20
<p>'x' = geen of minder dan 15 waarnemingen ¹ Het betreft alle schoolverlaters die anderhalf jaar na schoolverlaten betaald werk verrichten (inclusief betaald werk in het kader van BBL of Hbo duaal), ongeacht het aantal uren dat zij werken.</p> <p>Bron: ROA (cijfers op verzoek geleverd) Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.4.4.1.2</p>					

Tabel 7.4.4.3: Aandeel gediplomeerde schoolverlaters van de verpleegkundige en verzorgende mbo-opleidingen dat naar eigen zeggen werkzaam is in het beroep waarvoor ze zijn opgeleid¹ (%)

	2001	2002	2003
Beroepsrendement naar niveau			
Mbo-Verpleegkunde (4)	93	93	97
Verzorgende (3)	94	94	96
Helpende (2)	84	82	95
Zorghulp (1)	x	72	92
Totaal mbo V&V	92	91	96
Beroepsrendement naar leerweg			
BBL	93	95	97
BOL	91	84	92
Alle mbo-opleidingen	79	80	81

'x' = geen of minder dan 15 waarnemingen

¹ Het betreft uitsluitend de schoolverlaters die anderhalf jaar na schoolverlaten tenminste 12 uur per week betaald werk verrichten (inclusief betaald werk in het kader van BBL) en niet studie of opleiding als belangrijkste bezigheid hebben.

Bron: ROA (cijfers op verzoek geleverd)

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.4.4.1.4

7.5 Sociaal-Agogische opleidingen

7.5.1 Aantallen in opleiding

Tabel 7.5.1.1: Totaal aantal personen sociaal agogische opleidingen in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
MBO	41.638	42.199	43.051	48.312	51.900
Leidster kindercentra	1.813	299	1	-	-
<i>Lang voltijd:</i>					
Helpende welzijn	2.240	3.926	4.287	4.478	6.208
Activiteiten begeleiding	2.333	1.220	131	7	-
Sociaal dienstverlener	1.437	1.519	1.494	1.429	1.396
Sociaal pedagogisch werker	29.186	28.760	27.827	30.376	30.986
Sociaal cultureel werker	1.651	1.502	1.502	2.086	2.481
<i>MBO duaal</i>					
Sociaal pedagogisch werker	2.433	3.873	6375	8403	9.157
Sociaal dienstverlener	161	208	207	202	196
Helpende welzijn	302	614	845	868	963
Sociaal cultureel werker	82	278	382	463	513
HBO	20.165	19.527	18.812	17.112	17.270
<i>Voltijd</i>					
Culturele en maatschappelijke vorming	3.391	3.214	3.130	3.006	3.100
Sociaal-pedagogische hulpverlening	10.696	10.298	9.696	8.413	8.242
Maatschappelijk werk en dienstverlening	6.009	5.866	5.643	5.288	5.336
<i>Duaal</i>					
Culturele en maatschappelijke vorming	-	9	35	45	64
Sociaal-pedagogische hulpverlening	69	114	229	305	453
Maatschappelijk werk en dienstverlening	-	26	79	55	75
Sociaalagogische opleidingen voltijd (totaal)	61.803	61.726	61.863	65.424	69.170
HBO	6.383	6.755	6.843	7.086	7276
<i>Deeltijd</i>					
Culturele en maatschappelijke vorming	501	519	525	571	594
Sociaal-pedagogische hulpverlening	3.351	3.561	3.739	3.925	4.024
Maatschappelijk werk en dienstverlening	2.531	2.675	2.579	2.590	2.658

Vervolg tabel 7.5.1.1: Totaal aantal personen sociaal agogische opleidingen in 1999-2003

	1999	2000	2001	2002	2003
MBO deeltijd	4.175	3.551	3.036	3.151	3.112
<i>Deeltijd</i>					
Helpende welzijn	100	379	615	607	360
Sociaal pedagogisch werker	2.050	1.946	1.612	1.577	1.830
Sociaal cultureel werker	326	71	18	21	13
Activiteiten begeleiding	580	291	6		
Sociaal dienstverlener	1119	864	785	946	909
Sociaalagogische opleidingen deeltijd (totaal)	10.558	10.306	9.879	10.237	10.388
Sociaalagogische opleidingen totaal	72.361	72.032	71.742	75.661	79.558

Bron: CBS, HBO-Raad, Ministerie van OC&W (Cfi).
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.6.1.1.1

7.5.2 Instroom in opleiding

Tabel 7.5.2.1: Geraamde instroom in de agogische opleidingen¹ in de periode 1999-2003, voltijd en duaal

	1999	2000	2001	2002	2003	Groei in 2003
Instroom naar niveau						
SPH (5)	4.620	4.632	4.452	3.406	4.014	18%
MWD (5)	2.903	3.006	2.791	2.524	2.589	3%
CMV (5)	1.133	1.129	1.137	1.054	1.092	4%
SPW (3 en 4)	-	12.168	15.347	16.739	15.340	-8%
Niveau 3	-	6.925	9.960	9.914	8.905	-10%
Niveau 4	-	5.243	5.387	6.825	6.435	-6%
SCW (4)	-	802	862	1.437	1.108	-23%
SD (3 en 4)	-	904	750	771	678	-12%
HW (2)	-	2.718	3.346	3.548	4.374	23%
Totaal hbo agogisch	8.656	8.767	8.380	6.984	7.695	10%
Totaal mbo agogisch	-	16.592	20.305	22.495	21.500	-4%
Totaal agogisch	-	25.359	28.685	29.479	29.195	-1%
Jaarlijkse groei			13%	3%	-1%	
Instroom naar leerweg						
BBL/duaal	-	2.634	4.357	4.945	6.233	26%
BOL	-	20.167	21.880	21.921	20.752	-5%
Jaarlijkse groei BBL (%)			65%	13%	26%	
Jaarlijkse groei BOL (%)			8%	0%	-5%	

¹ SPH: Sociaal-pedagogische hulpverlening; MWD: Maatschappelijk werk en dienstverlening; CMV: Culturele en maatschappelijke vorming; SPW: Sociaal-pedagogisch werker; SCW: Sociaal-cultureel werker; SD: Sociaal dienstverlener; HW: Helpende welzijn.

Bron: Website HBO-raad (14 augustus 2004) en Van der Windt en Arnold (2004)
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.6.1.2.1

7.5.3 Studierendement

Tabel 7.5.3.1: Studierendement van de sociaal-agogische opleidingen¹ (%)

	T=0	T+1	T+2
Wetenschappelijk onderwijs (cohort 1991, 1992, 1993)			
Opleidingen op het gebied van gedrag en maatschappij	60	61	60
	62	61	61
Hoger beroepsonderwijs (cohort 1996, 1997, 1998)			
Hbo sociaalagogisch onderwijs	53	51	51
Creatieve therapie	55	53	54
Culturele en maatschappelijke vorming	45	38	43
Culturele en maatschappelijke vorming	43	48	49
Maatschappelijk werk en dienstverlening	53	51	53
Personeel en arbeid	61	59	57
Sociaal-pedagogische hulpverlening	57	56	56
Pedagogiek	49	50	52
Hogere kaderopleiding pedagogiek	65	64	69
Middelbaar beroepsonderwijs			
Mbo sociaal-agogisch onderwijs (meting 2001, 2002, 2003)			
BOL Sociaal-pedagogisch werker	53	62	63
BOL Sociaal-cultureel werker	51	.	67
BOL Sociaal dienstverlener	54	57	56
BOL Helpende welzijn	60	49	73

¹ Bij het wetenschappelijk onderwijs heeft het studierendement betrekking op het aandeel studenten dat 8 jaar na hun inschrijving een diploma heeft behaald van een wetenschappelijke opleiding, ongeacht de opleiding. Bij het hbo gaat het om het aandeel studenten dat 5 jaar na hun start met een opleiding aan dezelfde instelling het diploma van die opleiding heeft behaald. Bij het mbo is het studierendement berekend op basis van overgangskansen tussen leerjaren (zie Van der Windt en Arnold, 2002). T=0, T+1 en T+2 verwijst naar het studierendement in opeenvolgende jaren. Deze jaren verschillen per opleidingsniveau.

Bron: Ministerie van OC&W (2003), website HBO-raad (14 augustus 2004) en Van der Windt en Arnold (2004). Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.6.1.3.1

7.5.4 Aansluiting tussen opleiding en arbeidsmarkt

Tabel 7.5.4.1: Aandeel schoolverlaters van de agogische mbo- en hbo-opleidingen¹, dat anderhalf jaar na diplomering in zorg en welzijn betaald werk verricht²

	1999	2000	2001	2002	2003
Sectorrendement naar niveau					
Sociaal-pedagogische hulpverlening (5)	81	78	81	80	76
Maatschappelijk werk en dienstverlening (5)	66	64	68	64	66
Culturele en maatschappelijke vorming (5)	23	28	32	30	35
Sociaal-pedagogisch werker (3 en 4)	42	55	61	43	55
Niveau 3	59	74	79	81	64
Niveau 4	41	52	57	42	34
Sociaal-cultureel werker (4)	21	29	21	x	x
Totaal hbo agogisch	65	66	70	68	68
Totaal mbo agogisch	42	54	58	44	49
Totaal agogisch	51	59	62	52	56
Sectorrendement naar leerweg					
BBL	48	79	80	79	82
BOL	42	50	53	41	44
Alle mbo-opleidingen	14	18	19	19	21
Alle hbo-opleidingen	18	18	19	20	20

'x' = geen of minder dan 15 waarnemingen; vet, cursief onderstreept = tweejaarlijks gemiddelde.

¹ De opleidingen 'Helpende welzijn' en 'Sociaal dienstverlener' ontbreken. Er zijn voor deze opleidingen te weinig waarnemingen.

² Het betreft alle schoolverlaters die anderhalf jaar na schoolverlaten betaald werk verrichten (inclusief betaald werk in het kader van BBL of Hbo dual), ongeacht het aantal uren dat zij werken.

Bron: ROA (cijfers op verzoek geleverd)

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.6.1.4.3

Tabel 7.5.4.2: Aandeel gediplomeerde schoolverlaters van de agogische mbo- en hbo-opleidingen¹, dat anderhalf jaar na het verlaten van de opleiding in zorg en welzijn betaald werk verricht² of een vervolgopleiding doet gericht op zorg en welzijn

	1999	2000	2001	2002	2003
Totaalrendement naar niveau					
Sociaal-pedagogische hulpverlening (5)	81	79	81	80	76
Maatschappelijk werk en dienstverlening (5)	64	65	68	65	68
Culturele en maatschappelijke vorming (5)	22	28	32	30	35
Sociaal-pedagogisch werker (3 en 4)	53	62	65	58	65
Niveau 3	64	74	80	93	69
Niveau 4	51	61	62	57	53
Sociaal-cultureel werker (4)	34	31	27	45	.
Totaal hbo agogisch	65	67	71	69	68
Totaal mbo agogisch	52	61	63	59	66
Totaal agogisch	57	64	66	63	67
Totaalrendement naar leerweg					
BBL	51	79	81	79	82
BOL	52	58	60	58	64
Alle mbo-opleidingen	17	20	20	23	25
Alle hbo-opleidingen	17	18	19	20	20

'x' = geen of minder dan 15 waarnemingen; vet en cursief = tweejaarlijks gemiddelde

¹. De opleidingen 'Helpende welzijn' en 'Sociaal dienstverlener' ontbreken. Er zijn voor deze opleidingen te weinig waarnemingen.

². Het betreft alle schoolverlaters die anderhalf jaar na schoolverlaten betaald werk verrichten (inclusief betaald werk in het kader van BBL of Hbo dual), ongeacht het aantal uren dat zij werken.

Bron: ROA (cijfers op verzoek geleverd)

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.4.4.1.3

Tabel 7.5.4.3: Verdeling van gediplomeerde schoolverlaters van de verpleegkundige en verzorgende opleidingen (afstudeerjaar 2002) over de branches waar zij in het najaar van 2003 betaald werk verrichten¹ (%)

	Zieken- huizen	GGZ	V&V- huizen	Gehand- captenzorg	Thuiszorg	Overig Z&W	Buiten Z&W
Bestemming naar niveau							
Hbo-Verpleegkunde (5)	46	14	6	1	12	14	6
Mbo-Verpleegkunde (4)	62	7	17	0	6	6	0
Verzorgende (3)	15	2	56	1	10	14	0
Helpende (2)	3	4	63	4	8	12	5
Zorghulp (1)	0	0	40	0	46	14	0
Totaal mbo V&V	21	4	50	2	9	12	2
Totaal V&V	26	6	42	2	10	12	3
Bestemming naar leerweg							
BBL	22	4	49	2	9	13	1
BOL	18	4	52	2	10	10	5
Alle mbo-opleidingen	6	1	12	1	2	7	70
Alle hbo-opleidingen	6	3	2	2	1	10	76

¹ Het betreft alle schoolverlaters die anderhalf jaar na schoolverlaten betaald werk verrichten (inclusief betaald werk in het kader van BBL of Hbo duaal), ongeacht het aantal uren dat zij werken.

Bron: ROA (cijfers op verzoek geleverd)
Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.6.1.4.4

Tabel 7.5.4.4: Verdeling van gediplomeerde schoolverlaters van de agogische opleidingen (afstudeerjaar 2002) over de zorgbranches waar zij in het najaar van 2003 betaald werk verrichten¹ (%)

	Zieken- huizen	Geestelijke gezond- heidszorg	Verpleeg- en verzorgings- huizen	Gehandi- capten- zorg	Thuiszorg	Overige zorg
Bestemming naar niveau						
SPH (5)	4	15	5	14	2	5
MWD (5)	4	9	3	8	4	4
CMV (5)	0	3	2	1	0	1
SPW (3 en 4)	1	7	12	9	0	1
Niveau 3	1	4	12	8	0	1
Niveau 4	0	20	12	12	0	0
Totaal hbo agogisch	3	11	4	10	2	4
Totaal mbo agogisch	1	6	14	8	1	1
Totaal agogisch	2	9	9	9	2	2
Bestemming naar leerweg						
BBL	0	8	9	4	0	4
BOL	1	6	15	9	1	0
Alle mbo-opleidingen	6	1	12	1	2	2
Alle hbo-opleidingen	6	3	2	2	1	4
¹ Het betreft alle schoolverlaters die anderhalf jaar na schoolverlaten betaald werk verrichten (inclusief betaald werk in het kader van BBL of Hbo duaal), ongeacht het aantal uren dat zij werken. SPH: Sociaal-pedagogische hulpverlening; MWD: Maatschappelijk werk en dienstverlening; CMV: Culturele en maatschappelijke vorming; SPW: Sociaal-pedagogisch werker.						
Bron: ROA (cijfers op verzoek geleverd) Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.6.1.4.5						

Tabel 7.5.4.5: Aandeel gediplomeerde schoolverlaters van de agogische mbo-opleidingen¹ dat naar eigen zeggen werkzaam is in het beroep waarvoor ze zijn opgeleid² (%)

	2001	2002	2003
Beroepsrendement naar niveau			
Sociaal-pedagogisch werker (3)	90	x	90
Sociaal-pedagogisch werker (4)	82	82	89
Sociaal-pedagogisch werker (3 en 4)	84	82	90
Totaal mbo agogisch	81	80	87
Beroepsrendement naar leerweg			
BBL	90	95	95
BOL	79	79	85
Alle mbo-opleidingen	79	80	81

'x' = minder dan 15 waarnemingen

¹ De opleidingen 'Helpende welzijn', 'Sociaal dienstverlener' en 'Sociaal-cultureel werker' ontbreken. Er zijn voor deze opleidingen te weinig waarnemingen.

² Het betreft uitsluitend de schoolverlaters die anderhalf jaar na schoolverlaten tenminste 12 uur per week betaald werk verrichten (inclusief betaald werk in het kader van BBL) en niet studie of opleiding als belangrijkste bezigheid hebben.

Bron: ROA (cijfers op verzoek geleverd)

Referentietabel www.AZWinfo.nl: 10.6.1.4.6

Toelichting

Toelichting op de personeelscategorieën, meetmoment en bron van de werkgelegenheidcijfers voor branches en voorzieningen

Branche	Samenstelling ¹	Meetmoment ²	Bron
Ziekenhuizen	1,2,3,4,5,6	Jaargemiddelde	Prismant
Revalidatie-centra	1	Jaargemiddelde	Revalidatie Nederland
Geestelijke gezondheidszorg	1,2,3,4,5,6	Einde jaarscijfers	Gpi
Verpleeghuizen	1,2,3,4,5,6	Jaargemiddelde	Prismant
Verzorgingshuizen	1,3	Einde jaarscijfers	CBS
Thuiszorg	1,2,3,4,6,7	Einde jaarscijfers	CBS
Apotheken		Einde jaarscijfers	CBS
Ambulancehulpverlening		Einde jaarscijfers	CBS
Trombosediensten		Einde jaarscijfers	CBS
Bloedbanken		Einde jaarscijfers	CBS
Gezondheidscentra	1	Jaargemiddelde	LVG
Arbodiensten		Einde jaarscijfers	CBS
GGD		Einde jaarscijfers	CBS
WJK	1	Einde jaarscijfers	MOgroep

¹ Samenstelling:

1 Personeel in loondienst

2 Stagiaires

3 Oproepkrachten

4 Personen met leerovereenkomst (zakgeldleerlingen)

5 Uitzendkrachten

6 Freelancers/ gedetacheerden

7 Alpha-helpenden

8 Vrijgevestigden

² De gepresenteerde cijfers zijn of wel een gemiddelde gedurende het jaar ofwel een stand van zaken aan het einde van het jaar.

Referenties

Erdem, Ö., I.M.J. Pieters en P.M. Venema (2002), *Arbeidsvoorwaarden-ontwikkelingen in 2000. Een onderzoek naar ontwikkelingen in de bruto-uurlonen, extra uitkeringen en afdrachtverminderingen*. Den Haag: Arbeidsinspectie, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Pieters, I.M.J. en P.M. Venema (2001), *Arbeidsvoorwaardenontwikkelingen in 1999. Een onderzoek naar ontwikkelingen in de bruto-uurlonen, extra uitkeringen en afdrachtverminderingen*. Den Haag: Arbeidsinspectie, Ministerie van SZW.

Venema, P.M. en A. Faas (1999), *Arbeidsvoorwaardenontwikkelingen in 1998. Een onderzoek naar gerealiseerde loonontwikkelingen, extra uitkeringen en afdrachtverminderingen*. Den Haag: Arbeidsinspectie, Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Venema, P.M., A. Faas en J.A. Samandhan (2003), *Arbeidsvoorwaarden-ontwikkelingen in 2001, Een onderzoek naar ontwikkelingen in de bruto-uurlonen, extra uitkeringen en afdrachtverminderingen*. Den Haag: Arbeidsinspectie, Ministerie van SZW.

Windt, W. van der (2002), *RegioMarge 2001. Een arbeidsmarktverkenning van verpleegkundigen, verzorgenden en sociaalpedagogen*. Utrecht: Sectorfondsen Zorg en Welzijn.

Windt, W. van der (2003), *Regiomarge verpleging en verzorging 2002; een arbeidsmarktverkenning*. Utrecht: Stichting Sectorfondsen Zorg en Welzijn.

Windt, Willem van der (2004), *Regiomarge 2003. Arbeidsmarktverkenning verpleegkundigen, verzorgenden en sociaalpedagogen*. Utrecht: Sectorfondsen Zorg en Welzijn.

Windt, W. van der en E.J.E. Arnold (2002), *Instroom en rendement van opleidingen voor de sector Zorg en Welzijn*. [OSA-publicatie ZW34]. Tilburg: OSA.

Bronnen

Voor een beschrijving van bronnen zie website: www.azwinfo.nl

Arbeidsinspectie

- Arbeidsvoorwaardenonderzoek

Centraal Bureau voor de Statistiek CBS.

- Arbeidsrekeningen
- Enquête Beroepsbevolking (EBB)
- Kwartaalonderzoek ziekteverzuim
- Nationale verzuimstatistiek
- Vacature enquête
- Statistiek van de thuiszorg
- Onderwijsstatistieken
- Periodiek onderzoek Leefsituatie

Federatie van ouderverenigingen en instellingen voor maatschappelijke dienstverlening aan geestelijk gehandicapten (SOMMA)

HBO-Raad

- Kengetallen

Hogeschool van Utrecht, Faculteit gezondheidszorg huidtherapie.

- Opleidingsstatistieken voor diverse studie jaren.

Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie (HVRC)

- Jaarverslagen.

Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Pharmacie (KNMP)

Pharmaceutisch Weekblad

- Registratiegegevens

Landelijk Overleg Paramedische Hoofden Radiotherapie (LOPHR)

Landelijke Vereniging voor Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ Nederland)

- GGZ Personeelsinformatie (GPI)

Landelijke Vereniging Georganiseerde eerste lijn (LVG)

Landelijke Vereniging voor Thuiszorg (LVT)

- Databank Thuiszorg (LVT/NZi).

Medische Beeldvormende en Radi-therapeutische Technieken (HBO-opleiding MBRT)

Medisch Specialisten Registratie Commissie (MSRC)

- Specialistenregister (inclusief opleidingsgegevens)
- Rapport betreffende opleidingen en assistentenbestand van door de MSRC erkende opleidingsinrichtingen

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OC&W)

- Onderwijsstatistieken

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS)

- Brancherapport Cure

Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde (NMT)

- Ledenadministratie

Nederlandse Vereniging van Diëtisten (NVD)

- Ledenadministratie

Nederlandse Vereniging voor Ergotherapie (NVE)

- Ledenadministratie

Nederlandse Vereniging van Huidtherapeuten (NVH)

- Ledenadministratie

Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie (NVLf)

- Ledenadministratie

Nederlandse Vereniging van Mondhygiënisten (NVM)

- Ledenadministratie

Nederlandse Vereniging van Oefentherapeuten-Mensendieck (NVOM)

- Ledenadministratie

Nederlandse Vereniging van Orthoptisten (NVvO)

- Ledenadministratie

Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten (NVvP)

- Ledenadministratie

NIVEL

- Registratie van werkzame en pas-afgestudeerde huisartsen
- Registratie van werkzame en pas-afgestudeerde verloskundigen
- Registratie van extramuraal werkzame fysiotherapeuten
- Registratie van werkzame en pas-afgestudeerde ergotherapeuten
- Registratie van oefentherapeuten Cesar en -Mensendieck

Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek (OSA)

- OSA-werkgeverspanel
- OSA-werknemerspanel
- OSA-werknemerspanel zorg en welzijn

OVDB

- Informatie onderzoek en arbeidsmarkt

Prismant

- Exitinterviews
- Loonkosten Gegevensbestand (LKG)

Research Centrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (ROA)

Sociaal-geneeskundigen Registratie Commissie (SGRC)

- Register sociaal-geneeskundigen

Stichting Bedrijfsfonds Apotheken (SBA)

- Opleidingsgegevens apothekersassistenten

Stichting Farmaceutische Kerngetallen (SFK)

- Gegevens apotheken

Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UvW)

- WW-registratie
- WAO-registratie

Vereniging Bewegingsleer Cesar (VBC)

- Ledenadministratie

Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland (VGN)

Vereniging van Opleidingsinstituten voor Verpleegkundige Vervolgopleidingen (VOVV)

Vereniging van Revalidatie Instellingen in Nederland (VRIN)

VERNET verzuimnetwerk b.v.

Lijst van afkortingen

3 IG	Niveau 3 Individuele Gezondheidszorg
Agio	Assistent geneeskunde in opleiding
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
APZ	Algemene Psychiatrische Ziekenhuizen
ARBO(-wet)	Arbidsomstandigheden(wet)
Avgio	Arts voor verstandelijk gehandicapten in opleiding
BBL	Beroepsbegeleidende leerweg
BIG	(Wet op de) Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
BOL	Beroepsopleidende leerweg
CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CMV	Culturele en Maatschappelijke Vorming
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
fte('s)	Full-time equivalenten
GPI	GGZ Personeelsinformatie
Haio	Huisarts in opleiding
Havo	Hoger Algemeen Voortgezet Onderwijs
HBO	Hoger Beroeps Onderwijs
HIDHA	Huisarts in dienst van een huisarts
HVRC	Huisarts en Verpleeghuisarts Registratie Commissie
KNMP	Koninklijke Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Pharmacie
KO	Kinderopvang
LKG	Loonkosten-gegevensbestand
LVG	Landelijke Vereniging Georganiseerde eerste lijn
LVT	Landelijke Vereniging voor Thuiszorg
MBRT	HBO-Opleiding voor Medische Beeldvormende en Radiotherapeutische Technieken
MDGO-VZ	Middelbaar dienstverlening- en gezondheidszorgonderwijs verzorging
MKD	Medisch Kleuter Dagverblijf
MKT	Medisch Kindertehuis
MLZA	Managementopleiding leidinggevende ziekenhuisapotheken
MOgroep	De Maatschappelijke Ondernemers Groep (brancheorganisatie voor welzijn, maatschappelijke dienstverlening, jeugdzorg en kinderopvang)
MWD	Maatschappelijk Werk en Dienstverlening
NIVEL	Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg
NMT	Nederlandse Maatschappij tot bevordering der Tandheelkunde
NVD	Nederlandse Vereniging van Diëtisten
NVE	Nederlandse Vereniging voor Ergotherapie
NVH	Nederlandse Vereniging voor Huidtherapeuten
NVLF	Nederlandse Vereniging voor Logopedie en Foniatrie

NVM	Nederlandse Vereniging van Mondhygiënist
NVOM	Nederlandse Vereniging van Oefentherapeuten-Mensendieck
NvVO	Nederlandse Vereniging van Orthoptisten
NVvP	Nederlandse Vereniging van Podotherapeuten
NVZ	Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OSA	Stichting Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek
OVDB	Stichting Opleiding Verzorgende en Dienstverlenende Beroepen
PSZ	Peuterspeelzalen
RBA	Regionaal Bureau Arbeidsvoorziening
RIAGG	Regionale instelling voor ambulante geestelijke gezondheidszorg
RIBW	Regionale Instelling van Beschermd Woonvormen (opgegaan in GGZ-Nederland)
ROA	Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt
SBA	Stichting Bedrijfsfonds Apotheken
SBI	Standaard Bedrijfsindeling
SCW	Sociaal-cultureel werk
SFK	Stichting Farmaceutische Kerngetallen
Sgio	Sociaal-geneeskundige in opleiding
SGRC	Sociaal-Geneeskundigen Registratie Commissie
SOMMA	Federatie van ouderverenigingen en instellingen voor maatschappelijke dienstverlening aan geestelijk gehandicapten
SPD	Sociaal Pedagogische/Psychiatrische Dienst
SPH	Sociaal-Pedagogische Hulpverlening
SPW	Sociaal-Pedagogisch Werk
UWV	Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen
V&V-opleidingen	Verpleegkundigen en verzorgende opleidingen
Vaio	Verpleeghuisarts in opleiding
VBC	Vereniging Bewegingsleer Cesar
VBO	Vorbereidend Beroepsonderwijs
VGN	Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland
Vmbo	Vorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs
VOVV	Vereniging van Opleidingsinstituten voor Verpleegkundige Vervolgopleidingen
VRIN	Vereniging van Revalidatie Instellingen in Nederland
VVAW-ers	Verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden
VWO	Vorbereidend Wetenschappelijk Onderwijs
WAO	Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering
WJK	Sector Welzijn en maatschappelijke dienstverlening, Jeugdhulpverlening en Kinderopvang
WO	Welzijn Ouderen
Wo	Wetenschappelijk onderwijs

OSA-publicaties zorg en welzijn

Hieronder treft u een selectie aan van OSA-publicaties over de sector zorg en welzijn. De volledige lijst en informatie over de bestelwijze vindt u op de OSA-website: <http://www.uvt.nl/osa>.

- ZW60 Van Essen, Gerard, Edith Josten en Hanne Meihuizen, Arbeid in zorg en welzijn. Integreerend OSA-rapport 2004, november 2004, € 35,-, ISBN 906566 3126.
- ZW59 Van Essen, Gerard, Edith Josten en Hanne Meihuizen, Arbeid in zorg en welzijn. Integreerend OSA-rapport 2004. Samenvatting, conclusies en aanbevelingen, oktober 2004, € 15,-, ISBN 906566 3029.
- ZW58 Breedveld, Elly, Sandra van Wersch, Willem de Lange en Aad de Roo (IVA en Tranzo), Gevraagd: nieuwe competenties, Ontwikkelingen in de zorg en de effecten op de vraag naar arbeid en het HRM beleid, juni 2004, € 20,-, ISBN 906566 2626.
- ZW57 Schalkwijk, Saskia en Anneke van Doorne-Huiskes (VanDoorneHuiskes), Inpassing van herintreders en zij-instromers in de zorg, juni 2004, € 20,-, ISBN 906566 2529.
- ZW56 OSA, Tabellenrapport Agogisch werkenden in welzijn en maatschappelijke dienstverlening, jeugdzorg en kinderopvang 2003. Regionale tabellen op basis van het OSA-werknemerspanel zorg en welzijn, april 2004, € 20,-, ISBN 906556 2421.
- ZW55 Boer, Paul den en Ben Hövels, m.m.v. Andrea Klaijzen (KBA), Ruimte maken en benutten. De aansluiting tussen beschikbare en vereiste competenties bij gediplomeerden van het nieuwe opleidingsstelsel verpleging en verzorging, april 2004, € 22,-, ISBN 906556 2227.
- ZW54 Bekker, Sonja, Gerard van Essen, Edith Josten, Hanne Meihuizen (OSA), m.m.v. Mirjam Baars, Rob Grim (OSA) en Marian de Voogd-Hamelink (OSA), Trendrapport Aanbod van arbeid in zorg en welzijn 2003. Een onderzoek onder verpleegkundigen, verzorgenden en agogisch werkenden, april 2004, € 22,-, ISBN 906556 212X.
- ZW53 Windt, Willem van der (Prismant), Verkenningen voor RegioMarge, april 2004, € 16,50, ISBN 906566 1727.
- ZW52 Janssens, Lennart, Lucy Kok, Cecile Wetzels, Kea Tijdens (SEO, UvA en AIAS), Uittreding en herintreding in zorg en welzijn, april 2004, € 14,-, ISBN 906566 1824.
- ZW51 Does, B. en C. van Horssen (Regioplan Beleidsonderzoek), In en uit de zorg. Het reïntegratieproces bezien door werkgevers en WAO'ers uit de zorg, januari 2004, € 21,-, ISBN 906566 1522.

- ZW50 Bosch, C.J. van den, C. Bouius, M.P. Eikens-Jansen en M.J.D. Romkes-Heuvelman (UWV), Werknemersverzekeringen in de sector zorg en welzijn in 2000 en 2001, Hoofdrapport en bijlagen, december 2003, € 34,-, ISBN 906566 1328.
- ZW49 Bekker, Sonja, Gerard van Essen, Edith Josten, Hanne Meihuizen (OSA), m.m.v. Piet Allaart, Ruurd Kunnen en Frank Peters, Arbeid in zorg en welzijn. Conclusies en aanbevelingen integrerend OSA-rapport 2003, oktober 2003, € 14,-, ISBN 906566 1123.
- ZW48 Hingstman, L., R. Kenens, W. van der Windt, H.F. Talma, H.E. Meihuizen en E.J.C. Josten (NIVEL, Prismant en OSA), Rapportage Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn 2003, Hoofdrapport en bijlagen, oktober 2003, € 36,-, ISBN 906566 1026.
- ZW47 Bekker, Sonja, Gerard van Essen, Edith Josten, Hanne Meihuizen (OSA), m.m.v. Piet Allaart, Ruurd Kunnen en Frank Peters, Arbeid in zorg en welzijn. Integrerend OSA-rapport 2003, oktober 2003, € 29,-, ISBN 906566 0925.
- ZW46 Peters, Frank (eindredactie), Ina Bakker en Hans Simons (NIZW), Stelselherziening en de arbeidsmarkt in de zorgsector, augustus 2003, € 18,-, ISBN 906566 0828.
- ZW45 Bekker, Sonja en Hanne E. Meihuizen (OSA), Arbeidsparticipatie van allochtonen en multicultureel personeelsbeleid in zorg en welzijn, een kwantitatief onderzoek, augustus 2003, € 16,-, ISBN 906566 0720.
- ZW44 Groot, Inge, Lucy Kok en Monique Aerts (SEO en Hugo Sinzheimer Instituut), Zorgverleners zonder zekerheid. De arbeidsmarktpositie van freelancers en van werknemers voor mensen met een persoonsgebonden budget, juli 2003, € 17,-, ISBN 906566 0429.
- ZW43 Graaff, Fuusje de en Walter L.J.M. Devillé (Nivel), Kansen en belemmeringen voor allochtonen op de arbeidsmarkt in de zorg- en welzijnssector, april 2003, € 18,-, ISBN 906566 3711.
- ZW42 Essen, Gerard van, Edith Josten, Hanne Meihuizen, Janneke Oosterhuis, Marian de Voogd-Hamelink (OSA), m.m.v. Sonja Bekker en Frank Peters, Trendrapport Vraag naar arbeid in zorg en welzijn 2002, maart 2003, € 22,-, ISBN 906566 3517.
- ZW41 Boer, Paul den en Ben Hövels (ITS en KBA), Leer- en loopbaanmogelijkheden in de zorgsector. Een verkennend onderzoek onder werknemers en leidinggevenden in acht zorginstellingen, februari 2003, € 17,-, ISBN 906566 341X.
- ZW40 Werff, H. van der, G. Evers en M. von Bergh (IVA), Werk in welzijn. Ontwikkelingen in de vraag naar en het aanbod van arbeid in de welzijnssector, december 2002, € 18,-, ISBN 906566 3215.
- ZW39 Koolmees, W., R. Colard en M. Arents (ECORYS-NEI), CAO-afspraken over arbeidsomstandigheden, scholing, werving en de combinatie arbeid-zorg in zorg en welzijn, december 2002, € 18,90, ISBN 906566 3118.

- ZW38 Windt, W. van der, m.m.v. P. Evers (Prismant), Verjonging en vergrijzing, toepassing van een Simulatiemodel Leeftijdsopbouw Zorgsector, december 2002, € 15,-, ISBN 906566 3010.
- ZW37 Sipkens, L. en M. Groeneveld (B&A-groep), Instroom van herintreders en zij-intreders in de kinderopvang, december 2002, € 18,—, ISBN 906566 291X.
- ZW34 Windt, W. van der en E.J.E. Arnold (Prismant), Instroom en rendement van mbo-opleidingen in de sectoren zorg en welzijn, oktober 2002, € 15,- ISBN 906566 2618.
- ZW33 Oudejans A. en M.J. Meesters (BMO), Vergroten van het arbeidsaanbod in zorg en welzijn. Beïnvloeding van instroom, opleidingsrendement en beroepsrendement, oktober 2002, € 14,-, ISBN 906566 2510.
- ZW32 Veer, A.J.E. de, D.J. den Ouden en A.L. Francke (NIVEL), Grenzen geslecht? Ervaringen van en met zorgpersoneel uit EU-(kandidaat) lidstaten, augustus 2002, € 18,-, ISBN 906566 2413.
- ZW30 Peters, Frank (NIZW Professionalisering), Arbeidsmarktliteratuur welzijn, jeugdhulpverlening en kinderopvang 2002, juni 2002, € 14,-, ISBN 906566 1913.
- ZW29 Doorne-Huiskes, Anneke van, Saskia Schalkwijk, Joop Schippers, m.m.v. Jan Dirk Vlasblom (VanDoorneHuiskes en partners i.s.m. Economisch Instituut van de Universiteit van Utrecht), Uitbreiding Arbeidsaanbod in de Kinderopvang, juni 2002, €15,-, ISBN 906566 1816.
- ZW28 Kok, L, Inge Groot, J.Peter Hop en Lennart Janssens (SEO), Kosten en baten van stage- en leerlingplaatsen voor zorginstellingen, juni 2002, €14,-, ISBN 906566 1719.
- ZW26 Tummers, Gladys, Frits van Merode en Ab Landeweerd (BEOZ), Organisatie, werk en werkreacties in de verpleging en verzorging, januari 2002, € 16,-, ISBN 906566 1115.
- ZW25 Winden, P. van, I. Vossen en A. van Selm (NEI), Krapte in de zorg; werkgeversreacties, januari 2002, € 17,-, ISBN 906566 1018.
- ZW23 Eijs, Patrick van, en Karin Jacob-Tacken (ROA), De aansluiting tussen opleiding en beroepspraktijk in zorg en welzijn, november 2001, € 13,- ISBN 906566 0615.
- ZW22 Vossen, I., P. van Winden en J. van Velden (NEI), Interesse in een baan in zorg en welzijn. Onderzoek onder mensen zonder zorg- of welzijnsdiploma, november 2001, € 15,88, ISBN 906566 0518.
- ZW19 Pen, M., H.A. Tissing en S. Zeeman (Bureau Bartels), In- en doorstroombanen in de zorg- en welzijnssector, augustus 2001, € 21,78, ISBN 906566 0011.
- ZW18 Evers, G.H.M. en K. de Vos (IVA en CentER AR), Stroommodel voor de arbeidsmarkt zorg en welzijn, augustus 2001, € 20,42, ISBN 906566 0119.

- ZW17 Velden, J.J. van, I.W.E. Vossen, M. Arents en E.T.J. Dölle (NEI), Arbeidsmarktknelpunten bij ondersteunende functies in de zorgsector, juni 2001, € 20,42, ISBN 90346 39568.
- ZW16 Vuuren, C.V. van, A.A. Smit, M.J. van Gent en S. Andriessen (TNO Arbeid), De aanpak van preventie, verzuim en reïntegratie in de sector zorg en welzijn. Een onderzoek naar de maatregelen van actieve instellingen (Deel 1 en 2), mei 2001, € 34,03, ISBN 90346 39487.
- ZW15 Boer, Paul den en Ben Hövels (ITS), Benutting van competenties in de zorg- en welzijnssector, april 2001, € 18,15, ISBN 90346 39371.
- ZW11 Borghans, Lex en Karin Jacob-Tacken (ROA), Kiezen voor de zorg na een zorgopleiding, november 2000, € 15,88, ISBN 90346 38960.
- ZW10 Pen, M. en H.A. Tissing (Bureau Bartels B.V.), Vluchtelingen op de arbeidsmarkt in de sector zorg en welzijn. Knelpunten en succesfactoren bij de instroom van vluchtelingen, november 2000, € 18,15, ISBN 90346 38936.
- ZW9 Bloemen, Hans en Benedict Dellaert (CentER), De keuze van jongeren voor een zorgopleiding. Onderzoek naar factoren die de studiekeuze beïnvloeden, september 2000, € 18,15, ISBN 90346 38863.
- ZW6 Arents, M., M.M. Cluitmans, P.J. van Nes en C.L. de la Rambelje (NEI), De arbeidsmarktsituatie van managers in de sector zorg en welzijn: een verkenning, augustus 2000, € 18,15, ISBN 90346 38529.
- ZW4 Oudejans, A. en M.J. Meesters (BMO), Opleiding en scholing in zorg en welzijn, juni 2000, € 18,15, ISBN 346 38340.
- ZW3 Windt, W. van der (Prismant), Naar een monitoring van de arbeidsmarkt in de sector welzijn en jeugdhulpverlening, juni 2000, € 15,88, ISBN 90346 38278.